

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ : ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 22^{ον} | ΑΘΗΝΑΙ 15-31 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1908 | ΑΡΙΘΜΟΣ 940

ΤΟ ΠΟΚΕΡ

ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΧΑΙΔΕΜΕΝΟΝ τῆς ἡμέρας καὶ χαρακτηριστικὸν τῆς ἐποχῆς ὅπου ζῶμεν. Βασιλεύει ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον. Μικροὶ καὶ μεγάλοι, τρέχουν ὀπίσω ἀπὸ τὴν σκιάν του, ζοῦν μὲ τὸ ὄνειρον αὐτό, καὶ δὲν εἶναι εὐτυχεῖς, παρὰ ὅταν περάσουν τὴν νύκτα των καὶ τὸ περισσότερον μέρος τῆς ἡμέρας ποκερίζοντες.

Εἰς τὸν δρόμον ὅπου πηγαίνετε, εἰς τὰς συναναστροφὰς καὶ τὰς ἐπισκέψεις ὅπου θαεὶρεθῆτε, εἰς τὰ τράμ, εἰς τὸ Ζάππειον δὲν θὰ ἀκούσετε νὰ γίνεταί λόγος διὰ τίποτε ἄλλο, παρὰ διὰ τὸ πόκερ. Ἀντικαθιστᾷ τὸ βιβλίον τῆς ἡμέρας— ἐδῶ συνήθως βιβλία τῆς ἡμέρας δὲν ὑπάρχουν, διότι κανεὶς δὲν διαβάζει— τὸ θεατρικὸν ἔργον, τὸ ὁποῖον ἐπέτυχε, τὴν ὥραιαν καὶ πνευματώδη συνομιλίαν, τὸν χορόν, τὸ θέατρον. Καὶ δὲν περιορίζεται ἕως ἐδῶ. Πέρνει ἀπὸ τὸν πολιτευτὴν, ἀπὸ τὸν ἐπιστήμονα, ἀπὸ τὸν ἀξιωματικόν, ἀπὸ τὸν ὑπάλληλον, ἀπὸ τὸν ἔμπορον τὰς πολυτιμοτέρας στυγμὰς τῆς ἐργασίας του, τὴν διαύγειαν τοῦ μυαλοῦ του, τὴν δύναμιν τῆς σκέψεως καὶ τῆς ὀρθῆς ἀντιλήψεως. Πέρνει ἀπὸ τὴν γυναῖκα τὰς ὥρας ποῦ ἀσχολεῖται εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ σπιτιοῦ της, ποῦ περιποιεῖται τὰ παιδιὰ της, ποῦ ἀγαπᾷ, ποῦ ἐργάζεται, ποῦ ἀγρυπνεῖ εἰς τοὺς πόνους τῶν ἄλλων, ποῦ ἐλεεῖ. Πέρνει ἀπὸ τοὺς νέους τὰς ὥρας τῆς ἀσκήσεως καὶ τῆς μελέτης καὶ τῆς σπουδῆς των. Τὰς

ὥρας ὅπου θὰ ἐχόρευαν καὶ θὰ ἐτραγουδοῦσαν καὶ θὰ ἐθαύμαζαν κατὶ τι ὥραιον καὶ θὰ τὸ ἀγαποῦσαν καὶ θὰ ἐσκέπτοντο, καὶ θὰ ὄνειροπωλοῦσαν καὶ θὰ ἐφιλοδοξοῦσαν μεγαλεῖα καὶ προόδους καὶ τιμὰς. Πέρνει ἀπὸ τῆς νέας τὴν ἀβρότητα, τὴν ἀφιλοκερδείαν, τὴν τρυφερότητα τῶν αἰσθημάτων, τὴν εὐγένειαν τῆς ψυχῆς, τὴν συνήθειαν τῆς ἐργασίας, τῆς μελέτης, τοῦ περιπάτου, τῆς οἰκοκυρικῆς μορφώσεως, τῆς φιλοκαλίας, τῆς προσηλώσεως εἰς τὴν ἀγάπην, τῆς αὐταπαρνήσεως, τὸν ἐνθουσιασμόν διὰ κάθε καλὸν καὶ ὑψηλὸν καὶ ὥραιον.

Ἐγινεν ὁ πρωτεύς, ὁ ἄρχων, ὁ κύριος τῶν σκέψεων καὶ τῶν αἰσθημάτων ὄχι πλέον ὀρισμένον ἀτόμων καὶ τάξεων, ἀλλὰ ὀλοκλήρου πόλεως, ὀλοκλήρου χώρας.

Εἰς τὸν δρόμον τὸ χ α ἰ ρ ε τῶν ἀρχαίων, μετεβλήθη εἰς «παίζετε πόκερ» τῶν συγχρόνων. Εἰς τὰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις τῆς ζωῆς, εἰς τὰ βαπτίσια καὶ τοὺς γάμους καὶ τὰς κηδείας, ὅλοι σκέπτονται πῶς νὰ τελειώσουν μὴτὰ ὥρα πρὶν, πῶς νὰ ἐλευθερωθοῦν γρηγορότερα διὰ νὰ τρέξουν εἰς τὸ πόκερ.

Καὶ φυσικὰ μὲ τὸ πόκερ συμβαίνει ὅ,τι καὶ μὲ ὅλα τὰ τυχηρὰ παιγνίδια. Ὁ πλούσιος χάνει ὀλίγα ἀπὸ τὰ πλοῦτη του, ἀλλ' ὁ μὴ πλούσιος χάνει τὰς οἰκονομίας του καὶ ὁ πτωχὸς τὸ ψωμί του. Αἱ γυναῖκες χάνουν κατὶ περισσότερον ἀπὸ ὅλα αὐτά. Πρῶτον τὴν λεπτότητα καὶ τὴν ἀβρότητα τῆς γυναικείας ψυχῆς, ἡ ὁποία

ἔπρεπε νὰ εἶναι ἀπρόσιτος εἰς τὰ χαρτοπαικτικὰ πάθη καὶ ἡ ὁποία ἐκπαρθενεύεται καὶ ἐκπίπτει καὶ μολύνεται μέσα εἰς τὸ ψέμμα καὶ τὴν ἐξ ἐπαγγέλματος φιλοκερδείαν καὶ εἰς τὴν ἡδονὴν νὰ ἀρπάξῃ τὰ χρήματα τῶν ἄλλων μὲ τὴν ἐπιτηδειότητα καὶ ὑποκρισίαν τῆς.

Ἐπειτα ἀναπτύσσει γύρω τῆς μίαν ἀτμοσφαίραν ὑποπτον, μολυσμένην, νοσηράν, εἰς τὴν ὁποίαν εἰσχωροῦν ὑποπτα καὶ εὐκολὰ πολλὰ ἄλλα πάθη, χειρότερα καὶ ταπεινότερα καὶ ἀπὸ τὸ χαρτοπαίγιον ἀκόμη. Καὶ μέσα εἰς τὴν ἀτμοσφαίραν αὐτὴν δηλητηριάζεται ἀνεπαισθητῶς ὅλη ἡ οἰκογένεια καὶ χάνεται ἡ ἱεραρχικὴ διοίκησις καὶ ἡ ἐπιβολὴ τῶν ἀνωτέρων πρὸς τοὺς κατωτέρους, τῶν μεγάλων πρὸς τοὺς μικροῦς. Μητέρα πού ξενικτᾶ εἰς τὸ πόκερ, δὲν θὰ ἐπιβλέψῃ ποτὲ τὰ παιδιὰ τῆς διὰ τὸ σχολεῖον καὶ τὴν καθαριότητά των, ἀλλ' οὔτε τοὺς ὑπηρετάς τῆς εἰς τὴν ἐργασίαν των.

Ἐὰν κερδίξῃ, τότε θὰ χάσῃ τὴν συνειδησὶν τῆς ἀξίας τοῦ χρήματος καὶ θὰ γίνῃ σπάταλος καὶ ἀδιάφορος πρὸς τὰς λεπτολόγους οἰκονομίας τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Ἐὰν χάνῃ, τότε θὰ στερῇ τοὺς ἰδικούς τῆς ἀπὸ τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα καὶ θὰ εἶναι δύσθυμος καὶ δύστροπος καὶ αἰδικός καὶ γκρινιαρά. Καὶ ὅταν ἡ μητέρα καὶ ἡ οἰκοδόποινα μεταβληθῇ εἰς τύραννον, τότε ἡ ἀρμονία καὶ ἡ ἀγάπη φυγαδεύεται ἀπὸ τὴν οἰκογένειαν καὶ ἡ ζωὴ μεταβάλλεται εἰς κόλασιν.

Ἀφῆνω τὰς ὀδυνηρὰς περιστάσεις τοῦ ἐξευτελισμοῦ καὶ τῆς ταπεινώσεως τῆς γυναικός, ἡ ὁποία χάνει καὶ δὲν ἔχει νὰ πληρώσῃ καὶ ἀναγκάζεται νὰ δανεισθῇ καὶ νὰ ὑποθηκεύσῃ κοσμήματα καὶ νὰ ὑποστῇ τὴν ἐντροπὴν τῆς παραβάσεως τοῦ λόγου τῆς καὶ νὰ θεωρηθῇ καὶ χαρακτηρισθῇ ὡς χαρακτηρίζονται οἱ χαρτοπαίκτης εἰς τὰς περιστάσεις αὐτάς.

Τότε ἀρχίζει ἀκατασχέτως τὸ ἠθικὸν ξεχαρβάλωμα τῆς οἰκογενείας, τότε ἡ γυναικεία ἀξιοπρέπεια καὶ ὑπόληψις κουρελιάζεται, τότε παιδιὰ ἀθῶα καὶ ἐργατικὰ ὑφίστανται τὸν ἠθικὸν κλονισμόν τοῦ περιβάλλοντος καὶ σιγά, σιγά παρασύρονται καὶ αὐτὰ εἰς τὸν κατήφορον μιᾶς ψυχικῆς καὶ κοινωνικῆς καταπτώσεως, ἡ ὁποία δὲν σταματᾶ πλέον καὶ δὲν ὀπισθοχωρεῖ.

Καὶ μ' ὅλα ταῦτα, αἱ Ἀθηναίαι καὶ ὑποθέτω καὶ ἡ Σύρος καὶ αἱ Πάτραι καὶ ὁ Βόλος καὶ ὅλαι αἱ ὅπως δῆποτε πολιτισμέναι πόλεις τῆς Ἑλλάδος κατήντησε νὰ μὴ διασκεδάσουν παρὰ ὅταν παίζουν πόκερ. Ὅπου εὑρεθῶν τρεῖς τέσσαρες ἄνθρωποι μίᾳ σκέψις τοὺς ἀπασχολεῖ, τοὺς κυριεῖται ἀμέσως, πού νὰ εὔρουν ἄλλους δυὸ γιὰ νὰ σχηματίσουν τὸν ἀριθμὸν τοῦ πόκερ. Ἀμέ-

σως τρέχουν, στέλλουν, τηλεφωνοῦν διὰ τὴν ἀναζήτησιν τοῦ πέμπτου καὶ τοῦ ἕκτου.

Τώρα ὅσοι καὶ ὅσοι δὲν ξεύρετε πόκερ, θὰ ἐρωτᾶτε τί πρᾶγμα εἶναι αὐτό, τί θέλητρον καὶ τί γοητεῖαν ἔχει, ὥστε νὰ ἔχῃ ξελογιάσει, ξετρελλάνει, ξεμυαλίσει ὅλον τὸν κόσμον καὶ μεταβάλλει τὰ σπίτζια τῶν Ἀθηνῶν εἰς τόσα κέντρα χαρτοπαικτικὰ, ὥστε νὰ ἔχῃ τὴν δύναμιν νὰ ἀποσπάσῃ τὴν γυναῖκα ἀπὸ τὰ μητρικὰ καθήκοντά τῆς καὶ τὸν ἄνδρα ἀπὸ τὰς ἐργασίας του καὶ τὸν ἱατρὸν ἀπὸ τοὺς ἀρρώστους του καὶ τὸν στρατιώτην ἀπὸ τὸν στρατῶνα του καὶ τοὺς νέους ἀπὸ τοὺς ἐρωτάς των καὶ τὰ παιδιὰ ἀπὸ τὰ βιβλία των, διὰ νὰ παίζουν πόκερ. Διότι παίζουν καὶ τὰ παιδιὰ. Καὶ ἐπιστρέφοντα ἀπὸ τὸ σχολεῖον ὁμιλοῦν διὰ φλὸς καὶ διὰ . . . ὅπως ὁμιλοῦν καὶ οἱ νέοι καὶ οἱ μεγάλοι καὶ οἰγέροντες.

Τί εἶναι λοιπὸν τὸ πόκερ; Ἐνα παιγνίδι τυχερό, ὅπως ἡ κορώνα ἢ γράμματα τῶν στραγαλατζήδων καὶ τῶν λούστρων, ὅπως ἡ ρουλέτα καὶ τὸ ἄσπρο ἢ μαῦρο τῶν παλαιῶν χαρτοπαικτῶν. Ἀλλὰ ἔχει ἓνα ἰδιαιτέρον θέλητρον. Συνειθίζει τοὺς παίζοντας εἰς τὸ νὰ ὑποκρίνωνται μὲ τέχνην καὶ νὰ ἀρπάζουν τὰ χρήματα τῶν ἄλλων μὲ κάποιαν ἐπιτηδειότητα καὶ εὐστροφίαν, τὴν ὁποίαν δὲν ἔχουν τὰ ἄλλα χαρτοπαικτικὰ παιγνίδια. Γυμνάζει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸ ἐπιτηδεῖον ψέμμα, εἰς ἓνα εἶδος καλλιτεχνικῆς ὑποκρίσεως, εἰς τὴν τέχνην τῆς ἀπάτης.

Καὶ φαίνεται ὅτι ἡ τέχνη αὐτὴ ἔχει ἰδιαιτέρα θέλητρα. Φαίνεται ὅτι, ὅταν μνηθῇ κανεὶς εἰς αὐτήν, ἀρχίζει νὰ βλέπῃ διαφορετικὰ τὴν ζωὴν καὶ νὰ ἀντιλαμβάνεται τὸν κόσμον ἀλλοιῶτικα καὶ νὰ τὸν κατακτᾶ εὐκολώτερα καὶ ἀκοπώτερα. Φαίνεται ὅτι ἡ ἀπάτη σήμερον, ὅταν ἐξασκῆται μὲ τέχνην καὶ ἐπιτηδειότητα, γίνεται μέσον νόμιμον προόδου καὶ ἀνοίγει θύρας προαγωγῆς καὶ διακρίσεως εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, καὶ στεφανώνεται μὲ θριάμβους καὶ ἐπιτυχίας, εἰς τὰς ὁποίας ἄλλοτε μόνον ἡ μεγαλοφυΐα καὶ ἡ πραγματικὴ ἀξία καὶ ὁ ἥρωϊσμός καὶ ἡ αὐταπάρνησις εἶχαν δικαιώματα.

Τώρα φυσικὰ ὅλοι οἱ ποκερίζοντες δὲν ἐπιδίδονται μὲ τόσον ἐνθουσιασμόν εἰς τὴν ἀσκήσιν αὐτήν, διότι πραγματικῶς ἔχουν ψυχολογήσει καὶ ἐμβαθύνει καὶ μελετήσῃ τὴν ἐπιτροπὴν του ἐπὶ τῆς ψυχικῆς των καταστάσεως. Ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτό, ὅπως εἰς τόσα ἄλλα πράγματα τῆς ζωῆς, ὁ ἄνθρωπος ὠθεῖται καὶ ἀπὸ ἄλλους πονηροτέρους καὶ χειροτέρους του, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ ἐνστικτὸν του, τὸ ὁποῖον ἀναπτύσσεται σύμφωνα μὲ τὰς ἀνάγκας καὶ μὲ τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς εἰς τὴν ὁποίαν ζῇ. Καὶ φαίνεται ὅτι ἡ ἐποχὴ μας, ἴσως ἡ ἐποχὴ τῆς ἀνθρωπότητος ἐν

γένει διέρχεται περίοδον καταπτώσεως. Σήμερον ὁ ἥρωϊσμός, καὶ ἡ τιμιότης καὶ ἡ φιλαλήθεια καὶ ἡ εὐθύτης καὶ ἡ εὐλικρίνεια δὲν εἶναι πλέον τοῦ συρμού, εἶναι πράγματα περασμένα, σκουριασμένα. Σήμερον τὸ ἄτομον, ὅσον καὶ τὸ ἐγὼ, ὅσον μικρὰ καὶ ἀσήμαντα καὶ ἂν εἶναι, βασιλεύουν, καὶ ἐπειδὴ ἴσως τὰ πολλὰ μικρὰ καὶ ἄσημα ἐγὼ ἐπιπλέουν μόνον μὲ τὴν δύναμιν τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ὑποκρισίας καὶ τῆς ἀπάτης, δι' αὐτὸ καὶ τὸ πόκερ ἐπενοήθη καὶ ἐφευρέθη εἰς τὴν ἐποχὴν μας καὶ ἔχει τόσην πέρασιν, ὥστε νὰ παρασύρῃ εἰς τὸ πέρασμά του καὶ νὰ περιπλέκῃ εἰς τὰ δίκτυά του καὶ τοὺς τιμίους ἀκόμη καὶ σοβαροὺς ἄνθρώπους.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΙ ΔΕΣΧΑΙ

ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΡΙΣΙ πρὸ ἡμερῶν ἔγειναν τὰ ἐγκαίνια τῆς Γυναικείας Λέσχης τοῦ Λυκείου (Lyceum Club). Εἰς τὴν ἑορτὴν αὐτὴν παρευρέθη κόσμος καλὸς καὶ ἐκλεκτὸς κυριῶν, ἐλάχιστα δὲ ἀνδρικὰ ἐνδύματα ἐθεάθησαν μεταξὺ τῶν κομψῶν τουαλετῶν τῆς ἐποχῆς.

Εἶναι τὸ πρῶτον γυναικεῖον Club ὅπου ἰδρύεται εἰς τὸ Παρίσι καὶ εἰς τὸ ὁποῖον παραδόξως δὲν ὑπάρχει οὔτε χαρτοπαίγιον, οὔτε καπνιστήριον, ἀλλ' οὔτε μπιλιάρδο. Ἡ ἰδέα τῆς συστάσεως ὀφείλεται καὶ πάλιν εἰς τὰς ξένας, τὰς παρεπιδημούσας εἰς τὸ Παρίσι, αἱ ὁποῖαι παρεπονέθησαν, διότι δὲν ὑπῆρχε κέντρον γυναικῶν, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ συναίνωνται μὲ τὰς γυναῖκας τοῦ τόπου, ὡς καὶ ἄλλων ἐθνικοτήτων καὶ νὰ ἔρχονται μετ' αὐτῶν εἰς συνάφειαν.

Ἡ δούκισσα d'Uzès μήτηρ, ἡ ὁποία μὲ ὄλην τὴν περασμένην ἡλικίαν τῆς πρωτοστατεῖ εἰς κάθε νεωτεριστικὴν κίνησιν καὶ εἶναι ἡ σπουδαιότερα διοργανώτρια τῶν ἵππικῶν ἀγώνων, τοῦ κυνηγοῦ τῶν παλαιῶν καλῶν καιρῶν καὶ τῶν πνευματικῶν συγκεντρώσεων, ἐδέχθη τὴν προεδρείαν τῆς Λέσχης αὐτῆς. Τὸ ὄνομα τῆς δουκίσσης καὶ αἱ ὑψηλαὶ σχέσεις τῆς εἰς τὴν Παρισινήν ἀριστοκρατίαν θέτουν ἀμέσως τὸ πρῶτον αὐτὸ Γαλλικὸν Club εἰς συνάφειαν μὲ τὸν καλλίτερον Γαλλικὸν κόσμον, ὡς καὶ μὲ τὴν εἰς τὸ Παρίσι παρεπιδημούσαν ἐκλεκτὴν κοινωνίαν τῶν ξένων γυναικῶν.

Δι' αὐτὸ καὶ ὁ τύπος ἐδέχθη εὐμενῶς τὴν σύστασιν τῆς Λέσχης αὐτῆς, χωρὶς κανένα εἰρωνικὸν ἐπίγραμμα καὶ καμμία γελοιογραφία νὰ κυκλοφορήσῃ ὡς τῶρα τοῦλάχιστον. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι καὶ ἡ ἐπιτροπὴ τῆς Λέσχης ἐφρόντισε νὰ ἀποφύγῃ τὰ σχόλια, παρουσιάζουσα τὴν Λέσχην αὐτήν, ὡς ἓνα εἶδος ἐντευκτηρίου ἀπο-

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΟΝ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΔΕΣΧΗΣ

κλειστικῶς γυναικεῖον μὲ βιβλιοθήκας καὶ ἀναγνωστήριον καὶ μουσικὴν αἴθουσαν, rendez-vous φιλολογικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν, εἰς τὸ ὁποῖον αἱ ξέναι εὐρίσκουν καὶ ὠραία δωμάτια ὕπνου καὶ τροφὴν ἐκλεκτὴν, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ξενοδοχείων, εἰς τὰ ὁποῖα ἡ ζωὴ καὶ πολυέξοδος εἶναι καὶ ὄχι εὐχάριστος διὰ γυναῖκας, αἱ ὁποῖαι ταξειδεύουν μόναι.

Εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα εὐρίσκεται μίᾳ μεγάλη αἴθουσα διαλέξεων ὡς καὶ ἡ αἴθουσα τῆς μουσικῆς, καὶ ἡ τραπεζαρία μὲ τὸ ζαχαροπλαστεῖον. Εἰς τὸ δεύτερον πάτωμα τὰ ἀναγνωστήρια καὶ αἱ βιβλιοθήκαι. Καὶ εἰς τὸ τρίτον οἱ κοιτῶνες, πολυτελέστατοι μὲ μικρὰ ἰδιαιτέρα σαλονάκια καὶ χωρίσματα τουαλέττας καὶ λουτροῦ.

Τὸ Lyceum Club τοῦ Παρισιοῦ ἐδανείσθη τὸν τίτλον του καὶ κατηρτίσθη κατὰ τὸ πρόγραμμα τοῦ Lyceum Club τοῦ Λονδίνου, ἐνὸς ἀπὸ τὰ πολλὰ τὰ λειτουργοῦντα εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὸ πολυπληθέστερον ἄλλως τε εἰς μέλη ἀπὸ ὄλην τὴν Μεγάλην Βρυττανίαν καὶ τὰς Ἀγγλικὰς κτήσεις. Τὰ μέλη του ὑπερβαίνουν τὰς 2,000 καὶ εἰς τὰς ἀπεράντους αἰθούσας του ἀπαντᾶ τις τακτικὰ γυναῖκας τοῦ Καναδά, τῆς Αὐστραλίας, τῆς Νέας Ζηλανδίας, τῆς Ἰνδοκίνας καὶ τῶν Ἰνδιῶν μὲ τὰ χρώματά των καὶ τοὺς τύπους τοὺς τόσον ὠραίους εἰς τὴν ἰδιοτροπίαν τῆς ἐκφράσεως, ἀλλὰ καὶ τόσον τελείας κυρίας ἀνεπτυγμένας καὶ τοῦ κόσμου.

Καὶ εἰς τὸ Βερολῖνον ἰδρυθῆναι τελευταίως παράρτημα τοῦ Lyceum τοῦ Λονδίνου, κατὰ τὸν ἴδιον περίπου τύπον καὶ μὲ 1500 μέλη. Ἀλλὰ πλὴν τούτου, προωρισμένου περισσώτερον διὰ τὰς κυρίας τοῦ διεθνούς πληθυσμοῦ τῆς Γερμανίας, ὑπάρχει καὶ ἄλλη γυναικεία Λέσχη εἰς Βερολῖνον, ἰδρυθεῖσα τὸ 1898 μὲ τὸν τίτλον

Deutschen Frauen Klub, τὸ ὅποιον ἔχει πολλὰ μέλη μεταξύ τῶν γυναικῶν ὅλων περίπου τῶν κοινωνικῶν τάξεων.

Παραρτήματα τοῦ *Lyceum Club* ἰδρύονται εἰς τὴν Νέαν Ζηλανδίαν, τὰς Βρυξέλλας καὶ τὴν Χάγην, ἐνῶ πρὸ χρόνων λειτουργοῦν τοιαῦτα, ὑπὸ τύπον ὅμως αὐστηρότερον, εἰς τὴν Στοκχόλμην καὶ τὴν Χριστιανίαν.

Τὸ πλουσιώτερον καὶ πολυτελέστερον γυναικείον *Club* τῆς Εὐρώπης εἶναι τὸ *Empress Club* τοῦ Λονδίνου. Μόνον ἡ ἐπίπλωσις καὶ ἡ καλλιτεχνικὴ διακόσμησις του ἐστοίχισεν ὑπὲρ τὰ δύο ἑκατομμύρια. Ὅλα τὰ ἐπιπλα εἶναι ἀπὸ λευκὴν λάκα καὶ ἀπὸ πολυτελῆ εἰς ἀπαλότητα καὶ εἰς σχέδια ἰνδικὰ μεταξωτά, ἀπὸ ζωγραφισμένους καὶ σκαλιστοὺς εἰς πολύτιμα ξύλα τοίχους, ἀπὸ σοφάδες τούρκικους καὶ ἀναπαυτικὰ καθίσματα. Μετὰ τὸ *Empress Club* ἔρχεται τὸ *Bath Club* (λέσχη τῶν λουομένων γυναικῶν) μὲ δαπάνας ἐπιπλώσεως ἐνὸς ἑκατομμυρίου, ἰδρυθὲν τὸ 1894 εἰς τὸ *Pecadilly*. Τὸ διακριτικὸν σημεῖον τῆς λέσχης αὐτῆς εἶναι ἡ τοιχογραφία τῆς βιβλιοθήκης, ἡ ὅποια παριστάνει διάφορα ἀμφίβια καὶ αἱ ἰδρύτριαί δὲ αὐτοῦ τιτλοφοροῦνται ἀμφίβια ἀριστοκρατίδες. Ἡ λέσχη αὐτὴ εἶνε μικτὴ καὶ τὰ μέλη του εἶναι 400 κολυμβηταὶ ἄνδρες καὶ 1600 γυναῖκες, αἱ πλουσιώτεροι καὶ εὐγενέστεροι τοῦ Λονδίνου. Αἱ ἐτήσιαι εἰσπράξεις του ἀνέρχονται εἰς 750,000 φρ. καὶ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν του ἔχει ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν δέκα πέντε ὑπηρετάς. Κάτω ἀπὸ στέγην ἡμικυκλικήν, σκεπασμένην ἀπὸ λεπτότατον ἀστραπτερό κρύσταλλον ἐκτείνεται μία μεγάλη δεξαμενὴ εἰκοσι πέντε μέτρων μήκους καὶ δεκαπέντε πλάτους, ἀπὸ κατὰλευκον μάρμαρον.

Ἐναλλάξ τρεῖς φοράς τὴν ἐβδομάδα λούονται καὶ κολυμβοῦν κυρίαί καὶ τρεῖς οἱ ἄνδρες. Ὅλοι αἱ κολυμβητρίαι ἔχουν ὁμοίομορφον στολὴν κολυμβητικὴν κόκκινην ἢ μαύρην καὶ ὅταν τὰ βράδια προκηρῦσσονται ἀγῶνες καὶ πλήθος ἠλεκτρικῶν ὡς ἀληθινὰ ἄστρα στολίζου τὴν κρυσταλλένιαν στέγην τὸ θέαμα εἶνε ἐντελῶς μαγικόν. Πρὸ ἐτῶν ἐδόθη μία τοιαύτη βραδεινὴ ἑορτὴ, ἐντελῶς ἐπίσημος, εἰς ἣν ἔλαβε μέρος καὶ ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια τῆς Ἀγγλίας. Τὸ πρόγραμμα περιελάμβανε διαφόρους ἀσκήσεις ἐντελῶς φανταστικὰς μεταξύ τῶν ὀπίων καὶ τὴν ἐξῆς. Αἱ ἀγωνιζόμεναι ἐφωδισμέναι μὲ ἓνα μολύβι καὶ ἓνα φάκελλον μὲ χαρτί, ἐρρίπτοντο εἰς τὸ νερό, καὶ ἐκεῖ ἔγραφαν ἓνα γράμμα, ἔκλειαν καὶ ἐσφράγιζαν τὸν φάκελλον καὶ τὸν διεύθυναν εἰς ἓνα ἀπὸ τοὺς ἑλληνοδίκας. Ἡ κυρία ἦτις κατῴρθωνε νὰ γράψῃ, χωρὶς νὰ βρέξῃ τὸ χαρτί τῆς ἐβραβεύετο.

Ἄλλ' αὐταὶ εἶναι λέσχαι διὰ διασκέδασις καὶ ὄχι διὰ σοβαρὰς ἐνασχολήσεις ἐργατικῶν καὶ ἀνεπτυγμένων γυναικῶν, ὅποιαί εἶναι αἱ περισσότεραι γυναικεῖαι λέσχαι τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς.

Παρίσι

Χριστίνα Μαρτέν.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΡΟΥΜΕΛΗΝ

ΤΗΣ ΑΓΑΘΗΣ ΤΟ ΠΗΔΗΜΑ

ΞΒΑΙΝΟΜΕΝ ἐπὶ τῆς εὐρείας ἀμαξιτῆς οδοῦ τῆς ἀγούσης εἰς Ἰτέαν, μέσῳ τῆς στενοῦ χώρου πεδιάδος τῆς Ἀμφίσσης. Τὰ χονδρὰ καὶ γηραλέα στελέχη τῶν ἐλαιῶν ἐξετείνοντο ἀμφότερωθεν κατὰ πυκνὰς συστάδας, μέχρι βάθους, εἰς μυχὸν σκοτεινῶν καὶ ἀνήλιων. Ἐκεῖθεν δὲ ὠρθοῦντο, ἀποτόμως περικλείοντες ὀλόκληρον τὴν ἔκτασιν, βουνοὶ ὑψηλοὶ αἱματώδεις τὴν ὄψιν ἢ κατάμαυροι ἐκ διαδοχῆς, πλήρεις σπηλαίων καὶ προεξοχῶν καὶ ἀδύτων, πυργίσκων φυσικῶν, ἐκτεταμένων ἐπάλξεων, πετρωδῶν σπονδυλῶν καὶ γόμφων ὡς προκατακλυσμαίου θηρίου σκελετοί, ἀμαυρὰς μοναστηριακῆς στέγης ἀριστερά, τριῶν πενιχρῶν χωριδίων δεξιὰ καὶ τῶν καταρρέοντων τειχῶν τῆς πόλεως ὀπισθεν. Καὶ ἂν πού διεκόπτετο ἡ συνέχεια τοῦ βουνώδους τούτου περιβόλου, προέκυπτον διὰ μέσου βαθυκύανοι αἱ πλευραὶ ἄλλων ὀρέων καὶ αἱ κορυφαίων, κατάλευκοι ἐκ τῶν χιόνων, ὡς κρυστάλλινοι πύργοι εἰς ὕψη θεόρατα.

Ὁ ὀδηγός μου, μεσόκοπος τὴν ἡλικίαν Ἀμφισσεύς, μὲ τὴν συνῆθη ἐκ κυανοῦ μαλλίου ἐνδυμασίαν τῆς πατρίδος του, τὰ τσαρούχια εἰς τοὺς πόδας, τὸ σελάχι εἰς τὴν μέσην καὶ τὸ μαῦρον ἀπλαζωτὸν σκουφάκι εἰς τὴν κεφαλὴν, βαδίζων παραπλευρῶς τοῦ ρωμαλέου ἡμίονου του, ἐπεδείκνυεν εἰς ἐμὲ τὰ χωρία καὶ κατωνόμαζε τὰς τοποθεσίας, ἀφηγούμενος τὰς παραδόσεις καὶ τὰ γεγονότα μετὰ τῆς αὐτῆς στωμυλίας καὶ πειστικότητος.

— Νὰ καὶ τὸ Ἄγαθῆς τὸ πηδήμα· εἶπεν αἴφνης, δεικνύων μοι διὰ τοῦ μαστιγίου δεξιὰ.

Εἶχον ἀφήσει ἤδη τὴν ἀμαξιτὴν ὁδὸν καὶ ἀνεβαίνομεν πρὸς τὸ Χριστόν, ὅπερ ἐφαίνετο ὀρθούμενον κατέναντι, ἐπὶ τῆς βαθουλῆς πλευρῆς τοῦ βουνοῦ. Δεξιὰ ἀπέκλυε τὸν ὀρίζοντα, ἐν ἐπιμήκει καὶ καμπύλῃ διαγραφῇ ἡ Κίρφης ἢ ἡ φαλακρὰ καὶ ἐστιγμένη πλευρὰ ἀπέστιλβεν ὡς δορὰ ζῶου, χάσαντος τὸ τρίχωμά του. Ἐφαίνετο βραχεῖα τοῦ ὄρους προεξοχή, ἀποτόμως

ἀπεσκευασμένη κατὰ κάθετον, τὸ Καραούλι τοῦ Καλόγερου, τοῦ περιφήμου ἀρματοῦλου Ἀλέξη Καλόγερου ἢ σκοπιὰ καὶ κάτω, συγγεόμενος ἐκ τῆς ἀποστάσεως μετ' αὐτοῦ, ταπεινὸς βράχος, αὐχμηρῶς πρᾶσινίζων καὶ ὀρθογωνίως προέχων πρὸς τὴν πεδιάδα τοῦ Χρισσοῦ. Ἐνῶ δ' ἐγὼ ἀνιρέυνων διὰ τοῦ βλέμματός τὸν βράχον, ὃν μοὶ εἰδείκνυεν ὁ ὀδηγός καὶ τὸ ἐπ' αὐτοῦ ἐκκλησίδιον τοῦ ἀγίου Γεωργίου, καὶ τ' ἀμαυρὰ θεμέλια τοῦ ἀρχαίου τείχους τῆς Κρίσσης, ἀνεζήτουν δὲ κατ' ἐμαυτὸν τὴν αἰτίαν τῆς τοιαύτης ὀνομασίας του, ἤκουσα τὸν ὀδηγὸν ψιθυρίζοντα:

— Νὰ πὺν φέρνουν ἡ ἀγάπες καμμιὰ φορά!..

— Τί ἀγάπες;

— Βέβαια ἂν δὲν ἀγαποῦσε, δὲν θὰ πῆγαίνε νὰ γκρεμισθῆ ἕως τὸ βράχο ἡ Ἀγαθῆ.

Καὶ χωρὶς νὰ μὲ ἀφήσῃ νὰ ἐκφράσω τὴν ἀπορίαν μου διὰ τὸν συλλογισμόν του αὐτόν, ἤρχισεν ἐν ἀφελείῃ καὶ ἀπλοϊκῇ φράσει νὰ διηγῆται τὴν ληθηρὰν ἱστορίαν τοῦ πηδήματος.

«Ἦταν Χρισσαῖτισα, κόρη τοῦ γέρω Τζαμανίκα τοῦ προεστοῦ. Καὶ τί ὠμορφιά ἦταν ἐκεῖνη! νεράϊδα νῆπτον πάλι τέτοια ὠμορφιά δὲ θὰ τὴν εἶχε. Σὰν ἐπάεινε τὸ σούρπωμα ἕως τὴ βρύσι τῆς Σωτήρας νὰ γιομίσῃ, τὰ παλληκάρια ἐστέκοιτο ἀρδιαστὰ μπροστά τῆς διψασμένα νὰ ἀρπάξουν καμμιὰ ματιά. Μὰ ἐκεῖνη γιὰ ἓνα μονάχα εἶχε τῆς ματιῆς καὶ τὰ χαμογέλοια τῆς, γιὰ τὸ Φλώρο, τοῦ γέρω Τάσου τὸν ἔγγονο· γιὰ τ' αὐτόν ἐφύλαξε τὴν ὠμορφιά τῆς περιορισμένη, σὰν τὸ φιλόργυρο τὸ χρυσάφι του. Ἄν ἔρριχνε καμμιὰ φορά τὴν ματιά τῆς σπαθὶ μέσ' ἕως τὰ παλληκάρια δὲν τὸ ἔκανε παρὰ γιὰ νὰ βρῆ ἐκείνον. Καὶ σὰν τὸν εὗρεσκε, ἔβλεπε τὰ χαμογέλοια καὶ τῆς λιγωμένες ματιῆς βροχῇ ἀπάνω του... Κακόμοιρα νειάτα ἄδικα πὺν χανώστε!..

Μὰ νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθειαν τ' ἄξιζε καὶ τοῦ Φλώρου ἡ τὴν ἀγάπη. Ἐνα δενδρὶ ἐκεῖ ἀπᾶνου ἕως τὸν καιρὸ του, ἓνας λεβέντης ὡς ἐκεῖ-σωστό στηλιάρι πουρναρίσο! ἕως τὴ δύναμι ἔμπορῶ νὰ σοῦ πῶ ὅτι ἐφθανε τὸν ἀντρεωμένο πὺν λὲν πὺν ξερρίζωσε τὸ Βελοῦχοβο πέρα ἕως τοῦ Μαλανδρινίου τὸν κάμπο· καὶ ἕως τὴ λευτεράδα τὸν Ἄντρίτσο, τὸν ξακουσμένο κλέφτη τῆς Λειβαδιάς. Τῆς γιορτάδες, σὰν ἄλαζε κ' ἐκρέμαγε ἀπάνω τ' ἀσήμια τοῦ παποῦ του, δὲν τὸν ἐφθανε ἄγγελος γραμμένος. Γιὰ τ' αὐτὸ ὅλοι ἕως τὸ χωριὸ ὅσοι ἤξευραν τὴν ἀγάπη τους, ἔλεγαν πὺν ἡ Ἀγαθῆ κ' ὁ Φλώρος ἐγεννήθηκον μόν' καὶ μοναχὰ γιὰ νὰ γενοῦν ζευγάρι. Καὶ τ' ἄλλα παλληκάρια, ἂν κ' ἐξήλευαν γιὰ τὴν τύχη αὐτῆ

τοῦ Φλώρου, μὰ μέσα τους τῶλεγαν ἄθελα πὺν τ' ἄξιζε τέτοια ληγερή.

Ἦλχ, κόσμε ψεύτη καὶ Χάρε κλέφτη!.. Ἐγὼ τὸ λέω καὶ θὰ τὸ λέω ὡς πὺν νὰ πεθάνω, πὺν ἡ ζωὴ μας κ' ἡ τύχη μας ἀπὸ μιὰ τρίχα κρέμεται. Ἀκοὺς ἀδερφέ, γιὰ ἓνα καὶ μοναχὸ χαιρέτισμα νὰ χαλάσουν τόσω χρόνων ἀγάπη!.. Ἀκοὺς νὰ μὴ συλογισθοῦν τὰ ντέρτια τους, τὰ δάκρυα καὶ τοὺς καῦμούς πὺν τράβαγαν ἐφτὰ χρόνια τόρα!..

Ἦταν θυμᾶμαι ὄχι παραπάνω ὄχι παρακάτω τέτοια ἐποχὴ, τὸ Μάϊ. Ἡ Ἀγαθῆ ἦταν φτωχούλα—καθὼς ἤμαστε δὲ ὅλοι ἐδῶ—κ' ἐσύναζε βίκο μ' ἄλλους ἀργάτες ἕως τὸ χωράφι τοῦ γέρω Ζωϊτοῦ πὺν εἶναι ὄδωθεν ἀπὸ τὸ καλδερίμι. Μεσ' ἕως τὸ μεσημέρι νὰ σου καὶ διαβαίνει ἐκεῖθεν ὁ Φλώρος, ἐρχάμενος κάτω ἀπ' τὰ ληοστάσια.

—Γειά σας—Γειά σου!

Ὅλοι οἱ ἀργάτες ἔδωκαν ἀπόκρισι ἕως τὸ χαιρέτισμα τοῦ Φλώρου. Μονάχα ἡ Ἀγαθῆ, θὲς ἀπὸ ὑτροπή, θὲς ἀπ' ἄλλο τίποτε, δὲν ἀπάντησε παρὰ κατακόκκινη, σὰν τὸ ρουμπίνι, ἔμενε γονατιστῆ, συνάζοντας τὸ βίκο.

Μὰ ὁ Φλώρος πὺν γιὰ τ' αὐτὴ μονάχα ἐδιὰβηκ' ἐκεῖθε, γιὰ ν' ἀκούσῃ ἓνα γλυκὸ λόγο ἀπ' τὸ στόμα τῆς, ἐνοιώσεν ἓνα τράνταγμα βαρὺ μέσ' ἕως τὴν καρδιὰ κ' ἐκίτρινισεν ὡς τὸ φλωρί.

— Δὲν μάς μιλάς, ὄρε Ἀγαθῆ· τῆς εἶπε, μὲ μισοκομμένη φωνή.

— Δὲν πῆρα χαμπάρι, δόλιε· νὰ μοῦ συμπαθᾶς· εἶπεν ἡ Ληγερὴ μὲ χαμόγελο.

Μὰ τὸ χαμόγελο ἐκεῖνο ἦταν ἀγιάτρευτη πληγὴ γιὰ τὸ παλληκάρη. Ἐγύρισε, τὴν κύταξε μὲ μάτια βουρκομένα, μ' ἓνα τρεμούλιασμα παράξενο ἕως τὰ χεῖλη κ' ἐφυγε μουρμουρίζοντας πίσ' ἀπὸ τὰ δόντια του... Ἐπειτ' ἀπὸ λίγες ἡμέρες ἀκούστηκε ἕως τὸ Χρισσοῦ πὺν ὁ Φλώρος ἀρρεβωνιάστηκε ἕως τὸ Σερνικάκι, τὸ ἀντικρινὸ μας τὸ χωριό.

Ἄ! δὲ θὲς ἄλλο χειρότερο ἀπὸ τὸ θυμό! φοβερώτερο θεριὸ ἀπ' αὐτὸν δὲν μπορείς νὰ βρῆς ἕως τὸν ἄνθρωπο! Σκάφτει μέσα τὴν ψυχὴ σου, σὰν τὸ σαράκι τὰ σάπια πατερά κ' ἐστὸν τὸν βαστάς· φωτιά νὰ βρῆς μπροστά σου πέφτει σὰν στραβός, ποτάμι ν' ἀπαντήσῃς πνίγεσαι ἀλύπητα, ἀπὸ πείσμα μονάχα, ἀπὸ τὴν ἰδέαν νὰ χαθῆς ἐστὸν γιὰ νὰ κάμῃς τοὺς ἄλλους νὰ ληθηθοῦν. Ἐτσι τῶκαμε τόρα κ' ὁ Φλώρος. Καὶ σὰν φοβούνταν θαρρεῖς μήπως καὶ μετανοίωσῃ ἀργότερα, ἄμα ἔβγηκεν ὁ Μάϊς ἔκαμε καὶ τὰ στέφανα. Μὰ τὴν ὥρα πὺν γλεντοῦσεν αὐτὸς ἕως τοῦ γάμου τὸ τραπέζι, ποιὸς

νά τώλεγε πώς ή Ἀγαθή, ή πρώτη του αγάπη, ἐπαράδιδε ἕς τὸ Χάρο τὸ κορμί της..

Κακόμοιρο κορίτσι! ἕς τὸ ἀγάπης τῆς λαβωματιῆς βοτάνια δὲ χωροῦνε. Τὸ ὠνοιωθε αὐτὸ μέσα ἕστην καρδιά της, ή ἀραχλη Καὶ τὴν ἴδια νύχτα, σὲ μιὰ ἀνδρῖκια φλοκάτα τυλιγμένη, ἔφυγε, σὰν κλέφτης, ἀπὸ τοῦ πατέρα της τὸ σπῆτι, ἐπῆγε ἴσα κεῖ ἕστὸ βράχο καὶ βάνοντας τὴ φλοκάτα ἔμπρὸς ἕστὰ μάτια της, νὰ μὴ βλέπει τὸν γκρεμό, ἐρρίχθηκε κάτω...

Τὴν ἄλλη μέρα, οἱ Χρυσσαῖτες ποῦ δούλευαν ἕς τὸ ληοστάσι, εὐρήκαν κατακομμένο, τὸ δόλιο τὸ κορμί της. Κακόμοιρα νειάτα, ἄδικα ποῦ χανώστε».

Εἶχομεν φθάσει εἰς τὰς πρώτας οἰκίας τοῦ Χρισσοῦ ὅτε ὁ ὁδηγὸς μου ἐπεράτωσε τὴν διήγησίν του. Ὁ ἥλιος ἔδεν ἤδη ὅπισθεν τῶν ὁρέων τῆς Δωρίδος.

Τὰ πυκνὰ τῶν ἐλαιοδένδρων φυλλώματα ἠπλούντο εἰς μαύρην σκιάν ἐπὶ τῆς πεδιάδος, τὰ νερὰ τοῦ Κρῖσσαίου κόλπου ἀπέστιλβον ἔτι μετὰ τῶν νησιδίων. ὑπὸ μαρμαρῶδη σιγὴν ἀποκρύπτοντα τοῦ Ὠρίφα, τοῦ Βυζαντινοῦ ναυάρχου τὸν θρίαμβον καὶ τὰ μύρια νανάγια τῶν Μωαμεθανῶν πειρατῶν τὸ Γαλαξειδίου πέραν ἐν τῷ μυχῷ ἠναπτε τοὺς λύχνους του, ἐνῶ αἱ οἰκίαι τοῦ Χρισσοῦ ἐφαίνοντο ἔτι ροδόχροες ἐκ τοῦ ἔσπερινου λυκόφωτος καὶ ἠγάζετο ἐν μεγαλοπρεπέει ὁ ὑπερκείμενος βράχος τῶν Δελφῶν καὶ διεγράφετο εἰς τὸ βάθος ἐν γαλανῷ ὀρίζοντι ἡ ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Γεωργίου τῆς Ἀραχώβης καὶ κάτω, ἐν τῇ φάραγγι, ἔτρεχεν ὑπὸ σκιάν ὁ Πλειστός. Ἡ διήγησις τοῦ ὁδηγοῦ ἐξηλείφθη εὐθύς ἐκ τῆς μνήμης μου πρὸ τῆς ρωμαλέας ταύτης εἰκόνας, πρὸ τῆς θέας μαύρης τιῶς σχισμάδος εἰς τὸ βάθος τῆς φάραγγος, τοῦ σπηλαίου τῆς Ἱερουσαλείμ, ὅπου ἐγνωρίζον ὅτι ἐξεψύχησεν ἐκ τῶν μυρίων πληγῶν καταπονηθεῖς ὁ Βλαχαρμάτας Βέργος, ὁ ἐξακουστός κλέφτης τοῦ Μαυρολιθάρου. Ὁ σκοπὸς ὅστις μ' ἐπλάνα ἐκεῖ, αἱ διηγήσεις τὰς ὁποίας καθ' ἡμέραν ἤκουον, ὁ λαὸς αὐτὸς μὲ τὸν ὁποῖον ἀνεστρεφόμην, εἶχον ἀφαιρέσει ἀπ' ἐμοῦ παντὸς ἄλλου αἰσθήματος τὴν ἐντύπωσιν. Τὰ ρωμαλέα σώματα, τοὺς γενναίους χαρακτήρας, τὰς γρανιτώδεις ψυχὰς, ὅσας ἀδιακόπως ὀνειροπολῶ, εὕρισκον ἐκεῖ ζωντανὰς εἰς τὴν μνήμην τῶν γερόντων, εἰς τὰ παραστήματα τῶν παλληκαρίων παντὸς χωρίου εἰς τὰς τραχεῖας καὶ ἀποτόμους ὄψεις τῶν βουνῶν, εἰς τὴν βιαιότητα τῶν πνεόντων ἀνέμων, ὥστε τὸ λεπτεπίλεπτον αἰσθημα, τὸ ὠθήσαν εἰς αὐτοθυσίαν τὴν Ἀγαθὴν δὲν συνεκίνει καθ' ὅλου τὴν ψυχὴν μου ὅπως ὁ ἀρέσκόμενος εἰς τὸν βρόμον τοῦ κεραυ-

νοῦ καὶ τὴν μανίαν τῶν στοιχείων ἀδιαφορεῖ καὶ εἰς τὸ περιπαθέστερον αὐλήμα.

Ἦδη ὅμως ὁσάκις ἀναπολήσω εἰς τὴν μνήμην μου τὴν θλιβεράν ἐκείνην ἱστορίαν καὶ ἀναπαραστήσω διὰ τῆς φαντασίας ἐνώπιόν μου τὸ χαῖνον βάραθρον, οἶον τὸ εἶδα τὴν ἐπομένην ἡμέραν μὲ τὰς κατερριμμένας πέτρας του καὶ τὰ ἀφρίζοντα καὶ θορυβοῦντα μετὰ τῶν νερῶν τοῦ Πλειστοῦ, ὁμολογῶ ὅτι κατέχομαι ὑπὸ ἀμέτρου συμπαθείας διὰ τὴν ἐφάμιλλον τῆς Σαπφούς χωρικῆν...

1888

ΚΥΡΙΑ ΑΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΗ ΠΑΡΑΣΗΜΟΝ

ΓΝΩΣΤΗ δημοσιογράφος καὶ μυθιστοριογράφος κ. Marcelle Tinayre, εἰς τὴν ὁποίαν ἀπενεμήθη πρὸ τινος τὸ παράσημον τῆς Δεγεῶνος τῆς τιμῆς ἠρηθή νὰ τὸ δεχθῆ. Δικαιολογούσα τὴν ἀρνήσιν τῆς ἐδημοσίευσεν ἐπιστολήν. ἡ ὁποία ἐσχολιάσθη πολὺ καὶ ἐκρίθη αὐστηρότατα ἀπὸ τὸν γαλλικὸν τύπον.

Ἡ ἐπιστολή αὐτή, ἂν καὶ γραμμένη μὲ τέχνην καὶ πολὺ πνεῦμα, ὅμως ἐνεῖχε καὶ ἀρκετὴν ἀσέβειαν, ὥστε αὐτὴ νὰ προκαλέσῃ γέλοια καὶ μειδιάματα, δυσηρέστησε καὶ τοὺς παρασημοφορημένους καὶ τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ παρασημοφορηθῶν.

Ἡ κ. Tinayre ἔμαθεν οὕτω, ὅτι ὄχι μόνον ἡ σιωπὴ τοῦ λόγου εἶναι χρυσή, ἀλλὰ καὶ τῆς πέννας, καὶ ὅτι θέλει δὲν θέλει εἶναι καὶ αὐτὴ ὑποχρεωμένη νὰ φέρῃ ἕνα οἰουδήποτε σταυρόν, ἔστω καὶ τῶν δυσάρεστων ἐναντίον τῆς ἐπικρίσεως.

Μερικὰ ἀποσπάσματα τῆς ἐπιστολῆς της, δίδουν τὸ μέτρον τοῦ ὕφους της: Ἡ ράπτρια μου λέγει, συγκεκριμένη μου ἔλεγε: Κυρία, σὰς παρακαλῶ, δεχθῆτε, βάλλετε τὴν κόκκινη αὐτὴ κορδελίτσα. Θὰ πηγαίνῃ τόσον ὠραία εἰς τὸ μαῦρον σας tailleur.» Ἡ βαθυτάτη αὐτὴ σκέψις, λέγει, τὴν ὁποίαν μελετῶ ἀκούη δὲν μὲ πείθει νὰ κρεμάσω εἰς τὸ μαῦρον μου tailleur «τὸν ἀστέρη αὐτὸν τῶν γυναικῶν». Διότι εἶναι τὸ ἄστρον τῶν γενναίων, ὁ Ναπολέον, τὸ ὁποῖον οὐτε αὐτὴ ἡ κ. Στάελ ἡ ἀνδρικοτάτη, δὲν εἶχε.

Ὁ μισογύνης αὐτοκράτωρ θὰ ὑποφέρῃ βέβαια εἰς τὸν ἄλλον κόσμον, ἂν βλέπῃ τὸν σταυρόν αὐτὸν κρεμασμένον εἰς στήθη, τὰ ὁποῖα εὐτυχῶς δὲν ἔχουν τίποτε τὸ κοινὸν μὲ τὰ στήθη τῶν γρεναδιέρων του. Δὲν θὰ βάλω λοιπὸν, τὸν σταυρόν αὐτόν, ἀκόμη καὶ διότι δὲν θὰ μπορῶ πλέον νὰ πηγαίνω μὲ τὸ τράμ καὶ μὲ τὸ αὐτο, χωρὶς νὰ ἀκούω ἀπὸ τοὺς περιέργους γύρω μου... Μπα, νὰ μιὰ πρόην καλογρηὰ ποῦ θὰ ἐνοσήλευε πανουκλιασμένους...

Ἡ ἡμέρα μίας Αθηναίας τῆς ἐποχῆς τοῦ Περικλεοῦς

Εἰς τὸν γυναικωνίτην

Ἡ Ἑλλη ξεπνοῦσα: Ποῖος μὲ φωνάζει; Τροφός. Ἀγαπητὴ μου Ἑλλη, δὲν ἀναγνωρίζεις τὴν φωνὴν τῆς γράκας τροφοῦ σου;

Ἑλλη. Μ' ἐξύπνησες ἀπὸ ἕνα ὄνειρον. Μοῦ ἐφαίνετο ὅτι ἡ θεὰ Ἀθηνᾶ ἦτο ἐδῶ, ἔτι τὴν ἠγγίζα μὲ τὸ χέρι μου καὶ τῆς ἔλεγα: Θεά, προστάτις τῆς πόλεώς μας, προστάτευσέ με...

Τροφός. Χεῖρομαι διὰ τὸ ὄνειρόν σου. Δὲν μὰς ἐπισκέπτονται βέβαια οἱ θεοὶ εἰς τὸν ὕπνον μας, χωρὶς αἰτίαν; Βεβαίως καὶ εὐχάριστον θὰ συμβῆ σήμερον ἐδῶ μέσα. Ἀλλὰ δὲν ἔχομεν καιρὸν δι' ὀμιλίαν. Ἡ ὥρα εἶνε περασμένη, ἴδὲ ὑπὸ τὰ καταπόρφυρα πλέον φῶτα τῆς αὐγῆς, τὰ βουνὰ ροδίζουσιν εἰς τὸν ὀρίζοντα. Αἱ δοῦλαι ἠτοίμασαν τὰ μυροδικὰ καὶ τὰ ψιμύθια εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ λουτροῦ, ὅπου σὲ περιμένουν.

(Εἰσέρχονται αἱ δοῦλαι θαλαμηπόλοι καὶ ἡ Ἑλλη σηκώνεται καὶ κἀθηται εἰς τὸν καθρέπτην της). Πρόσεξε, Λυδία, νὰ μὲ κτενίσῃς ἔπως ἀρμόζῃ εἰς τὴν γυναικῆ τοῦ πλουτοῦ Κλινίου. Πρέπει νὰ τιμήσω τὴν ἡμέραν αὐτὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀνετέθη εἰς τὸν ἄνδρα μου ἡ διοργάνωσις τῶν ἀγῶνων... Σήκωσε τὰ μαλλιά μου ἀπ' ἐδῶ... Κατέβασέτα ἀπ' ἐκεῖ ὀλίγο. Δὲν πρέπει καμμία ἄλλη σήμερα νὰ καυχήθῃ ὅτι ἔχει τὸ μέτωπον μικρότερον ἀπὸ ἐμὲ. Ἐσεῖς ἐκεῖ φέρετε τῆς χρυσῆς μέλισσας τῶν μαλλίων μου. Καρφώσετέ της... ἐκεῖ τὸ σφουγγαράκι μὲ τὸ κόκκινον. Ἐκεῖ κάτω ἀπὸ τὰ βλέφαρα ὀλίγο μαῦρο ἀκόμη. Τράβηξε τὴν γραμμὴν τῶν φρυδιῶν λίγο πέρα πέρα... ὅσο μου τὴν κόκκινην αὐτὴν ἀλοιφὴν γιὰ τὰ χεῖλη... Ἀλήθειαν, τί ὠραία ἐργασία ἡ ζωγραφικὴ τοῦ προσώπου!... Μὰ εἶσαι τρελλή, Μύρρα, νὰ πιστεύῃς ὅτι μπορῶ νὰ βάλω τὸν κίτρινον αὐτὸν πέπλον ἡμέραν ἑορτῆς. Φέρε μου τὸν ἄσπρον, τὸν ἀπὸ λεπτὸ λινό... Στερέωσε καλὰ τὸν ὄμων μὲ τὴν χρυσὴν αὐτὴν κερφίτσα... Ναι! ἀλλὰ ἡ πιέτες δὲν πέφτουν καλὰ! Τὶ δύσκολο πρᾶγμα νὰ εὐρεθῇ σήμερον δούλη, ἀξίαν νὰ δώσῃ εἰς τὰς πτυχὰς τοῦ ἐνδύματος καποιον αἰσθημα ρυθμοῦ καὶ ἀρμονίας... Καλὰ! τὴν τὸ κιβώτιον μὲ τὰ κοσμήματα. βγάλε τα ἀπὸ τὰ κουτιά. Στάσου, βγάλε τῆς πολυτίμης αὐτῆς πέτρας... πῶς λάμπουν! καὶ πόσον θαυμάσια χαϊδεύει τὰ μάτια ἡ λάμψις των αὐτῆ. Ὁ ἄνδρας ἔχει τὴν δόξαν καὶ τὰς τιμὰς, τὰ παιδιὰ τὰ παιγνίδια των καὶ ἡμεῖς αἱ γυναῖκες τὰ κοσμήματα μας...

(Εἰσέρχεται ἡ τροφὸς τρομαγμένη).

Τροφός χαμηλοφώνως. Συγγνώμῃς με, δέσποινα, ἂν σοῦ φέρω κακὰς εἰδήσεις; εἶμαι πολὺ τρομαγμένη διὰ κατὶ πολὺ δυσάρεστον.

Ὁ ἄνδρας σου ἐξῆλθε θυμωμένος ἐναντίον τοῦ μεγαλειτέρου υἱοῦ σου. Ἐλεγε λόγια σκληρὰ καὶ πολὺ ἀπειλητικὰ...

Ἑλλη. Κατὰ τοῦ Κλεοβούλου; εἶναι δυνατὸν; Τὶ νὰ ἔκαμεν ἄραγε; Ὁ πατέρας του συνήθως εἶναι τόσον καλὸς μαζὴ του. Τὶ νὰ συμβῆ; Τὸ παιδί αὐτὸ ἀπὸ καιρὸν τῶρα μὲ ἀνησυχεῖ. Δὲν εἶναι πλέον εὐθυμὸς; εἶναι ἀφρημένος, σὰν κατὶ νὰ τὸν βασανίζῃ. Δὲν τολμῶ νὰ τὸν ἐρωτήσω. Εἶναι εἰς ἡλικίαν ποῦ μιὰ μητέρα δὲν εὐρίσκει ποτὲ εὐκαίριαν νὰ μιλήσῃ μὲ τὸ παιδί της. Καὶ ὅμως πρέπει νὰ μάθω! Νταντά, σῶσε με. Πήγαινε, φρόντισε νὰ μάθῃς. Εξεύρεις, σήμερον αἱ στιγμαὶ μου εἶναι μετρημέναι. Μιὰ ξένη ποῦ ἔφθασεν εἰς τὰς Ἀθήνας διὰ τὰς ἐορτάς θὰ φιλοξενηθῇ ἐδῶ. Καὶ εἶχ τὴν ἀνοησίαν νὰ ὑποσχέθῃ εἰς τὴν τρελλὴν αὐτὴν Μυρτώ, ὅτι θὰ ἐπηγάναμεν μαζὴ σήμερον εἰς τὴν ἰέρειαν, πλησίον τῆς ὁποίας ἡ Ἰσμήνη μου ἐκέντησε τὸν πέπλον τῆς θεᾶς...

(Ἡ μικρὰ Μακαρία μὲ τὴν κούκλα εἰς τὴν ἀγκάλην της καὶ συνοδευομένη ἀπὸ τὴν παιδαγωγόν της εἰσέρχεται εἰς τὸ δωμάτιον). Χαῖρε, μητερούλα μου. Σὲ ἀγαπῶ σήμερον, γιατί εἶσαι ὠραιότερα...

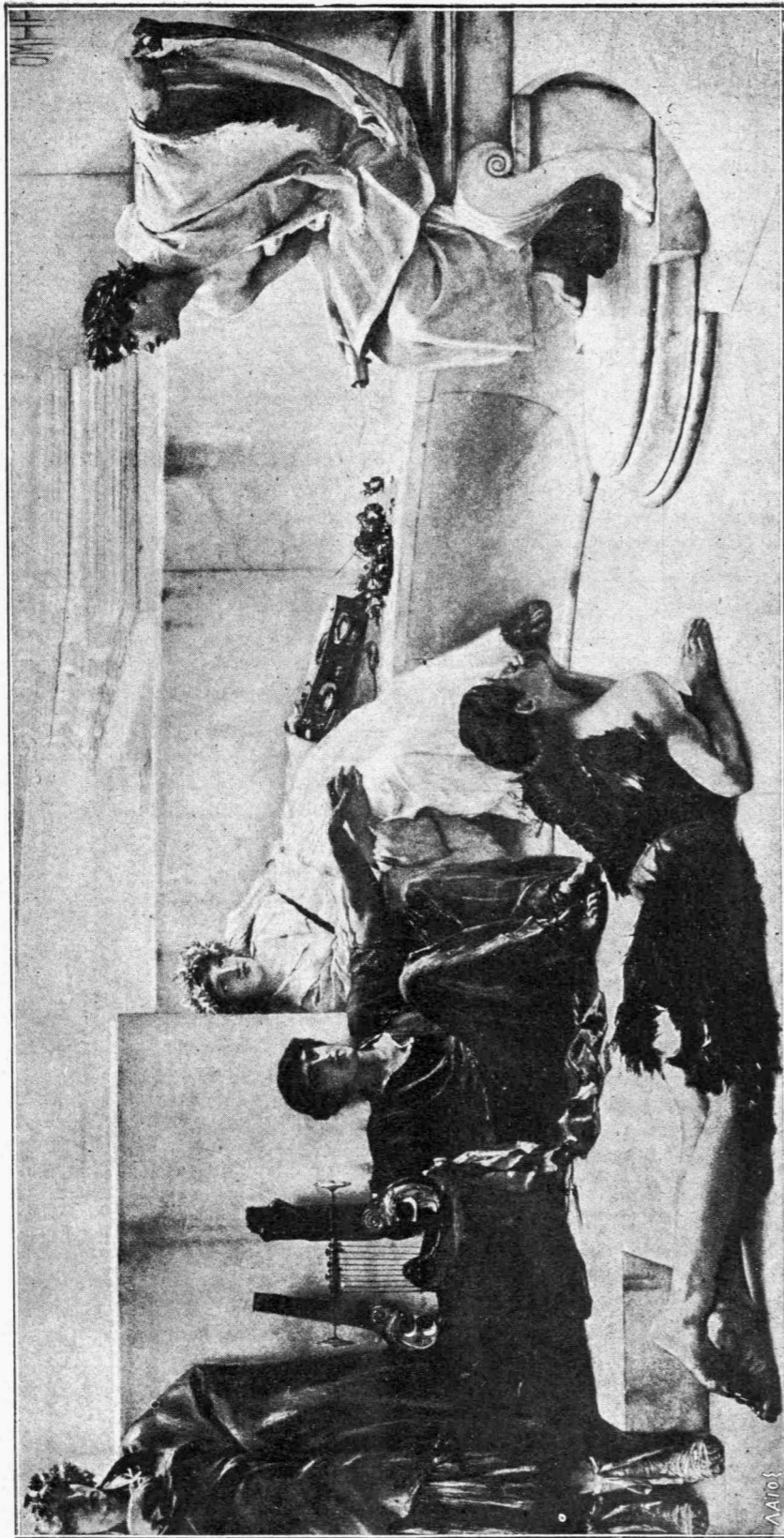
Ἑλλη. Πῶς! Λοιπὸν τῆς ἄλλες ἡμέρας δὲν μὲ ἀγαπᾷς;...

Μακαρία. Σὲ ἀγαπῶ καὶ τῆς ἄλλες... ἀλλὰ προτιμῶ νὰ εἶσαι ὠραία ντυμένη. Ἐγὼ ὅταν μεγαλώσω θὰ ἔχω ὠραία φορέματα καὶ μιὰ μεγάλη κάσα κοσμημάτων. Μητερούλα μου, ἄφησέ με νὰ ἰδῶ τα χρυσὰ σου βραχιόλια καὶ τὰ δακτυλίδια σου μὲ τῆς ὠραίας πέτρας. Καὶ τῆς κερφίτσας σου καὶ ὅλα τὰ ψιλοδουλευμένα κοσμήματά σου. Τὶ ὠραία αὐτὴ ἡ χρυσὴ κτένα μὲ τὰ μαργαριτάρια! Ποιὰ βραχιόλια θὰ βάλῃς. Αὐτὰ ποῦ μοιάζουν σὰν σχοινιά χρυσᾶ, ἢ αὐτὰ ποῦ μοιάζουν σὰν κολουριασμέναι φεΐδια;

Ἑλλη. Πήγαινε, ἄφησέ με, παιδί μου. Ἐχω τόσα πράγματα νὰ κάμω σήμερον πρὸ τῆς τελετῆς...

Μακαρία. Μητέρα, θέλω νὰ ἔλθω μαζὴ σου γιὰ νὰ ἰδῶ τὴν κερφίτσαν...

Ἑλλη. Βλέπωμεν. Θὰ σὲ πᾶν ἡ νταντά σου. Ὡς τόσο πήγαινε νὰ παιξῆς, νὰ ντύσῃς τὴν κούκλα σου καὶ νὰ εἶσαι φρόνιμη, γιὰ νὰ μὴν ἔλθῃ ἡ Μορμώ, ποῦ τρώγει τὰ κακὰ κορίτσια.

ΑΠΑΓΓΕΛΙΑ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ

Alma-Tadema

(Εισέρχεται ο παιδαγωγός με τους δύο υιούς της Έλλης). Δέσποινα, σοῦ φέρω τοὺς υἱοὺς σου. Ἐργόμεθα ἀπὸ τὸ γυμνάσιον, ὅπου ἐγυμνάσθησαν ὡς πάντοτε, ἐπήδησαν καὶ ἔτρεξαν· ἔπειτα μὲ τὰ παιδιὰ τῆς γειτονίης ἐπήγαν εἰς τὸν μουσικοδιδάσκαλον ποῦ τοὺς διδάσκει τὸν ὕμνον τῆς Παλλάδος. Ὁ Καλικλῆς εἰμπορεῖ νὰ σοῦ τὸν ἀπαγγεῖλη... Ἡ ἂν προτιμᾶς ἡμπορεῖ νὰ σοῦ ἀποστηθίσῃ τὸ πρῶτον ἄσμα τῆς Ἰλιάδος.

Ἐλλη. Ὅχι σήμερον. Βιάζομαι. Ἄλλοτε.

Παιδαγωγός. Μήπως προτιμᾶς, νὰ σοῦ τραγουδήσῃ τίποτε εἰς τὴν λύραν κατὰ τὸν δωρικὸν τρόπον;

Ἐλλη. Ἄλλοτε, ἄλλοτε. Ἄλλὰ τί ἔχει ὁ Εὐρυτος; Τὸ μάγουλό του εἶναι κατακόκκινον. Παιδί μου, ποῖός σε ἐκτύπησε;

Εὐρυτος. Ὁ Κλέων, ὁ υἱὸς τοῦ Κριτίου. Ἐπαλεύαμεν μαζὴ καὶ μὲ ἔριψε κάτω. Τοῦ ἐφώναζα ἀμεσῶς, ὅτι ἂν τὸ πόδι μου δὲν ἐγλυστρουσθῆ τὸν ἐνικοῦσα ἐγώ. Ὁ Ζεὺς εἶναι μάρτυς μου, ὅτι ἡ νίκη μου ἀνήκει. Ἄλλ' αὐτὸς μὲ κτυποῦσε μανιώδης, ὅσο τοῦ ἔλεγα, ὅτι ἂν δὲν ἐγλυστρουσα....

Ἐλλη. Καλά, παιδί μου. ποῦ εἶχες τὴν ἐξυπνάδα νὰ μὴν ὁμολογήσῃς ὅτι ἐνίκηθης.

(Εἰσέρχεται ἡ Μυρτώ).

Ἐλλη. Πῶς ἀπὸ τώρα, Μυρτώ;

Μυρτώ. Ἀπὸ τώρα; Πόσον περιποιητικὴ εἶσαι μὲ τῆς φίλες σου;

Ἐλλη. Ἐλα, μὴ θυμώνῃς. Ἦθελα νὰ σοῦ εἰπῶ ὅτι ἦλθες. . .

Μυρτώ. Ἀργότερα. . .

Ἐλλη. Πῶς, εἶναι δυνατόν; Ἀργησαν τόσο νὰ μὲ ἐτοιμάσουν ἡ σκλάβες. . . Ἐπειτα τὰ παιδιὰ. Ἡ Μακκρία ἐπεθεωροῦσε τὰ στολίδιά μου καὶ ὁ παιδαγωγός ἐννοοῦσε νὰ μοῦ ἀπαγγεῖλουν τὰ παιδιὰ ἄσματτα τοῦ Ὁμήρου. Καὶ ἔχω νὰ δώσω ἀκόμη διατάγας διὰ τὸ φαγητόν, νὰ ἐπισκεφθῶ τὰς ἀποθήκας, διότι ἔχομεν γεῦμα εἰς ξένους. . . Τί νὰ κάμω! . . .

Μυρτώ. Μπᾶ! Ὅ,τι κάμνομεν ἔλες μας εἰς τοιαύτας περιστάσεις. Ἀνάθεσε εἰς τὸν φροντιστήν σου νὰ βάλῃ τὰ δυνατά του, εἴτε μὴ θὰ τιμωρηθῇ, ἂν ὁ ἄνδρας σου δὲν εὕρῃ ἕλα καλὰ καὶ ἐν τάξει.

Ἐλλη. ὦ! δὲν μοῦ ἀρέσει ἡ συμβουλή σου, Μυρτώ. Ὅταν μίξ ἡ γυναῖκα δὲν φροντίζει τὸ σπίτι τῆς, τότε ἡ σπατάλη εἶναι καταφθνής, καὶ ὁ ἄνδρας γκρουνιάζει καὶ μαλόνει. . . Ἡ γυναῖκα ἀπαντᾷ μὲ θυμόν, καὶ οἱ κρυάδες ἀρχίζουν. . . Ἄλλὰ σήμερον τί νὰ κάμω; (φωνάζει τὸν φροντιστήν.) Θὰ ἰδῆς ἂν ὁ μάγειρος ἐψώνισε καλά. Τὸ ψάρι πρέπει νὰ μυρίζῃ θάλασσαν. Εἶναι

ἡ ἐποχὴ τῶν ἀχινῶν. Πρέπει νὰ ἔχομεν εἰς τὸ τραπέζι. Πιάτο τῆς ἡμέρας ἐντόσθια χοιρινὰ μὲ κύμινον. Ἀπὸ τὰ γλυκὰ νὰ μὴ λείψῃ τὸ μέλι τοῦ Ὑμηττοῦ. Τοποθετήσατε τὰ τρίκλινα εἰς κύκλον καὶ σκεπάσετέ τα μὲ τὰς πορφύρας ποῦ ἐλάβομεν προχθές. . . Πρόσεξε, ἄκουσε. Τὰ ἀρώματτα νὰ εἶναι λεπτά. . . Καὶ τὰ ἀργυρὰ πιάττα. Ἄ! ἄκουσε: Νὰ περάσῃς ἀπὸ τὰς αἰδοῦς καὶ ἀπὸ τὰς χορευτρίδας. . . Ἐλπίζω ὅτι δὲν ἐξέχασα τίποτε. . . Καὶ τώρα, Μυρτώ, εἶμαι εἰς τὰς διαταγὰς σου. Ἄν θέλῃς πᾶμε ὀλίγον εἰς τὴν αὐλήν.

Μυρτώ. Ναι, ἐκεῖ θὰ ἔχομεν δροσιὰ καὶ καθαρόν ἀέρα. Θὰ μοῦ δείξῃς τὰ ὠραία πτηνὰ ποῦ σοῦ ἔφεραν ἀπὸ τὴν Ἀσίαν.

Ἐλλη. Ἄφησε νὰ σε ἰδῶ πρῶτα· τί ὠραία καὶ τί χαριτωμένη ποῦ εἶσαι, Μυρτούλα μου. Αὐτὴ ἡ κόκκινη κορδέλα στολίζει θαυμάσια τὰ μαῦρα σου μαλλιά. Τὰ μάτια σου εἶναι ἐξυπνα. Οἱ τεχνίται τῆς Τανάγρας ποῦ κάμνουν τὰ φημισμένα χρωμάτινα ἀγλαματάκια των, μποροῦσαν νὰ σε πάρουν πρότυπον.

Μυρτώ. Τί κομπλιμέντα! Μιλεῖς ἐσύ, ἡ ὠραία, γιὰ τὴν ἰδικὴν μου ἐμορφιά; Σὺ, ποῦ ἔπρεπε νὰ σᾶχουν ἐμπρός των ὅσοι κάμνουν ἀγάλματα τῆς Ἀφροδίτης.

Ἐλλη. Ἦθελα νὰ σε πιστεύσω, μὰ τὴν Ἀθηνᾶν! Εἶναι τόσοστρομερὸν πράγμα ἡ ἀσχηματῆ. Ἐνα ἀσχημο σῶμα κρύπτει συχνὰ καὶ ἀσχημὴ ψυχὴ.

Ναυτικῆ ἢ Φιλάρχατος

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

Μακριὰ ἀπὸ τὴ Ζωὴ κ' ἀπόμερα
Σ' ἀκούω τραγούδι μακρονδὸ τοῦ δρόμου
Ποῦ μέσα σου ἡ Ἀγωνία ἀντιμάχεται
Μὲ τὸ τρεμουλιαστὸν ἀνάσασμα τοῦ Τρόμου.

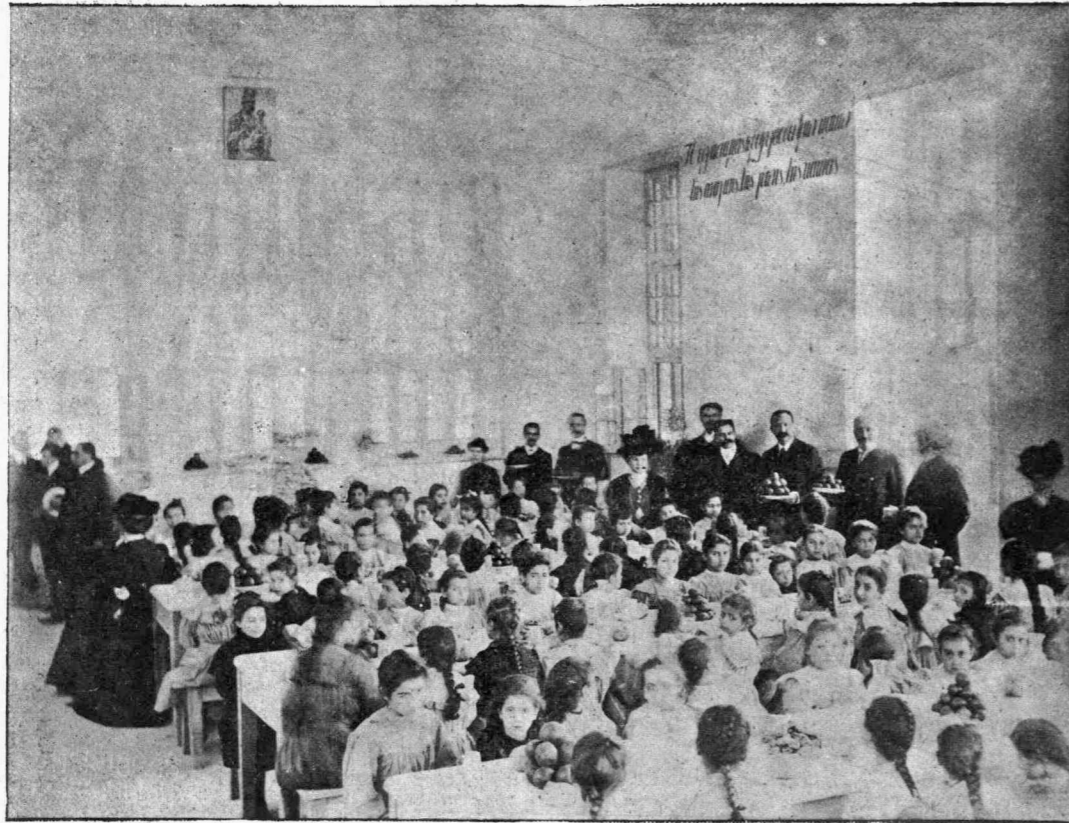
Καὶ φτάνεις—μακριάθε ὡς ἔρχεσαι
Τρικυμιστὸ μὲ τὸν ῥυθμὸν τοῦ ἀνέμου—
Σὰν ἰαχὴ ποῦ ξεψυχάει στ' ἀκρότατα
Σὰ θοῆνος τοῦ ἐγκόσμου τοῦ πολέμου.

Καὶ ἀκόμη—ὡς σβύνεσαι ἀπαλώτατα
Μὲ τοῦ πεσοῦμένου ἀστεριοῦ τὴ φρικτῆ
Μὲς στὰ βαθιά, βαθύτατα μεσάνυχτα
Μάταια προσμένω, ἀλοῖμονο, τὴ Νίκη.

Μὲ ἀνυψωμένα χέρια καρτερῶ σε ἀπόμερα
Κάθε νυχτιὰ, τραγούδι μακρονδὸ τοῦ δρόμου,
Νὰ φέρῃς μου τῆς Ἀγωνίας τὸν πόλεμον
Μὲ τὸ τρεμουλιαστὸν ἀνάσασμα τοῦ Τρόμου.

Ἀπὸ τὴν Ἠγησῶ

Διευλῖα Κουρτέλη

ΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΑΙ ΤΡΩΓΟΥΣΑΙ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑΝ ΤΩΝ ΕΓΚΑΙΝΙΩΝ

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙΟ ΜΟΥ

Η ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

Η ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ δὲν θεωρεῖται σήμερον πόλις ἔχουσα σοβρὰς ἀρχαιολογικὰς ἀξιώσεις. Ἡ πόλις τῆς Κλεοπάτρας, ἡ κατ' ἐξοχὴν πόλις τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν διχόρων τοῦ Πτολεμαίων, ἡ πόλις, ἡ ὁποία συγκεντρώνει τόσας ἀναμνήσεις, καὶ ἡ ὁποία διεδέχθη τὰς Ἀθήνας μὲ τὰς περιφήμους σχολὰς καὶ βιβλιοθήκας τῆς, σήμερον κατήντησε νὰ εἶναι ἐν σχέσει πρὸς τὸ Κάϊρον, ὅ,τι περίπου ὁ Πειραιεὺς πρὸς τὰς Ἀθήνας.

Οἱ Φαραῶ μετ' τῆς ἐπιχρυσωμένους μούμιες των καὶ τὸν σφικτοκλεισμένον μέσα εἰς τὰ γιγάντια νεκροταφεία των πολιτισμῶν των, παρεμέρισαν τὸν σχετικῶς νεώτερον πολιτισμῶν τῶν Πτολεμαίων καὶ τῆς φιλοσοφικῆς ἀκμῆς τῆς Ἀλεξανδρείας, ἡ ὁποία μετ' τὸ νὰ ἀποτελῆ τὴν ἀρχὴν τῆς φιλολογικῆς παρακμῆς τῆς μεγάλης ἐποχῆς μας, ὅμως ὑπῆρξεν εἰς τὸ εἶδος τῆς πολὺ ἐνδιαφέρουσα καὶ ἐχρησίμευσε

ὡς πολῦτιμος κρῖκος συνοχῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

Ποιηταί, γραμματικοί, ρήτορες, φιλόσοφοι εἰς λεγεῶνας ὀλοκλήρους κτέκλυσαν τὴν Ἀλεξανδρείαν καὶ ἡ πόλις τοῦ Μακεδόνος κατακτητοῦ εἰς τὴν ἀκμὴν καὶ εἰς τὴν δόξαν τῆς τῆς Ἑλληνικῆς περιόδου ἀφίνει ἐντελῶς ὀπίσω τῆς καὶ ὑπὸ τὴν σκιὰν τῆς ἀσημότητος τὸ μέγα παρελθὸν τῶν Αἰγυπτίων Φαραῶ. Γίνεται ἡ μεγάλου πόλις τοῦ τότε κόσμου. Ἡ πόλις τοῦ πνεύματος καὶ τῶν ὠραίων τεχνῶν, τοῦ πλούτου, τοῦ ἐμπορίου, τῆς τέχνης, τῆς ὠραιότητος.

Ὁ Νεῖλος, ὁ μέλας ποταμὸς, ὅπως τὸν λέγει ὁ Ἡρόδοτος, τὸν ὁποῖον ἐγὼ θὰ ὀνόμαζα ποταμὸν τοῦ χρυσοῦ, ὁ Νεῖλος εἶναι ἕνα ταμεῖον πλούτου, ἀπὸ τὸ ὁποῖον οἱ Ἕλληνες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀντλοῦν θησαυροὺς διὰ νὰ ἐξωραΐζουν τὴν πόλιν των.

Ναοὶ, ἵπποδρόμια, ἀνάκτορα, γυμνάσια, ἐπταστάδια, ὅ,τι μεγάλο καὶ πολῦτιμον εἰς γρανίτην καὶ μάρμαρον καὶ ἐρυθρολίθους στολίζει τὴν Ἀλεξανδρείαν, τὴν προνομιοῦχον πόλιν τῆς Ἀφρικῆς, εἰς τὴν ὁποίαν συναντῶνται καὶ συναλλάσσονται ὅλοι οἱ μεγάλοι λαοὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὅλοι οἱ πλεόν παλαιοί, ἀλλὰ καὶ οἱ πλεόν νεώτεροι πολιτισμοὶ τῶν τριῶν Ἡπειρών. Ἐν ἀπὸ τὰ ἐπτὰ θύματα τοῦ κόσμου, ὁ Φάρος τῆς Ἀλεξανδρείας, ἐκπέμπει πρῶτος καὶ μόνος τότε τὸ φῶς τοῦ ὑπεράνω τῶν θαλασσῶν καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς Κλεοπάτρας φαίνονται νὰ τοξεύουν τοὺς οὐρανοὺς, ὡς νὰ δίδουν εἰς τοὺς κατοίκους τῶν ἄλλων πλανητῶν σημεῖα τοῦ μεγαλείου καὶ τῆς ὑπεροχῆς τῆς χώρας των.

Ἄλλ' ὁ ταξειδιώτης σήμερον εἰς μάτην θὰ ζητήσῃ, ὅταν εἰσέρχεται εἰς τὸν λιμένα τῆς Ἀλεξανδρείας, τὸν ὀνομαστὸν φάρον, ὡς εἰς μάτην ζητεῖ, εὐθὺς ποῦ ἰδῆ τὴν πόλιν, ἕχνη τοῦ παλαιοῦ μεγαλείου καὶ τῆς δοξασμένης τῶν Πτολεμαίων ἐποχῆς. Ὁλος ὁ πλοῦτος τῶν μνημείων, ὅλοι οἱ γρανίται καὶ τὰ πολῦτιμα μάρμαρα, ὅλοι οἱ ναοὶ καὶ τὰ ἀμφιθέατρα ἐξηφανίσθησαν, κατεστράφησαν, ὡς νὰ ἦνοιξεν ἕξαφνα ἡ γῆ καὶ τὰ κατέπιεν ἢ ὡς νὰ ἐπλημύρηνεν ὁ Νεῖλος καὶ τὰ παρέσυρεν.

Ἀπὸ ὅλην αὐτὴν τὴν δόξαν τῶν μεγάλων καὶ ὠραίων πραγμάτων, τίποτε ἄλλο δὲν ἔμεινε παρὰ μίαν στήλην, ἀπὸ μονοκόμματον κόκκινον γρανίτην, ὀνομαζομένη τοῦ Πομπηίου, ἰδρυθεῖσα εἰς τιμὴν τοῦ αὐτοκράτορος Διοκλητιανοῦ, ἀπὸ τὸν ὕπατον τῆς Αἰγύπτου Πομπήιον.

Ἄλλ' ἐκτὸς μιᾶς μεγάλης πυρκαϊᾶς, μετὰ τὴν ὁποίαν ὅμως ἡ Ἀλεξανδρεία καὶ ἀνεγεννήθη καὶ ἤκμασε, καμμία ἄλλη καταστροφή, οὔτε σεισμῶν, οὔτε πλημμύρας, οὔτε ἐκκρήξεως δικαιολογεῖ τὴν ἐξαφάνισιν τῶν ἀρχαιολογικῶν θησαυρῶν τῆς.

Φαίνεται ὅτι συμβαίνει μετ' τὴν Ἀλεξανδρείαν τῶν Πτολεμαίων, ὅ,τι περίπου συνέβη καὶ μετ' τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Αἰγύπτου τῶν Φαραῶ, ὡς καὶ μετ' ὅλας ἐν γένει τὰς ἀρχαίας πόλεις τοῦ κόσμου. Ἡ γῆ φυλάττει εἰς τὰ σπλάγχνα τῆς πλῆθος ὠραίων πραγμάτων, τὰ ὁποία ἡ σκαπάνη τοῦ ἀρχαιολόγου θὰ ἔφερεν εἰς τὸ φῶς, ἐὰν ἡ Ἀλεξανδρεία δὲν ἐξηκολούθει νὰ εἶναι καὶ σήμερον μίαν μεγάλην καὶ ἀκμαίαν ἐμπορικὴν πόλιν, τῆς ὁποίας κάθε σπιθαμὴ γῆς οἰκοδομήθη καὶ στοιχίζει περιουσίας μεγάλας.

Ἀντικρὺ εἰς τὸ Ney Khedivial Hôtel, εἰς τὸ ὁποῖον κατέλυσα, εἶναι ὁ λόφος τοῦ ἀρ-

χαίου Πανείου, κήπου ἀπεράντου καὶ τόσον φαίνεται ὠραῖον καὶ μαγικῶς, ὥστε ἐθεωρεῖτο ὡς ἐνδιαίτημα τοῦ Πανός. Ὀλίγον ἀπώτερα ὑπὸ τὸ ὠραῖον Ἀραβικὸν Τζαμί Nevi Daniel, τοῦ ὁποίου ὁ μιναρὲς ὑψόνεται γραφικώτατα εἰς τὸν θαυμάσιον ὀρίζοντα, κρύπτεται κατὰ τὴν γνώμην τῶν ἀρχαιολόγων ὁ τάφος τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου. Ἄν τὰ μέρη ἐκεῖνα ἀνεσκάπτοντο ποῖος ξεῦρει τί θησαυρὸν θάπεκάλυπταν!

Τὴν σκέψιν αὐτὴν ἔκαμνα κάθε φορὰν ποῦ ἐπλησίαζα τὸ παράθυρόν μου καὶ ἔρριπτα βλέμματα εὐλαβοῦς θαυμασμοῦ εἰς τὸν καταπράσινον λοφίσκον, κάτω ἀπὸ τὸν ὁποῖον εὐρίσκονται ἴσως ἀκόμη τὰ κόκκαλα τοῦ μεγάλου μαθητοῦ τοῦ Ἀριστοτέλους, ὁ ὁποῖος ἐφιλοδόχησε νὰ κυριαρχήσῃ καὶ νὰ ἐκπολιτίσῃ τὸν κόσμον ὅλον. Ποῖος ξεῦρει ἂν ἀκριβῶς εἰς τὸ ξενοδοχεῖον μου, ὅπου τώρα εἰς κτίριον ἀπεράντον, ἀλλὰ κοινότατον καὶ ἄτεχνον, ὑπάρχουν ἀραδεικόμενα ἐκκτοντάδες δωματιῶν, καὶ πολυτελῶν αἰθουσῶν, ὅπου οἱ βάρβαροι τοῦ Βορρᾶ συναντῶνται εἰς κάθε βῆμα μετ' τὰ χαλκόχρωμα τέκνα τῆς ἐρήμου, τίς οἶδε, ἂν ἐδῶ δὲν ὑψοῦτο ἡ περίφημος βιβλιοθήκη, ἡ ὁποία περιεῖχε κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς πυρκαϊᾶς ἑπτακοσίας χιλιάδας παπύρους ἀρχαίων συγγραμμάτων, ὅλα τὰ ἀριστουργήματα τῆς Ἑλληνικῆς φιλοσοφίας καὶ τέχνης καὶ ποιήσεως. Ποῖος ξεῦρει ἂν ἐδῶ κάπου δὲν ὑπῆρχεν ἡ φιλοσοφικὴ σχολὴ τῆς Ἀλεξανδρείας, ἡ ὁποία εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ χριστιανισμοῦ ἐτέθη ἐπὶ τῆς πνευματικῆς κινήσεως τῆς ἀνθρωπότητος! Ποῖος ξεῦρει, ἂν ἐδῶ κάπου δὲν κατεδιώχθη ἡ μεγάλη ρήτωρ Ὑπατία, ἡ ὁποία ἐγδάρη ζωντανὴ καὶ κατεκρεουργήθη, θῦμα τοῦ φανατισμοῦ τῶν ἀμαθῶν τότε πατέρων τῆς ἐκκλησίας. Ποῖος ξεῦρει ποῦ ἐπάνω πατοῦν σήμερον τὰ μελαχροινὰ αὐτὰ τέκνα τῆς ἐρήμου καὶ οἱ Σουδαμίται καὶ οἱ Βεδουῖνοι μετ' τοὺς γραφικὸς χιτῶνας, οἱ ὁποῖοι ὑπερήφανοι διηγοῦνται τὴν ἀπὸ τὸν Μέγαν Ἀλέξανδρον καὶ τοὺς Πτολεμαίους ὑψηλὴν καταγωγὴν των.

Καὶ ποῖος ξεῦρει, ἂν οἱ μόνον ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους νεωτέρους λαοὺς, ποῦ ἐκκληρονόμησαν καὶ τὰς ὠραίας στάσεις τῶν θαυμασίων σωμάτων καὶ τὰς ὑπερηφάνους γραμμὰς τοῦ προσώπου, καὶ τὴν κανονικὴν ἀγαλματώδη κατατομὴν τῶν ἀρχαίων, ποῖος ξεῦρει, ἂν πραγματικῶς δὲν ἔχουν εἰς τὰς φλέβας των ἀπὸ τὸ κίμα ἐκεῖνο, τοῦ ὁποίου ἡμεῖς μόνον διεκδικοῦμεν τὴν ἀποκλειστικὴν κληρονομίαν!

Ὅπως δὴποτε οἱ νεώτεροι Ἀλεξανδρεῖνοι Ἕλληνες καὶ ἂν δὲν φοροῦν πτυχωτὰ ἐνδύματα καὶ ἂν δὲν ἔχουν ὅλοι πρόσωπα κατὰ τὰ πρότυπα τοῦ Ἰραξιτέλους, εἶναι ὅμως διάδοχοι ἀντά-

ξιοι εκείνων και διά τήν μεγάλην ἐμπορικὴν δρα-
σιν των και διά τήν ἀγάπην των πρὸς τὸ καλὸν
και πρὸς τὴν πρόοδον.

Ἡ κεντρικώτερα και ὠραιότερα συνοικία τῆς
πόλεως εἶναι ἡ Ἑλληνική, ὡς εἶναι Ἑλληνική
και αὐτὴ σχεδὸν ἡ Ἀλεξάνδρεια μεθ' ὅλην τὴν
Ἀραβικὴν κυριαρχίαν και τὴν Ἀγγλικὴν κατο-
χήν. Ὁ μεγαλύτερος πληθυσμὸς τῆς εἶναι Ἑλ-
ληνικός, οἱ περισσότεροι ἔμποροι εἶναι Ἑλλη-
νικός και τὰ δημόσια καταστήματα τῆς ἑλληνικῆς
κοινοῦτος ἀμφιβάλλω, ἂν ἔχουν ἐφάμιλλὰ των
εἴτε ἀραβικά, εἴτε τῶν ἄλλων κοινοτήτων. Ἡ
Ἀνωτάτη Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ εἶναι Ἑλλη-
νική και ὁ Ἑλλην Πατριάρχης εἶναι μίς ἀλη-
θινὴ δόξα τῆς Ἐκκλησίας και διά τὴν μόρφω-
σίν του τὴν ὑπέροχον και διά τὴν ρητορικὴν του
δύναμιν, με τὴν ὁποίαν κανεὶς ἄλλος σύγχρονος
Ἑλλην ρήτωρ τῆς Ἐκκλησίας δὲν ἤμπορησεν
μετρηθῆ.

Ἄλλ' ὅ,τι τιμᾷ ἰδίως τὸν Ἑλληνισμόν τῆς
Ἀλεξανδρείας εἶναι ἡ εὐγενὴς ἀμιλλα τῶν διευ-
θυνόντων τὰ κοινὰ εἰς πατριωτισμὸν και πνεῦμα
νεωτεριστικὸν προόδου και ἐθνικῆς ἀλληλεγγύης.
Μεταξὺ Ἀλεξανδρείας και Ἱερουσαλῆμ, με πλαι-
σιον ἐμπρὸς τὸ ἀπέραντον γαλανὸν τῆς θαλάσ-
σης και τοῦ ἀπείρου και ὀπίσω τὸ νέον πάρον
τῆς πόλεως, ὑψοῦται μίς νέα ἐντελῶς λευκὴ
πόλις, μίς μικρὰ ἐστία εὐεργεσίας διά τὸν πτω-
χὸν λαόν, διά τὴν μόρφωσιν και τὴν υγείαν και
τὴν ἀκμὴν τῶν γενεῶν τῆς αὔρου.

Ὁ Πρόεδρος τῆς κοινοῦτος κ. Ἐμμ. Μπε-
νάκης, ὁ κ. Σαλβάγος, ὁ κ. Ζερβουδάκης εἶναι
οἱ ἰδρυταὶ τῆς Λευκῆς αὐτῆς πόλεως. Ἡ Σαλ-
βάγιος Ἐπαγγελματικὴ Σχολή, τὸ Μπενά-
κειον Συσσιτίον, τὸ Μπενάκειον Ὀρφανοτρο-
φεῖον και ἡ Ζερβουδάκειος Ἀστικὴ σχολὴ εἶναι
τὰ πρῶτα ἰδρύματα τοῦ τμήματος ἐκείνου, ὅλα
λευκά και ὠραία και αὐστηρὰ τὸν ρυθμόν, ὅλα
κτισμένα μεγαλοπρεπῶς και πλουσίως, με τὴν
Ἑλληνικὴν σημαίαν νὰ κυματίζῃ ὑπερηφάνως
εἰς καθὲν ἀπὸ αὐτὰ, κῆρυξ μεγαλόφωνος τῆς
προόδου και τῆς ἀδελφότητος και τῆς ἀλλη-
λεγγύης τῶν ἐκεῖ Ἑλλήνων.

ΤΑ ἘΓΚΑΙΝΙΑ ΤΟΥ ΜΠΕΝΑΚΕΙΟΥ ΣΥΣΣΙΤΙΟΥ

Εἶχα τὴν τύχην νὰ παρευρεθῶ εἰς τὴν ἐορ-
τὴν αὐτὴν. Τὸ Μπενάκειον πάλλευκον ὡς ὠραία
νύμφη με στολισμὸς ἀπὸ δάφνας και ἄνθη και
σημαίας ἔλαμπε μέσα εἰς τὸ θάλαρος μιᾶς ἡμέ-
ρας ἀνοιξιάτικης—εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ὁ χει-
μὸν εἶναι ἀνοιξίς— και κάτω ἀπὸ ἓνα οὐρανὸν
ὁ ὁποῖος ἐμειδιοῦσε με τὰ γλυκύτερα χρώματα
του και ἐστόλιζε τὴν ἐορτὴν με ἀντανάκλασεις
ἀπὸ τουρκουὰζ και ὀπάλ και ὠραίους ἀμεθύ-

στους. Αἱ ἐκκλησιαστικὴ και πολιτικὴ ἀρχαί,
Ἑλληνικαὶ και ξένα, οἱ ἰδρυταὶ και σύμβου-
λοι τῆς κοινοῦτος, ὠραία κυρία, ἡ κρέμα τῆς
Ἀλεξανδρινῆς παροικίας. Θρησκευτικὴ τελε-
ταί, λόγοι ἐγκωμιαστικοὶ τοῦ ἔργου, μουσικαί,
ἐπικινεῖ, εὐχαί. Πράγματα τυπικά, τὰ ὅποια
πρέρχομαι διά νὰ ἔλθω εἰς τὴν οὐσίαν, εἰς τὸ
ἀληθινὸ μεγάλο και ὠραῖον μέρος τῆς ἐορτῆς.

Ἡ εἰκὼν μὲς παριστᾷ μίαν αἴθουσαν τοῦ
Συσσιτίου εἰς τὴν ὁποίαν διακόσια πτωχὰ κο-
ρίτσια τοῦ Ἀβερωφείου τρώγουν πλούσια και
ἀπολαυστικὰ τὸ ὠραιότερον βέβαια πρόγευμα
ποῦ ἔρχομαι εἰς τὴν ζώην των. Καὶ τὰ σερόβι-
ρον αὐτοὶ οἱ σύμβουλοι τῆς κοινοῦτος με τὰς
γυναίκας και τὰς θυγατέρας των, αὐτὸς ὁ Πρόε-
δρος με τὴν καλὴν και ἀπλὴν και μετριοφρονα
ιδρύτριαν τοῦ ἔργου κ. Βιργινίαν Μπενάκη και
με ὅλην τὴν ὠραίαν και πατριαρχικὴν των οικο-
γένειαν. Μετὰ τὰ κοριτσάκια, θὰ ἔλθουν διακό-
σια ἀγόρια και ὕστερον ἀπὸ αὐτὰ, ἄλλα και
πάλιν ἄλλα, ἀφοῦ τὰ δύο σχολεῖα μαζί ἔχουν
δύο χιλιάδες πεντακόσια παιδιὰ.

Και ὕστερον ἀπὸ τὴν ἀπλὴν αὐτὴν φωτογρα-
φικὴν ἀφήγησιν, εἶναι ἀνάγκη νὰ προσθέσω τί-
ποτε ἄλλο. Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξάρω ἐγὼ και νὰ
ἐπαινέσω και νὰ ἐγκωμιάσω; Εἶναι ἀνάγκη νὰ
χαρακτηρίσω ἐγὼ ὅ,τι ἀρκεῖ διά νὰ χαρακτηρίσῃ
τὸν Ἑλληνισμόν τῆς Ἀλεξανδρείας και νὰ δώσῃ
τὸ μέτρον τῆς ἀναπτύξεως και τῶν διευθυνόν-
των τὰ κοινὰ, ἄλλα και τῆς ὁλότητος τῶν με-
λῶν τῆς Ἑλληνικῆς παροικίας! Ἡ ἀγάπη πρὸς
τὰ παιδιὰ, ἡ μέριμνα διά τὴν υγιεινὴν διαίτην
των εἶναι τὸ καλλίτερον δείγμα τοῦ πολιτι-
σμοῦ ἐνός λαοῦ

Ὁ Ἀβερωφ ἰδρυσε μέγαρον και τὰ ἐποίησε
πλουσίως διά νὰ ἀναπτύσσεται εἰς αὐτὰ τὸ
πνεῦμα τῶν μικρῶν Ἑλληνοπαίδων. Σύμφωνα
με τὴν ἐποχὴν του ὁ ἐθνικός αὐτὸς εὐεργέτης
ἐσκόρπισε και ἐκεῖ και εἰς τὴν Ἑλληνικὴν
πρωτεύουσιν πακτωλὸν χρυσοῦ διά τὴν ἀνά-
πτυξιν και μόρφωσιν τῆς Ἑλληνικῆς νεότητος.

Ἄλλ' ὅ,τι ἐκεῖνος ἤργησεν, οἱ διάδοχοί του
συμπληροῦν εὐεργετικώτατα. Καὶ διάδοχοί
του σήμερον δὲν εἶναι μόνον ἄνδρες, ἄλλα και
γυναίκες. Ἡ ἰδέα μάλιστα τοῦ σχολικοῦ συ-
σσιτίου δὲν ἤμποροῦσε παρὰ νὰ κνοφορηθῇ μέσα
εἰς γυναικεῖο μυαλό.

Ἡ σύζυγος τοῦ προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς
κοινοῦτος, ὡς μητέρα παιδιῶν, ἐπόνεσε τὰ
χλωμά και καχεκτικὰ παιδιάκια, τῶν ὁποίων
τὰ σχολεῖα ἔτρεφαν τὸ πνεῦμα, ἄλλ' ὅχι και τὸ
σῶμα. Καὶ ἰδοὺ πῶς ἰδρύθη δι' ἐξόδων τῆς τὸ
ὠραῖον μέγαρον συσσιτίου, εἰς τὴν συντήρησιν τοῦ
ὁποῖου ἡ κ. Μπενάκη εὐρίσκει πρόθυμον συναρω-

Η κ. ΒΙΡΓΙΝΙΑ ΕΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ

ιδρύτρια τοῦ Συσσιτίου

γὸν ὅλην τὴν ἐδῶ Ἑλληνικὴν Παροικίαν.

Και τὸ συσσίτιον τοῦτο δὲν εὐεργετῆ μόνον
τὰ πτωχὰ παιδιάκια, ἄλλα και τὴν Ἑλ-
ληνικὴν φυλὴν εἰς τὴν προοῦσιν ἐξελίξιν τῆς.
Κατὰ στατιστικὰς ἐπισήμους τῶν διασημοτέ-
ρων υγιεινολόγων τοῦ κόσμου, τὰ παιδιὰ, τὰ
τρεφόμενα καλὰ κατὰ τὴν παιδικὴν και ἐφη-
βικὴν των ἡλικίαν, ὅχι μόνον ἐξασφαλίζουν ὑ-
γείαν και ἀνοχὴν μεγάλην εἰς κόπους διά τὸ
μέλλον, ἄλλα και ἀναπτύσσονται εὐθυμα, με
καλὸν χαρακτήρα, με πρόθυμον τὸ πνεῦμα και
τὴν ψυχὴν εἰς κάθε καλόν. Ὅσοι δὲν ἐπείνα-
σαν μικροὶ, ὑπῆρξαν κατὰ τὸ πλεῖστον καλοὶ
μεγάλοι. Ἐὰν δὲ ἡ ἀνθρωπότης, ἡ δυναμένη
νὰ κάμνη τὸ καλόν, ἐφρόντιζε πρωτίστως διά
τὰ παιδιὰ και τοὺς ἐφήβους, οἱ κακοῦργοι θὰ
ἐμετρῶντο εἰς τὰ δάκτυλα και τὰ νοσοκομεία
θὰ ἔμεναν χωρὶς ἀρρώστους.

Τὰ κράτη και αἱ Κυβερνήσεις ἰδρύουν scho-
λεῖα και παρέχουν τὴν μόρφωσιν τοῦ πνεύμα-
τος δωρεὰν εἰς τὰ παιδιὰ και εἰς τοὺς νέους.
Τὸ σῶμα ὅμως, ποῦ ἔχει ἀνάγκη τροφῆς γιὰ
νὰ αὐξήσῃ και τονωθῇ και δημιουργήσῃ νεῦρα
γερά και μὲς ἰσχυροῦς, τὸ σῶμα, ἡ ρίζα και
ὁ κορμὸς τῆς φυλῆς ἔμενεν ὡς πρὸ ὀλίγου ἀκόμη
εἰς τὴν τύχην του.

Τώρα κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας
ἡ προσοχὴ τῆς ἀνθρωπότητος ἐστράφη εὐτυχῶς
πρὸς τὸ σημεῖον αὐτό. Ἀφότου αἱ γυναίκες
ἤργησαν νὰ λαμβάνουν ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν

κοινωνικὴν και ἐθνικὴν δρασιν τῶν λαῶν ἡ προ-
σοχὴ τῶν φιλανθρώπων, ἄλλα και τῶν διευ-
θυνόντων τὰ κοινὰ ἔλαβεν ἄλλην διεύθυνσιν.

Τὰ σχολικὰ συσσίτια ὀφείλουν τὴν ἀρχὴν
των παντοῦ εἰς τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν
τῶν γυναικῶν. Αἱ γυναίκες, ὡς μητέρες, ἡσθάν-
θησαν πρῶτα τὸν πόνον και τὴν ἀπόγνωσιν
τοῦ μικροῦ, ποῦ πεινᾷ και ποῦ καταδικάζεται
ἀπὸ τὸ πρῶτὸ ἕως τὸ βράδυ νὰ διαβάξῃ και νὰ
παρκαμείζῃ τὸ μυαλό του με ἀφηρημένα πράγ-
ματα, ἐνῶ τὸ στομάχι του μένει ἄδειο και τὰ
νεῦρα του ἀτονοῦν και ἡ ψυχὴ του κλαίει.

Οἱ δῆμοι και αἱ Κυβερνήσεις υἰοθέτησαν εἰς
τὰ πολιτισμένα κράτη τὴν ὠραίαν αὐτὴν τῶν
γυναικῶν ἀρχὴν και ὁ πολιτισμὸς τῶν σημερινῶν
λαῶν μετράται με τὴν μέριμναν ὅπου λαμβάνουν
διά τὴν υγιεινὴν ἀνάπτυξιν τῆς παιδικῆς ἡλικίας.

Ἡ ἐπίσημος Ἑλλὰς δὲν ἔχει δυστυχῶς δι-
καίωμα νὰ ταχθῇ μέχρι σήμερον εἰς τὴν σειρὰν
τῶν λαῶν αὐτῶν. Ἐνῶ ἡ ἐκεῖ Ἑλλὰς, εἰς τὴν
ὁποίαν, ὡς και ἄλλοτε ἐγράψα, πάλλει μεγάλη
και ὠραία ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ, ἡ ἐκεῖ Ἑλλὰς,
χάρις εἰς μίαν μεγάλην γυναικεῖαν καρδίαν, ἐ-
ξησφάλισε θέσιν διαπρεπῆ εἰς τὴν ὑπὲρ τῆς
παιδικῆς ἡλικίας εὐεργετικὴν δρασιν τῆς. Τὸ
σχολικὸν συσσίτιον, τὸ ὁποῖον τῶρα ἐπεκτείνε-
ται και εἰς τὰς τάξεις ὅλων τῶν πτωχῶν τῆς
πόλεως, εἶναι τὸ πρῶτον και κυριώτερον βῆμα
πρὸς τὴν σωματικὴν ἀναγέννησιν και ἀκμὴν
τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ λαϊκῶν τάξεων.

ΑΙ ΙΔΙΟΤΡΟΠΙΑΙ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ

B'.

ΕΙΝΑΙ πειδ δυσκολοθερήπεντα και σοβαρότερα μερικά καπρίτσια, τὰ οποῖα δομοιάζουσι πολὺν μὲ παραφορὰς μανίας· τὸ μικρὸν, ἐξαιρετικῶς ὅταν δὲν εἶναι ἐντελῶς καλὰ, — και ξέρομεν πόσα μικρὰ κακὰ βασανίζουσι τὰ παιδιὰ εἰς τὴν πρώτην ἡλικίαν — γίνεται εὐερέθιατο, δξύθυμον και ὀλη αὐτὴ ἡ ψυχικὴ του κατάστασις ξεσπᾷ εἰς καπρίτσια. Διότι τὰ μικρὰ δὲν ἔχουσι τὴν δύναμιν νὰ νικοῦν τὴν δυσθυμίαν των ὡς ἡμεῖς οἱ μεγάλοι, ἀλλὰ ἔχουσι ἀνάγκην νὰ ξεθυμάνουσι ἀμέσως και νὰ ἐπιειθοῦν εἰς ὄλους και εἰς ὄλα ποῦ εὐρεθοῦν κοντὰ των.

Ὁ Alfred de Musset, ἄν και παιδι μεγαλοφυῆς, μὰ και δι' αὐτὸ ἀνώμαλον και ὑγείας πολὺν λεπτή, εἶχεν ἰδιοτροπίας και μανίας ἔξω φρενῶν. Μιὰ ἡμέρα, διηγεῖται ὁ ἀδελφός του, ἔσπασεν ἕνα μεγάλο καθρέπτη, ἐξέσχισεν ἕνα χάρτην και ἐκουρέλιασε διάφορες τέντες τῶν παραθύρων. Ἀλλὰ ἡ μητέρα του ἀπέφυγε νὰ τὸν τιμωρήσῃ, τόσον ἦτο καταφανές ὅτι τὸ παιδι ἦτο ἀνεύθυνο δι' ὅ,τι ἔκαμε, θῦμα τῆς νευρικότητος αὐτῆς, εἰς τὴν ὁποίαν ἴσως ἀργότερα ὤφειλε τὴν μεγαλοφυΐαν του, ἀλλὰ και τὴν δυστυχημένην ζωὴν του.

Ἡ George Sand εἰς τὴν Ἱστορίαν τῆς ζωῆς τῆς διηγεῖται τὰ ἀκατανόητα καπρίτσια τῆς κόρης τῆς «Συχνά, ὅταν τὴν ἔπερα μαζή μου, τῆς ἐπεροῦσεν ἀπὸ τὸ κεφάλι, νὰ μὴ θέλῃ νὰ περιπατῇ, ἀλλ' οὔτε νὰ ἀνέβῃ εἰς ἀμάξι και εἰς ἡλικίαν ἀκόμη ἔξ ἔως ἐπὶ ἐτῶν· και πολλὰ φορὰς ἤμουσι ἀναγκασμένη νὰ τὴν ἀνεβάζω τὰ πέντε πατώματα τῆς κατοικίας μου, εἰς τὰ χέρια μου, ἐνῶ ἐφώναζε και ἀνεστάτωνε τὸν κόσμον μὲ τὰ κλάματά τῆς. Τὸ χειρότερον ἦτο ὅτι ἡ ψυχικὴ τῆς αὐτὴ κατάστασις ἐφανερώνητο ἀποτόμως και χωρὶς λόγον, και χωρὶς ἡ ἰδία και τώρα μεγάλη ἀκόμη νὰ εἰμπορῇ νὰ τὴν ἐξηγήσῃ. Μιὰ φορὰ ὕστερα ἀπὸ ἀσθένειαν, ὁ γιατρός διέταξε τακτικὸν περίπατον. Ἐγὼ τὴν ἔστειλα μὲ ἀνθρώπων μου και μὲ ἄμαξαν ἔως εἰς τὸν κήπον τοῦ Λουξεμβούργου. Εἰς τὸν δρόμον ἐδήλωσεν εἰς τὸν συνοδόν τῆς, ὅτι δὲν θὰ κατέβαινε νὰ περιπατήσῃ. Ἐκεῖνος τῆς ἀπῆντησεν ὅτι θὰ ἦτο ἀναγκασμένος νὰ τὴν κατεβάσῃ, θέλει δὲν θέλει, διότι εἰς τὸ Λουξεμβούργον δὲν εἰσῆρχοντο ἀμάξια. Αὐτὴ δὲν εἶπε τίποτε. Ὅταν ὁμως ἐφθάσαν εἰς τὸν κήπον,

και ὁ ἄνθρωπος ἐζήτησε νὰ τὴν κατεβάσῃ εἶδεν ὅτι ἦτο χωρὶς ποπούτσια. Ἐνῶ ἡ ἄμαξα ἔτρεχεν, ἡ μικρὴ εἶχε βγάλει τὰ παπούτσια τῆς και τὰ εἶχε πετάξει, χωρὶς ὁ συνοδός τῆς νὰ τὸ ἀντιληφθῇ. Καὶ τώρα, του εἶπεν, ἄν θέλῃς περιπατᾷ!»

Ἐγὼ ἡ ἰδία παρευρέθην εἰς σκηρὰς τρέλλας σωστῆς μιᾶς μικροῦλας πέντε χρόνων, ἡ ὁποία συνήθως ἦτο καλὸ και γλυκύτατο κοριτσάκι. Μιὰ φορὰ, ὅταν τὴν συνευθισμένην ὦραν τοῦ ὕπνου τῆς, ἡ μητέρα τῆς τὴν διέταξε νὰ πάῃ νὰ κοιμηθῇ, αὐτὴ ἔγινεν ὡς μανιώδης και ἤρχισε νὰ φωνάζῃ και νὰ λέγῃ, τρέμουσα ἀπὸ θυμόν, λόγια φρικτὰ ἀνθρώπου ἐντελῶς τρελλοῦ.

«Θὰ πάω σὶν κουζίνα νὰ πάρω τὸ μαχαίρι, γιὰ νὰ σᾶς σκοτώσω ὄλους, τὸν πατέρα, τὴν μητέρα, τὰ παιδιὰ μου, και ἔπειτα θὰ σᾶς κόψω τὰ κεφάλια και θὰ σᾶς χύσω τὸ αἷμα και ἔπειτα θὰ σᾶς βάλω κάτω και ἔπειτα θὰ φύγω εἰς τὸ δάσος και ἔτσι ἄν θέλετε νὰ μ' εὐρῆτε δὲν θὰ μπορῆτε, και θὰ κλαίετε· και τώρα ἀμέσως γιὰ τὸ νεῖσμα σας θὰ ντυθῶ και θὰ σᾶς πετάξω τὰ παπούτσια μου γιὰ νὰ σᾶς σκοτώσω, κακοί, κουτοί, κοκοί. Οὔτε θέλω περὶ νὰ σᾶς ξαναἰδῶ ποτέ, ποτέ και θὰ φύγω ἀπ' ἐδῶ νὰ πάω ἔς τὸ δικό μου σπίτι και θὰ ἴπῳ εἰς ὄλους ὅτι εἰσθε κακοί, φρικτοί...» Ὅλα αὐτὰ ἐλέχθησαν χωρὶς δάκρυα, μὲ μάτια κόκκινα, μὲ τὰ χέρια ἀπειλητικά. Μετὰ δέκα ὁμως λεπτὰ ἠούχασε και μόνη τῆς ἐζήτησε συγχώρησιν και ἐπῆγε νὰ κοιμηθῇ. Τὸ παιδι εἶχε πάθει μᾶλλον παθολογικὴν ἔξαρσιν.

Ἀλλῃ περιπτώσις παιδικῶν καπρίτσιου μὲ ὄρισμένα σημεῖα ὕστερισμοῦ εἶναι μικρᾶς πέντε χρόνων, ἡ ὁποία δὲν ἤθελε νὰ φάγῃ τὴν σοῦπα τῆς και ἡ ὁποία ἐπάθαινε ἀπὸ ἐμετὸν φοβερόν κάθε φορὰν ποῦ ἔτρωγε, ἔστω και μιὰ κουταλιά. Μιὰ ἡμέρα εἶδεν εἰς ἕνα μαγαζὶ ἕνα περίεργον πιάτο· ἀμέσως εἶπεν εἰς τὴν μαμά τῆς νὰ τῆς τὸ ἀγοράσῃ και νὰ τῆς σερβίρῃ τὴ σοῦπα τῆς μέσω εἰς αὐτό. Τὸ πιάτο ἠγοράσθη και ἀπὸ τότε ἡ μικρὰ ἔτρωγε τὴν σοῦπα τῆς, χωρὶς ἀηδίαν πλέον και ἐμετούς. Ἡ αὐτοῦποβολὴ ἐνήργει και εἰς τὴν μίαν και εἰς τὴν ἄλλην περιπτώσιν τῆς μικρᾶς.

Ἀλλῃ μικρὰ παρεπονέτο κατὰ τῶν ἰδικῶν τῆς ὅτι τῆς ἔκαμαν παπούτσια ἀλλοιώτικα ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν τῆς και δι' αὐτὸ ἐκουράζετο γλήγωρα, ἐνῶ ἐκεῖνοι ἔπαιζαν ἀκούραστοι. Καπρίτσια τοιούτου εἶδους ἀποδεικνύουσι κατάστασιν ἀσθενικὴν, εἴτε χρονίαν, εἴτε στιγμιαίαν τῶν παιδιῶν και εἶναι μάταιον νὰ ζη-

τοῦμεν νὰ τοὺς ἐπιβληθῶμεν μὲ τιμωρίες, ὅπως δὲν ἐπιβάλλομεθα εἰς τοὺς τρελλοὺς. Καλλίτερα εἶναι νὰ ζητήσωμεν τὴν ὑγεινὴν θεραπείαν των μὲ δυναμωτικά και τονωτικά και ζωὴν εὐθυμὴν και εὐτυχισμένην, μέχρις οὔ αἱ ἀνωμαλῖαι αὐταί, προϊόντα πάντοτε καχεξίας εἴτε φνσικῆς, εἴτε ψυχικῆς, θεραπευθοῦν.

Μιλᾶνον

ΠΑΟΛΑ ΛΟΜΠΡΟΖΟ

ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΩΡΑΙΟΤΗΣ

ΔΙΑ νὰ εἴμεθα ἀληθινὰ βασίλισσαι και εἰς τὰ σπῖτια μας και εἰς τὴν καρδίαν τῶν ἀνδρῶν και τῶν παιδιῶν μας δὲν ἀρκεῖ μόνον νὰ εἴμεθα καλαὶ και ἐργατικά και τακτικά γυναῖκες. Πρέπει νὰ εἴμεθα εὐχάριστοι και συμπαθητικά μὲ κάποια γοητεία και χάριν, προνόμιον ἀποκλειστικὸν και ὄπλον ἀκαταμάχητον και εἰς τὴν οἰκογενειακὴν και εἰς τὴν κοσμικὴν ζωὴν.

Ἡ ὑγεία και ἡ καλλονὴ εἶναι ἐφόδια πολύτιμα διὰ τὴν ἀγάπην, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἐμπνέῃ ἡ γυναῖκα γύρω τῆς και μὲ τὴν δύναμιν τῆς ὁποίας βασιλεύει εὐκόλα και ἀκοπα. Καὶ ἡ μὲν ὑγεία ἐξασφαλίζεται μὲ τὴν διαίταν τὴν κανονικὴν τῆς ζωῆς, ἡ δὲ καλλονὴ μὲ τὰς φροντίδας και τὴν προσπάθειαν τῆς διατηρήσεως τῆς νεότητος και τῆς ἀνθηρότητος, τοῦ πρώτου τούτου στοιχείου τῆς ωραιότητος.

Αἱ ρυτίδες, αἱ ὁποῖαι διασχίζουν ἀνηλεῶς τὸ πρόσωπον εἰς κάθε του διεύθυνσιν, τὰ κακὰ αὐτὰ σημεῖα τῆς ἡλικίας τὰ ὁποῖα σφραγίζουν ὄλον τὸ σῶμα, τὸ πάχος, τὸ ὁποῖον βαρύνει τὸ σῶμα και καταστρέφει τὴν ἐλαστικότητα και εὐκαμψίαν τῶν γραμμῶν, εἶνε τόσα στίγματα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ πολεμῶμεν μὲ ὄλην μας τὴν δύναμιν.

Ἐπάρχουσι γυναῖκες ποῦ χωρὶς νὰ ἦσαν ποτὲ ὠραῖαι, ὑπῆρξαν ὁμως εὐχάριστοι και θελκτικά διὰ τὴν ἀνθηρότητα και τὴν αἰώνιαν νεότητα, τὴν ὁποίαν διέτηρσαν ἀμείωτον και εἰς τὸ γῆρας των ἀκόμη.

Ὅταν τὸ σῶμα διατηρεῖται λεπτοφυῆς και εὐκαμψον, ὅταν τὰς γραμμάς του δὲν καταστρέφουσι σάρκες ἀπτεῖς και περιτταί, ὅταν τὸ πρόσωπον διατηρῇ μίαν σχετικὴν ἀνθηρότητα και φαιδρότητα, τὴν ὁποίαν ζωντανεύει ἕνα φωτεινὸν μεδίαμα, ὅταν τὸ πνεῦμα εἶναι καλλιεργημένον τόσον,

ὄστε τὰ μάτια νὰ ἀκτινοβολοῦν τὸ ἐσωτερικὸν φῶς και τὸ στόμα νὰ ἀνοίγῃ διὰ νὰ εἰπῇ μίαν φράσιν ὠραίαν και βαθειὰν εἰς νοήματα, τότε ἡ γυναῖκα δὲν φοβεῖται καμμίαν παρακμὴν και καμμίαν μείωσιν. Αἱ λευκαὶ τρίχες εἶναι ἀκίνδυνοι και μεβάλλονται εἰς ἀσημένιο διάδημα, ὅταν στεφανώνουσι μέτωπον ὠραῖον, φωτισμένον ἀπὸ σκέψεις φαιδρὰς, ἀλλὰ και ἀπὸ ἰδέας ὠραίας. Αἱ ρυτίδες σπανίως αὐλακώουσι και καταστρέφουσι πρόσωπα, τὰ ὁποῖα εἰξεύρουσι νὰ διατηροῦν τὴν νεότητα τοῦ πνεύματος και τῆς ψυχῆς.

Μία γυναῖκα ἄλλως πραγματικῶς ἀνεπτυγμένη δὲν περιφρονεῖ κάθε προσπάθειαν, ἡ ὁποία συντελεῖ εἰς τὸ νὰ τὴν διατηρήσῃ ἀκμαίαν πλησίον τῶν ἀγαπημένων τῆς, και παρακολουθεῖ μὲ ἐπιμέλειαν τὰς νέας ἀνακαλύψεις τῆς ἐπιστήμης, αἱ ὁποῖαι ἐξουδετεροῦν τὴν δύναμιν τοῦ χρόνου και ἀπομακρύνουσι τὸ γῆρας. Αἱ γυναῖκες αὐταὶ εἶναι αἱ εὐτυχισμέναι τῆς ζωῆς, τὰς ὁποίας αἱ ἄλλαι φθονοῦσι, ἐνῶ ἀπλῶς ἔπρεπε νὰ τὰς μιμοῦνται.

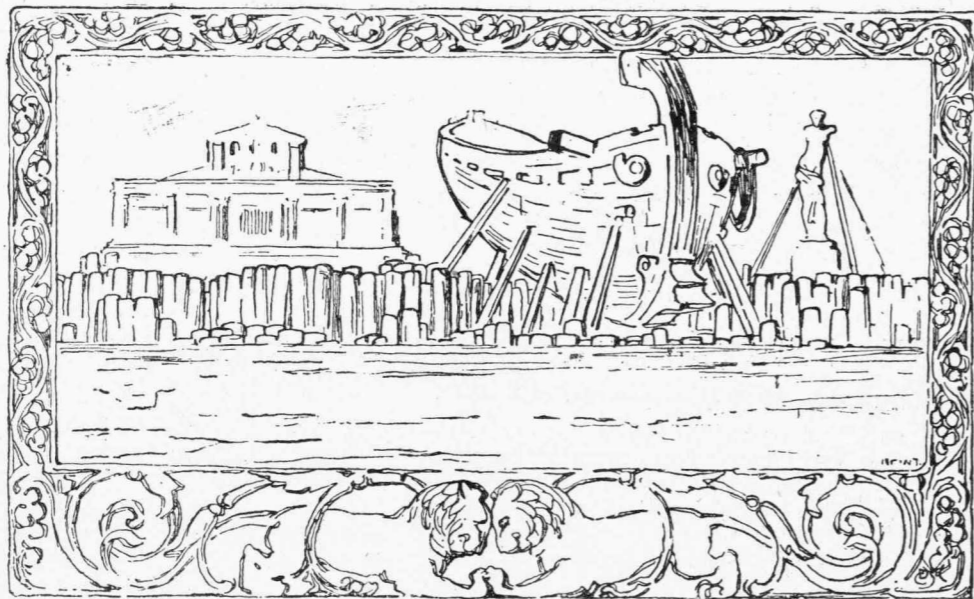
Ὡς πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς νεότητος, ἡ ἀγάπη ἐφ' ὅσον εἶναι ἀγνή εἶναι ὁ ἥλιος, ὁ ὁποῖος τὴν παρατείνει και τὴν λαμπρύνει· ἀλλ' ὅταν μεταβληθῇ εἰς πάθος τρελλὸν τότε τὴν καταστρέφει.

Ὅλαι αἱ μεγάλαι και δυναταὶ συγκινήσεις χαρᾶς ἢ λύπης ἀφίνουσι τὴν σφραγίδα των και εἰς τὰ πρόσωπά μας· αὐτὸ ἐξηγεῖ τὴν ἐκφρασιν τῆς φυσιογνωμίας, αὐτὸ συχνὰ και τὰς προώρους ρυτίδας.

Και αὐτὴ ἡ εὐαισθησία ἀκόμη ἀφίνει ἔχνην καταστροφῆς και μαρασμοῦ ὀπίσω τῆς. Ἐπάρχουσι γυναῖκες, αἱ ὁποῖαι ἀπὸ ὑπερβολικὴν εὐαισθησίαν κλαίουσι και λυλυποῦνται και πάσχουσι, ἀκόμη και ὅταν δὲν ὑπάρχῃ ἀφορμὴ διὰ δάκρυα και πας. Καὶ τὰ μὲν δάκρυα περοῦνται και ἡ συγκινήσεις λησμονεῖται, ἀλλ' ἡ ψυχικὴ ταραχὴ και ὁ νευρικὸς κλονισμός, ὁ ὁποῖος ἤνοιξε τὰς πηγὰς αὐτὰς τοῦ πόνου, χαλαρόνει ἴστους και μαραίνει και κουράζει προῶς τὸ πρόσωπον.

Προσπαθήσατε λοιπὸν νὰ συγκρατῆτε ἑαυτὰς και εἰς τὴν μεγάλην χαρὰν και εἰς τὴν μεγάλην λύπην, νὰ ἔχετε μέτρον και διὰ τὴν ἐργασίαν και διὰ τὰς διασκεδάσεις και διὰ τὰς ἡδονὰς και διὰ τὰς συγκινήσεις εἰς τὴν ζωὴν, ἐὰν θέλετε νὰ διατηρήσατε τὴν νεότητα και τὴν ἀνθηρότητα σας πάντοτε.

Φιλόκαλος

ΤΟ ΠΛΟΙΟΝ

Η ΝΕΑ ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΤΟΥ Δ' ΑΝΟΥΝΤΖΙΟ Α'.

Η ΕΜΦΑΝΙΣΙΣ νέου βιβλίου και η παράστασις νέου θεατρικού έργου, συγγραφέως ή ημης μεγάλης προκαλοῦν πάντοτε θόρυβον. Ἡ προσδοκία μεταξύ τῆς περιόδου τῆς συλλήψεως και τῆς ἐκτελέσεως, τὴν ὁποῖαν τὸ κοινὸν παρακολουθεῖ και διὰ τῶν σχετικῶν δημοσιογραφικῶν ἀνακοινώσεων, και διὰ τῶν παρακολουθούτων τὴν φιλολογικὴν και θεατρικὴν κίνησιν διαφημιστικῶν μέσων, καθιστᾷ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ έργου γεγονός μεγίστου και ζωηροτάτου ἐνδιαφέροντος.

Ὅταν μάλιστα ὁ συγγραφεὺς ὀνομάζεται Γαβριήλ Δ' Anuntzio τὸ ἐνδιαφέρον και ὁ θόρυβος ὑπερπηδᾷ τὰ ὄρια τῆς ἰδίας πατρίδος και γίνονται παγκόσμια. Δι' αὐτὸ εἶναι δικαιολογημένη ἡ συγκίνησις ποῦ ἐπροκάλεσεν ἡ Nave πρὸ τὸσου καιροῦ ἀγγελλομένη, και ρεκλαμαριζομένη, διὰ τὴν ὁποῖαν ὁ συγγραφεὺς ἐχρειάσθη τριῶν χρόνων συνεχῆ ἐργασίαν, ὁ θίασος τοῦ θεάτρου Argentina τῆς Ρώμης ἑκατὸν δοκιμάς, και ἔξοδα διακοσίων χιλιάδων φρ., ἔταιρία τοῦ θεάτρου, ἡ ὁποῖα ἀφῆκεν ἀπόλυτον ἐλευθερίαν εἰς τὸν συγγραφέα νὰ διαθέσῃ και χρήματα και ἡθοποιούς, ὅπως ἤθελε και ὅπως ἔκριεν ἀναγκαῖον.

Και ἡ Nave ἐπαίχθη ἐνώπιον ἐκλετοῦ κοινοῦ, τῆς Ἰταλικῆς Αὐλῆς ὀλοκλήρου και ὄλων τῶν κριτικῶν τῶν ἐπιφανεστέρων Ἐφημεριδῶν τῆς Ἰταλίας και τῆς Εὐρώπης. Φίλοι και ἐχθροί, θαυμασταὶ και ἀντίθετοι, ὠπλισμένοι μετὰ συμπαιθείας και τὰ μῖση των πρὸς τὴν Τέχνην τοῦ Δ' Annuntzio, ἀναλόγως μετὰ τὰς ἰδίας ἐκάστος ἰδέας και προτιμήσεις ἐξέφεραν τὰς

κρίσεις των, φυσικὰ ἐντελῶς διαφόρους και ἀντιθέτους.

Τὸ κοινὸν ἐχειροκρότησε μετὰ ἐνθουσιασμόν τὸν πρόλογον και τὸ δεύτερον ἐπεισόδιον, ἐμεινεν ἐπιφυλακτικὸν διὰ τὸ τρίτον και ἀπεδοκίμασε τὸ πρῶτον, ἂν και πολὺ περικομμένον διὰ τὰς σκηνικὰς ἀνάγκας. Ἐν τῷ συνόλῳ τῆς ἡ παράστασις ὑπῆρξε θριαμβευτικὴ διὰ τὸν συγγραφέα. Ἐν τούτοις οἱ κακόβουλοι διατείνονται ὅτι ὁ θρίαμβος αὐτὸς ὀφείλεται ὄχι εἰς τὴν ἀπόλυτον ἀξίαν τοῦ έργου, ἀλλὰ εἰς τὴν πομπῶδη και ἐπιδεικτικὴν σκηνοθεσίαν, εἰς τὸν πλοῦτον και τὴν πρωτοτυπίαν τῶν ἐνδυμασιῶν. Εἰδικὴ μουσικὴ, γραφεῖσα ἀπὸ τὸν καθηγητὴν τοῦ Ὄρειου Πάρμας συνώδευσε εἰς ὑπόκρουσιν τὰ ἐπεισόδια και τὰ ἄσματα. Ὅλο αὐτὰ λέγει ἕνας κριτικὸς κατέπληξαν, συνήρπασαν τοὺς θεατὰς, οἵτινες ἐξέσπασαν εἰς χειροκροτήματα, χωρὶς νὰ καταλάβουν μεγάλα πράγματα, ὡς νὰ παρευρέθησαν εἰς τὴν ἀναπαράστασιν ἐνὸς παραμυθιοῦ τῶν χιλίων και μῖς νυκτῶν.

Και δι' αὐτὸ ὁ κριτικὸς τῶν Times ἐβάπτισε τὴν Nave ὡς εἶδος Balletto. Ἡμεῖς ἐπεριμείναμεν νὰ ἀναγνώσωμεν τὸ ἔργον, και διότι εἰξεύρομεν πόσον ἡ φιλολογικὴ και ποιητικὴ ἀξία τοῦ συγγραφέως ὑπερβαίνει τὴν θεατρικὴν, ἀλλὰ και διὰ νὰ σχηματίσωμεν ἰδίαν προσωπικὴν μαζ γνῶμην περὶ τῆς τραγωδίας. Καὶ τὸ βιβλίον ἐφῆσεν ὠραῖον, ἀγνόν, ὑπὸ ἀρχοντικὸν ἐνδυμα, ἐκδοσὶς ὡς πάντοτε τοῦ μεγάλου οἴκου Treves, τυπωμένον εἰς πολυτελέστατον χαρτὶ και στολισμένον μετὰ εἰκόνας συμβολικὰς και περιγραφικὰς, ἐκ τῶν ὁποίων

θα παραθέσωμεν τινὰς, ἔργα τοῦ ζωγράφου Gambelotti, τοῦ συνθέτου τῶν ὠραίων σκηνοθεσιῶν. Ὁ Δ' Annuntzio χωρὶς νὰ ἔχη ἰδιαιτέραν κλίσιν διὰ τὸ θέατρον ἐνσαρκώνει ὁμοῦς κατὰ προ-

ΓΑΒΡΙΗΛ Δ' ΑΝΝΟΥΝΤΖΙΟ

τίμησιν ἐπὶ τῆς σκηνῆς τὰς ὠραιότερας τῆς τέχνης του μορφᾶς. Οἱ πολλοὶ ἀποδίδουν τὴν προτιμήσιν του αὐτὴν εἰς τὴν δίψαν τῆς δόξης και τοῦ θριάμβου, τὸν ὁποῖον ἀπολαμβάνει ἐπιδεικτικώτατα ὁ δραματικὸς συγγραφεὺς.

Ἐπειδὴ ὁμοῦς ὁ Δ' Annuntzio εἶναι λεπτολόγος τεχνίτης τῆς φράσεως και τοῦ ὕφους, μανιώδης λαξευτῆς τῆς ἐξωτερικῆς εὐμορφίας τοῦ λόγου και τῆς αἰσθητικῆς μᾶλλον ἐξωτερικεύσεως τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν, διὰ τοῦτο τὰ θεατρικὰ του ἔργα παρουσιάζονται μὲν μετὰ πολλὴν ἐξωτερικὴν λαμπρότητα, δὲν προξενοῦν ὁμοῦς εἰς τὸ κοινὸν τὴν ἐντύπωσιν τῆς φιλολογικῆς και ποιητικῆς του ἐν γένει ἐργασίας. Εἶναι ὀλεπτός κομφοτέχνης τῆς Ἀναγεννήσεως, ὁ ὁποῖος ἐκλέγει και ζυγίζει κάθε του λέξιν και ἔπειτα τὰς προσαρμῶζει γραφικώτατα ὡς πέτρες πολυτιμῆς μέσα εἰς τὰ πολυτιμότερα ἀνάγλυφα τῶν ὠραίων του σκέψεων. Τὸ ἔργον του ἀποτελεῖται ἀπὸ τοιαῦτα ἀριστοτεχνικὰ συμπλέγματα, εἰς τὸν ὅσον ὡστε συχνὰ ἔχει ὀλιγώτερον πραγματικὴν ἀξίαν εἰς τὸ σύνολόν του, παρὰ εἰς τὰς λεπτομερείας και τὴν σύνθεσιν του. Ἡ λεπτολόγος ἐπίσης μελέτη τοῦ περιβάλλοντος, τῶν ἡθῶν και ἐθίμων, τῶν ἐνδυμάτων, και προλήψεων, και ἡ ὑπερβολικὴ ἐπίδοσις του εἰς τὸν συμβολισμόν καθιστοῦν τὰ ἔργα του κουραστικὰ και πολλακίς ἀκατάληπτα. Ἡ ὑπερβολὴ του ἰδίως εἰς τὸν συμβολισμόν τοῦ ἔδμηιούργησε φανατικούς ἐχθρούς. Διότι ναὶ μὲν ἡ συμβολικὴ φιλολογία ἔχει τὴν εὐγενῆ ἀποστολὴν νὰ ἀποδίδῃ εἰς μίαν προσωπικοποίησιν ὄλον τὸ κάλλος ἢ τὴν ἀσχημίαν, τὸ ὑψηλὸν ἢ τὸ γελοῖον, τὸ μῖσος ἢ τὸν ἔρωτα, τὴν χαρὰν ἢ τὴν λύπην, τὴν ἀρετὴν ἢ τὰς κακίας τῆς προσωπικῆς ἢ κοινωνικῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς. Ἀλλ' εἴτε διότι ἡ συμβολικὴ τέχνη ἐπλημμύρησε τὴν σύγχρονον φιλολογικὴν ζωὴν, πρὶν ἢ τὸ κοινὸν προετοιμασθῆ, εἴτε διότι τὸ πολὺ κοινὸν δὲν θὰ ἐννοήσῃ ποτὲ τὴν τέχνην παρὰ ὡς

ἐκφρασὴν τῆς πραγματικῆς ζωῆς ὑπὸ τὴν ἠθικὴν και ὑλικὴν μορφήν τῆς, τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι παντοῦ ὁ συμβολισμὸς ἀποδοκιμάζεται ὡς μορφή τέχνης ἀκατανοήτου. Καὶ διὰ τοῦτο περιορίσθη εἰς ἕνα πολὺ στενὸν και ἐκλεκτὸν κύκλον φιλοσόφων και αἰσθητικῶν.

Ὁ Δ' Annuntzio εἰς τὴν Nave του κατέβαλε μεγάλας προσπάθειας, ὅπως καταστήσῃ τὰ σύμβολά του καταληπτά, και τὰ πρόσωπα του ἀνθρωπινότερα. Ἀλλ' ἡ του φύσις και ἡ καλλιτεχνικὴ του ἰδιοφυῖα ἐνίκησαν κάθε ἀντίθετον προσπάθειαν και τὸ σύμβολον ἐπεβλήθη μετὰ σκοτεινότερας του ἐκδηλώσεις και ψυχῆς ἀντίθετοι μετέβαλαν ἐντελῶς τὴν ἀρχικῶς ἀπλῆν ὑπόστασιν τῶν πλασμάτων του.

Ὁ Δ' Annuntzio ἐκαινοτόμησε και εἰς τὴν ὀνομασίαν ἀκόμη τῶν μερῶν τῆς τραγωδίας του. Τὰς πράξεις ὀνομάζει ἐπεισόδια, διὰ νὰ δώσῃ αὐτὸς ἰδίον ὄρισμόν εἰς τὴν διαίρεσιν τῶν θεατρικῶν ἔργων, ἀλλὰ και διότι καθὲν ἀπὸ τὰ μέρη τῆς τραγωδίας του εἶναι καταληπτόν και ἂν ληθῆῖ μονωμένον. Ἡ Nave (τὸ πλοῖον) λοιπὸν ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕνα Πρόλογον και τρία ἐπεισόδια και διαδραματίζεται εἰς τὰ 552 «τῆς καρποφόρου ἐνσαρκώσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ». Ἡ σκηνὴ εἰς τὴν Ἰταλίαν εἰς μίαν νῆσον τῆς Ἐνετικῆς περιφέρειας.

Ἡ Ἰταλία κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν εὐρίσκετο εἰς τὸ γίγνεσθαι, παλαίουσα πρὸς τὰς ἀθλιότητας και τὰς συμφορὰς λαοῦ ἀμυνομένου κατὰ χειμάρρου βαρβαρικῶν ὀρδῶν, αἱ ὁποῖαι τὴν κατέκλυζαν ἀπὸ βορρᾶ. Οἱ Βενετοὶ ἰδίως εἶχαν νὰ παλαίουν και κατὰ τῶν ἀγρίων τῆς φύσεως στοιχείων. Ἡ Ἀκουιλία, ἡ κυριώτερα πόλις των, εἶχε καταστραφῆ ἀπὸ τὸν Ἄττιλαν. Διωκόμενοι δὲ φθάνουν εἰς τὴν θάλασσαν, ὅπου κατασκηνοῦνται εἰς τὰ μικρὰ νησάκια τῆς ἐνετικῆς ἀκτῆς. Ἐπάνω εἰς ἕν ἀπὸ αὐτὰ διαδραματίζεται ἡ τραγωδία.

Εἰς τὸν Πρόλογον Βενετοὶ και Ρωμαῖοι φαίνονται ἐργαζόμενοι πυρετωδῶς εἰς τὴν ἴδρυσιν τῆς πόλεως των. Καλύβαι στεγασμένοι μετὰ ξηρὰ ἄχυρα και ὀλίγον μακρότερα φαίνονται ἡμιτελῆ ἀκόμη τὰ ὑψηλὰ τεῖχη ἐνὸς ναοῦ μεγάλου και ὁ σκελετὸς ἐνὸς πλοίου. Ναυταὶ, κτίσται και ξυλουργοὶ ἐργάζονται γύρω εἰς μίαν πλατεῖαν, περὶ τὴν Ἀγοράν, εἰς τὸ μέσον τῆς ὁποίας ἐπὶ λιθίνου ἐδωλίου κάθηται ὁ ἄρχων τῆς θαλάσσης.

«Αἱ φωναὶ τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι ἀρχίζουν νέαν ζωὴν, παλαιότερες ἐναντίον τῶσων κινδύνων, ὅπως κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ κόσμου, ἀκούονται παρακλητικαὶ ἢ ὑβριστικαὶ εἰς μίαν μακρὰν βοήν, συγχεόμεναι μετὰ τὰς φρικώδεις ἀπειλὰς τῶν στοιχείων, τῆς ἀνάγκης και τοῦ θανάτου». Εἶναι κραυγαὶ ὀργῆς κατὰ θεοῦ και ἀνθρώπων.

Βάνδαλοι και Γότθοι πλυμυροῦν τὰ βουνὰ των και αἱ πεδιάδες των κατακλύζονται ἀπὸ ὕδατα! Βροχαί, ποταμοὶ ξεχειλίζοντες, χιόνες, κυκλώνες... Ποῦ; ποῦ θὰ κτίσωμεν τὴν πατρίδα μας, φωνάζουν οἱ δυστυχεῖς ὀδυρόμενοι... Φωνὴ βαθεῖα, μυστηριώδης, οὐρανία, ἀκούεται ἐξερχομένη ἀπὸ τὸν ναόν: «Εἰς τὰ πλοῖα» λέγει ἡ φωνή.

ΤΟ ΓΡΑΜΜΑ σας, Κύριε, δὲν με ἐκπλήττει, διότι δὲν ἐπερίμενα διόλου ὅ,τι ὑπεθέσατε. Κοι πρότον δὲν εἶμαι τόσον ἀπλή, ὥστε νὰ ζητῶ νὰ γίνω τῶν ἀπορητῶν σας. Ἄν εἴχετε καιρὸν νὰ ξαιαδιαβάσετε τὸ γράμμα μου, θὰ ἐβλέπατε ὅτι δὲν ἐκαταδεχθήκατε νὰ ἀντιληφθῆτε ἀμέσως τὸν εἰρωνικὸν καὶ αὐθόγη τόνον, με τὸν ὅποιον ὀμιλῶ γιὰ τὸν ἑαυτὸν μου.

Μοῦ λέγετε τὸ φῦλον τοῦ τελευταίου ἐπιστολογράφου σας καὶ σὰς εὐχαριστῶ, διότι ζητῆτε νὰ καθουχάσετε τὴν ζηλοτυπίαν μου, ἡ ὅποια ὅμως ἦτον ἐπιελῶς πνευματικὴ καὶ συνεπῶς ἀδιάφορος. Θὰ ἦσθε ἀνόητος, ἂν μοῦ ἐμπιστεύετε τὰ μυστικά σας, ἀφοῦ δὲν με γνωρίζετε; Ἄρὰ γε δὲν θὰ πειραχθῆ ἡ εὐαισθησία σας, Κύριε. ἂν σὰς εἰπῶ ἔξαφνα, χωρὶς προοίμια ὅτι ἀπέθανεν ὁ βασιλεὺς Ἐρρίκος ὁ IV;

Ἄν ἤμουν εἰς τὴν θέσιν σας, καὶ ὑπέθετα ὡς ἐσεῖς, ὅτι μοῦ ἐζητοῦσαν τὰ μυστικά μου, θὰ ἐπερίπαιζα εἰς ἕνα μου γράμμα ἔξυπνο τὴν ἄγνωστον ἐπιστολογράφον καὶ θὰ τὸ ἔκαμνα αὐτό, γιατί ἔχω καὶ ἡμέρες εὐθυμίας μέσα εἰς τῆς συχρῆς μελαγχολίας μου καὶ εἰς τὰ ὄνειρά μου τῶν ἐπιστολικῶν διαχύσεων με ἕνα ἄγνωστον φιλόσοφον, τὸν ὅποιον θαυμάζω ἀκόμη καὶ διὰ τῆς ἀποκρηάτικης περιγραφῆς του, τῆς τόσον καλὰ γραμμένης. Ἐξαιρῶ μόνον τῆς παληῆς ἱστορίας τῆς γρηῆς μητέρας, ποῦ ἐκδικεῖται τοὺς Πρώσους.

Ὡς πρὸς τὴν εὐχαρίστησιν τῆς ἀλληλογραφίας με ἄγνωστον, αὐτὸ ἔξαρτάται ἀπὸ τὰ γούστα... Ἦμπορεῖ ἐσεῖς, νὰ μὴ διασκεδάσετε, ἐνῶ ἐγὼ σὰς ὁμολογῶ εἰλικρινῶς ὅτι διασκεδάζω τρελλά, καὶ ὅτι ἐκαταχάρηκα ἀκόμη καὶ μετὰ τὸ τοιοῦτο γράμμα σας...

Ἐγὼ πιστεύω ὅτι δὲν διασκεδάσετε, διότι καμμιά ἀπὸ τὰς ἐπιστολογράφους σας δὲν εἴξευρε νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον σας· ἂν δὲ καὶ ἐγὼ δὲν εὐρήκα νὰ κτυπήσω ὅπου ἔπρεπε, εἶναι λάθος μου καὶ δὲν παραπονοῦμαι. Ὡστε ἐξήντα μόνον γράμματα; Σὰς ἐνόμιζα περισσότερον περιζήτητον... Ἀπαντήσατε εἰς ὅλας;

«Ἦμπορεῖ νὰ μὴ σὰς ἀρέσῃ ἡ φιλολογικὴ μου ἰδιοσυγκρασία...» Θὰ εἴσθε πολὺ δύσκολος. Τέλος ἐγὼ φαντάζομαι ὅτι σὰς γνωρίζω—εἶναι ἄλλως τε ἡ ἐντύπωσις ποῦ κάμνουν πάντοτε οἱ συγγραφεῖς εἰς τῆς ὀλίγον κουτῆς γυναικοῦλες.

Ἐπειδὴ σὰς γράφω με πολλὴν ἀπλότητα, ἠμπορεῖ νὰ με φαντάζεσθε αἰσθηματικὴν ἢ καὶ κατὶ χειρότερον... θὰ εἶναι πολὺ δυσάρεστον τοῦτο. Μὴ δικαιολογεῖσθε λοιπόν, διότι σὰς λείπει ἡ ποίησις καὶ ὁ ἵπποτισμός... Ὡρισμένως τὸ γράμμα μου θὰ ἦτο πεζότατον.

Ὡστε θὰ σταματήσωμεν ἐδῶ; Λυποῦμαι, ἂν καὶ ἴσως κάμμιὰ ἡμέρα μοῦ ἔλθῃ ἡ ὄρεξις νὰ σὰς ἀποδείξω ὅτι δὲν μοῦ ἤξιζεν ὁ ἀρ. 61.

Ὡς πρὸς τῆς φρονιμάδες σας, σὰς τὰς συχωρῶ, ὅπως καὶ τὰ σβυσίματα καὶ κάθε τι ποῦ δὲν μοῦ ἀρέσει... Ὡρα σας καλὴ! Ἐὰν ἐν τούτοις σὰς ἐχρειάζετο κάποιο σημεῖον ἀναγνωρίσεως διὰ νὰ προσελκύσῃ τὰ κάλλη τῆς γεροντικῶς ἀμβλυωπούσης ψυχῆς σας ἠμποροῦσα νὰ σὰς εἰπῶ: Ἐανθὰ μαλλιά, ἀνάστημα μέτριον, γεννημένη μετὰ τὸ 1812 καὶ τοῦ 1870... Ὡς πρὸς τὸ ἠθικόν... Ὁχι. Δὲν μοῦ ἀρέσει νὰ ἐπαινοῦμαι καὶ θὰ ἐμανθάνετε ἔξαφνα ὅτι εἶμαι ἀπὸ τὴν Μασσαλίαν.

Υ. Γ. Συγχωρήσατέ μου τῆς μελανῆς καὶ τὰ σβυσίματα, ἀλλ' ἔχω ἀντιγράψει τρεῖς φορές.

Ἀπάντησις.

Κάννρι. I. Ὁδὸς Sedan.

Ναί, Κυρία, δεύτερον γράμμα. Αὐτὸ με ἐκπλήττει καὶ μοῦ δίδει ἴσως τὴν ὄρεξιν νὰ σὰς εἰπῶ λόγια αὐθάδη. Καὶ ἠμπορῶ νὰ τὸ κάμω, ἀφοῦ δὲν σὰς γνωρίζω. Ἄλλ' ὄχι σὰς γράφω, γιατί βαρύνομαι φρικτά.

Μὲ κατηγορεῖτε διὰ τὸ σαχλὸν τῆς γρηῆς τῶν Πρώσων, ἀλλὰ δὲν γράφω καὶ δὲν ἐννοῶ παρὰ τέτοιες σαχλῆς κοινοτοπίες. Ἰδέες, φράσεις, συζητήσεις, πεποιθήσεις, ὅλα εἶναι σαχλότατοι, κοινοὶ τόποι. Καὶ τὸ νὰ γράφω εἰς μίαν ἄγνωστον δὲν εἶναι μία πολὺ μεγάλη σάχλα;

Εἰς τὸ ζήτημα αὐτὸ εἶμαι ἠλίθιος. Σεῖς ὅπως δήποτε με γνωρίζετε καὶ ξέρετε περίπου εἰς ποῖον γράφετε. Σὰς ἔχουν εἰπεῖ περὶ ἐμοῦ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο, καλὸν ἢ κακό, ἀδιάφορον. Καὶ ἂν ἀκόμη δὲν γνωρίζετε κανένα ἀπὸ τοὺς πολλοὺς γνωστοὺς μου, θὰ ἀνεγνώσατε εἰς ἄρθρα ἐφημερίδων περὶ ἐμοῦ, τὴν φυσικὴν καὶ τὴν ἠθικὴν εἰκόνα μου. Καὶ φυσικὰ διασκεδάσετε, γράφουσα, ἐνῶ ἐγὼ; . . .

Καὶ ναὶ μὲν μπορεῖ νὰ εἴσθε μία νέα καὶ χαριτωμένη γυναῖκα, τῆς ὁποίας θὰ εἶμαι εὐτυχὴς νὰ φιλήσω τὰ χέρια μὲ ἡμέρα... Μὰ ἠμπορεῖ νὰ εἴσθε καὶ μὲ ἡ γρηῆ ἢ θυρωρός, ἀναγνωστρία τοῦ Εὐγενίου Σὺη, ἢ μὲ ἡ γραμματισμένη καὶ ξερὴ ὡς ἕνα σκουπόξυλο γεροντοκόρη . . .

Ἀλήθεια, εἴσθε ἀδύνατη; Ὁχι πολὺ, ἐλπί-

ζω, διότι τότε θὰ μοῦ εἶναι δυσάρεστον νὰ ἀλληλογραφῶ μαζὴ σας. Φοβοῦμαι κάθε τι ἀπὸ τὰς ἀγνώστους. Μοῦ ἔχουν στήσει τόσον γελοῖες παγίδες. Μιὰ φορά μὲ δασκαλίτσα μοῦ ἔγραφε ἀπὸ ἕνα Παρθενωγωγεῖον ὀλόκληρο καὶ αἱ ἀπαντήσεις μου ἐκυκλοφοροῦσαν κάτω ἀπὸ τὰ θρανία τὴν στιγμὴν τοῦ μαθήματος. Ἐγέλασα πολὺ, ὅταν τὸ ἔμαθα. Εἶσθε τοῦ κόσμου, αἰσθηματικὴ, ἢ ρομαντικὴ, ἢ ἀπλῶς γυναῖκα ποῦ βαρύνεται καὶ διασκεδάει; Ἐγὼ καθὼς βλέπετε δὲν εἶμαι ὁ ἄνθρωπος ποῦ ζητεῖτε... Δὲν ἔχω μέσα μου οὔτε μιὰς πεντάρας ποίησιν, πέρνω τὴν ζωὴν με ἀδιαφορίαν καὶ τὰ δύο τρίτα τοῦ καιροῦ μου με τρομερὴν ἀνορεξία. Τὸ ἄλλο τρίτον καταγινομαι νὰ γράφω ἀράδες γράμματα, τὰ ὅποια πουλῶ ὅσον ἠμπορῶ ἀκριβώτερα, ἀπελπισμένος, διότι ἀναγκάζομαι νὰ κάμνω τὴν ἀηδὴ αὐτὴν ἐργασίαν, εἰς τὴν

ὅποιαν χρεωστῶ τὴν τιμὴν τοῦ ὅτι με διεκρίνατε.

Ἴδου τὰ μυστικά μου... — Πῶς σὰς φαίνονται, κυρία μου; Συγχωρήσατέ με γιὰ τὸ sans façon τοῦ γράμματός μου. Μοῦ φαίνεται, ἐνῶ σὰς γράφω, ὅτι περιπατῶ εἰς ἕνα σκοτεινὸ ὑπόγειο με τὸν φόβον νὰ πέσω εἰς μεγάλες τρύπες καὶ γι' αὐτὸ κτυπῶ δεξιά καὶ ἀριστερὰ με τὸ μπαστοῦνί μου, γιὰ νὰ προφυλαχθῶ ἀπὸ δυστυχήματα. Ποιὸ ἄρωμα σὰς ἀρέσει; Εἴσθε λαίμαργη; Πῶς εἶναι τὸ αὐτί σας, φυσικῶς; Καὶ τὸ χρῶμα τῶν ματιῶν σας; Εἴσθε μουσικός; Δὲν σὰς ἐρωτῶ ἂν εἴσθε ὑπανδρευμένη. Ἄν εἴσθε θὰ μοῦ ἀπαντήσετε ὄχι, ἂν δὲν εἴσθε θὰ μοῦ πῆτε ναί.

Σὰς φιλῶ τὰ χέρια, Κυρία μου.

Guy de Maupassant

ΤΟ ΜΑΡΑΜΜΕΝΟΝ ΚΡΙΝΟΝ

ΜΑ, ΚΥΡΙΕ καθηγητά, εἶπεν ὁ Στέφανος. Δὲν θὰ τὴν ἀφήσωμεν οὔτε μεις, οὔτε σεῖς νὰ χαθῆ. Μποροῦμεν νὰ τὴν κάμωμεν νὰ ἀλλάξῃ γνώμην...

Τίποτε φίλε μου, ἀφοῦ ἡ μητέρα σου, μοῦ φαίνεται ὅτι τὴν διέταξε νὰ φύγῃ. Εἴτε γιατί τὴν εὐρίσκει ἐπικίνδυνον διὰ τὸ κάλλος τῆς, εἴτε γιατί πραγματικῶς φοβεῖται μὴ ἡ ἀσθένειά τῆς ἐπιρρεάσῃ τὴν υγείαν τῆς Μίνας, ἢ κ. Μοίρα εἶναι ἐκεῖνη, ἡ ὅποια ὑπέδειξεν εἰς τὴν μικρὴν ὅτι πρέπει νὰ ζήσῃ με τὴν μητέρα τῆς, ὅτι πρέπει νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν ἀρχικὴν τῆς ιδέαν νὰ γείνη δασκάλα. Ὅταν μάλιστα ἐγὼ τῆς εἶπα, ὅτι εἶχεν ἀνάγκην δι' ὀλίγον καιρὸν ἀκόμη τοῦλάχιστον ἀπὸ καλὴν τροφὴν μοῦ ἀπήντησε: Ἡ κυρία εἶναι τόσον γενναία καὶ καλὴ, ὥστε θὰ φροντίσῃ δι' ὅλα.

* *

Δύο μῆνες εἶχαν περάσει ἀπὸ τὴν Δευτέραν αὐτὴν τοῦ Πάσχα καὶ ὁ μαθητικὸς κόσμος τῶν Ἀθηνῶν εὐρίσκετο εἰς μεγάλην συγίτησιν. Μία μεγάλη ἀγωνία, ὑπερκόπωσις καὶ ἐξάντλησις ἐβασιλευε καὶ εἰς τὰ πτωχὰ σπιτάκια τοῦ λαοῦ καὶ εἰς τὰ μαρμαροστόλιστα μέγαρα τῶν πλουσιῶν. Τὰ παιγνίδια, ἢ φωνές, ἢ χαρὰ ποῦ σκορπίζουσαν τὰ παιδιὰ γύρω των εἶχαν παύσει ὡς ἕνα μὴν μεγάλη συμφορὰ νὰ εἶχε ρίξει πένθος εἰς κάθε παιδικὴν ψυχὴν, ὡς ἕνα καταιγίς τρομακτικὴ νὰ εἶχε παρασύρει εἰς τὸ πέρασμά τῆς κάθε πνοὴν εὐθυμίας καὶ φαιδρότη-

τος. Ἦσαν αἱ πρῶται ἡμέραι τοῦ Ἰουλίου. Ἡ ζέστη καὶ εἰς τὰ σπίτιχ μέσα καὶ ἔξω εἰς τοὺς δρόμους ἦτον ἀσφυκτικὴ. Ἐνας ἥλιος λευκός, ὅλος φωτιὰ καὶ λαύρα ἐσκύρπιζε πυρίνους ποταμοὺς εἰς τὴν λευκὴν πόλιν των Ἀθηνῶν, ἡ ὅποια ἀχνίζεν ὅλη μέσα εἰς τὸ πάλλευον καὶ φωτόλουστον αὐτὸ ἀγκάλιασμα. Οἱ δρόμοι ἦσαν ἔρημοι ἀπὸ ἀνθρώπους καὶ μόνον εἰς τὰ πεζοδρόμια ἀπλωναν κατὰ διαστήματα ὡς μαύρες ζωγραφιῆς ἐπάνω εἰς τὸ λευκὸν μάρμαρον ἢ σκιῆς τῶν σκονισμένων καὶ διψασμένων κλαδιῶν τῶν δένδρων. Τὰ φύλλα των εἶχαν χάσει καὶ αὐτὰ, μέσα εἰς τὸ πυρόκαμα ἐκεῖνο τὰ φρέσκα καὶ ζωηρὰ των χρώματα. Σύννεφα ἀπὸ σκόνην τὰ ἔλουαν με ἕνα λευκὸ ψιλὸ στακτερὸ χῶμα, ποῦ τὰ ἐσκέπαζε ὡς ἕνα χνοῦδι, καὶ ἔκλειε τοὺς πόρους των εἰς τὴν ἀναπνοὴν τοῦ ἀέρος καὶ τοὺς ἀφαιροῦσε καὶ τὴν ὀλίγην ἀκόμη ζωὴν, ποῦ ἠμποροῦσε νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν δίψαν τῶν στεγνωμένων κάτω ἀπὸ τὴν γῆν ἀπὸ τὴν μακρὰν ἀνυδρίαν ριζῶν των.

Ἡ ὁδὸς Πανεπιστημίου, ἡ ὅποια ἠμποροῦσε νὰ ὀνομασθῆ καλλίτερον ὁδὸς πνευσιῆς ἢ ὁδὸς Ἀθηνῶν ἐνεκεν τῆς παρατάξεως εἰς τὸ κέντρον τῆς ὅλων τῶν μαρμαρίνων βωμῶν τῶν γραμμάτων, ὡς ἔλεγεν ἕνας καθηγητῆς ἀρχαῖζων, εἶναι κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς τῶν κινικῶν κυματῶν ὁ δρόμος ὁ πλέον ἀνυπόφορος εἰς ζέστην.

Ἡ πλατεῖα μάλιστα Πανεπιστημίου με ὅλα τὰ μικρὰ πάρα ποῦ προσινίζουσαν ἐμπρὸς καὶ ὀπίσω εἰς τοὺς μαρμαρίνους κολοσσούς τῆς Ἀ-

καθημέριες, του Πανεπιστημίου και της Βιβλιοθήκης, μεταβάλλεται τὰς ἡμέρας αὐτὰς εἰς μίαν πυρωμένην μικρὰν Σαχάραν, τὸσον τὰ λευκὰ μάρμαρα ἀντανακλοῦν γύρω των εἰς κάθε ἀπόστασιν ἕνα ἄσπρο πυρωμένο ἀντιφέγγισμα, ποῦ καίει καὶ ψήνει τὸν διαβάτην τῶν μεσημεριανῶν ὥρων.

Τὰ μικρὰ δεινράκια τῶν τροπικῶν, ἡ λατάνιες καὶ ἡ ὀμπρελοειδεῖς χουρμαδιές, ἂν καὶ συνειθισμένα εἰς τὰ κυνικά καύματα τῆς πατρίδος των, ὅμως διψασμένα, στεγνωμένα, ἀποκαρρωμένα καὶ αὐτὰ δὲν ἠμποροῦν νὰ δώσουν ὀλίγην δροσίαν εἰς τὰ σκυμμένα καὶ ὡς ἐξηντλημένα ἀγάλακτα τοῦ Σωκράτους καὶ τοῦ Κοραΐ. Φαίνονται καὶ αὐτὰ ὡς νὰ διψοῦν καὶ ὡς νὰ φλέγωνται καὶ ὡς νὰ κλαίουσιν τὴν τύχην των καὶ τὰ χαμένα ὄνειρά των καὶ τὰς διαψευθείσας πεποιθήσεις των διὰ τὴν πνευματικὴν ὑπεροχὴν τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς.

Μόνον ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ὁ Ἀπόλλων, θεοὶ ἀθάνατοι καὶ ἀπτόητοι, στέκονται ὑψηλὰ μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς, εἰς τὸ στοιχεῖον των καὶ εἰς τὰ βασιλεία των, ἡ Ἀθηνᾶ ἀρχόντισσα καὶ κυρία τῆς λευκῆς πόλεως, ὁ Ἀπόλλων ἐνσαρκωμένος εἰς τὸ φῶς, θεὸς-ἥλιος αὐτός, μετὴν χρυσοῦν λύραν ἐτοίμη νὰ τονίσῃ τραγούδια νέα καὶ νὰ ὑμνήσῃ τὰ ἀνδραγαθήματα τῶν ἡρώων τοῦ γένους ποῦ στέκονται παρὰ κάτω, ἔπανω εἰς τὰ μαρμάρια στυλοβάθρα των.

Θεοὶ καὶ αὐτοὶ τῆς πατρίδος των, ἀφοῦ τὸ αἶμα των ἐστοιχίωσε τὰ νέα τῆς θεμέλια, θεοὶ μιᾶς θρησκείας μεγάλης, ποῦ λέγεται ἐλευθερία καὶ ποῦ τὸσον εἰς τὸν κόσμον καταδιώκεται καὶ παραγνωρίζεται, θεοὶ τῶν καλῶν μας χρόνων τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ σχολείου, στέκονται ἐκεῖ ἀκλόνητοι, συμβολίζοντες μετὴν ζωὴν των ποῦ πέρασε ἕνα παμφώτεινον ἥλιον αὐταπαρνήσεως καὶ πατριωτικῆς ἀγάπης. Ἐνας γέρον ποῦ ἐπεροῦσε ἐκείνην τὴν ὥραν σκεπτικός τὴν πλατεῖαν τοῦ Πανεπιστημίου, ἐστάθη μετὸς ὅλην τὴν ζέστην κάτω καὶ ἀπὸ αὐτοῦ καὶ ἀπὸ ἐκείνους τοὺς θεοὺς, τοὺς ἐκῆταξε καλὰ καὶ ἔπειτα ἐμουρμούρισε: οἱ ἄνθρωποι ζοῦν σήμερον καὶ περνοῦν ὡς ἄνθρωποι. Μικροί, ταπεινοὶ λατρευτοὶ τοῦ ἐγὼ των, σχολαστικοί, χάνονται, βασανίζονται καὶ βασανίζονται, μετὰ τὰ μαρμαρένια σχολεῖα των κλεισμένα εἰς τὸ ἀληθινὸ φῶς, μετὴν νεολαία των γηρασκμένην πρὶν νὰ ζήσῃ, μετὰ τὰ παιδιὰ των, σκλάβους τοῦ δασκαλισμοῦ.

Τὰ καύμένα πῶς περνοῦν τὴν μεσημεριανὴν αὐτὴν ὥραν, ποῦ ὁ ἥλιος ψήνει τῆς πέτρες, κουρασμένα, χλωμά, χωρὶς τρεξίματα, καὶ φωνές καὶ τραγούδια, μετὴν ἀγωνίαν ζω-

γραφισμένην ἐπάνω εἰς τὰ παιδικὰ των μέτωπα. Ἐπιστρέφουν ἀπὸ τὰς ἐξετάσεις. Ἄλλα μετὴν ἀπογοήτευσιν εἰς τὴν ψυχὴν, γιατί οἱ κόποι των ἐνὸς χρόνου ἐπῆγαν χαμένοι, ἄλλα μετὴν ἀγωνίαν τοῦ τί τὰ περιμένει τὸ ἀπογευματὴν ἢ τὴν ἄλλην ἡμέραν, ὅταν θὰ ἤρχετο καὶ ἡ ἰδική των σειρά.

Ἀγόρια καὶ κορίτσια τῶν ἐκεῖ τριγύρω σχολείων γυρίζουν εἰς τὰ σπίτια των μετὰ βιβλία των εἰς τὰ χέρια, μελαγχολικά, ὡς κατὰ δικούς, ποῦ περιμένουν μίαν ἀπόφασιν, καὶ ποῦ ἔχουν νὰ ἀπολογηθοῦν γιὰ κάτι κακὸν ποῦ δὲν ἔχουν κάμει.

Αὐτὰς τὰς σκέψεις ἔκαμνεν ὁ γέρον ἰατρός Τιλιάνης, ὁ φιλόσοφος καθηγητῆς, ὁ ὁποῖος χωρὶς ὁ ἴδιος νὰ ἔχη παιδιὰ, εἶχε τὸσον ἀγαπήσει τὰ μικρὰ, ὥστε νὰ ἀφιερῶσιν ὅλας τὰς ἐλευθέρους στιγμὰς ποῦ τοῦ ἔμεναν ἀπὸ τὸ ἔργον του εἰς μίαν ὥραϊαν μελέτην περὶ τῆς καταστρεπτικῆς ἐπιρροῆς τῶν ἐξετάσεων ἐπὶ τῆς υγείας τῶν παιδιῶν.

Ἦτον ὁ προστάτης καθηγητῆς τῆς Ἀννας, ὁ ὁποῖος εἶχε θυμώσει μαζὴ τῆς, διότι ἐπέμεινε εἰς τὴν ἀπόφασίν τῆς νὰ πάρῃ δίπλωμα, καὶ ὁ ὁποῖος, εὐθὺς ὡς ἀνέγνωσεν εἰς τὰς ἐφημερίδας, ὅτι ἤρχισαν αἱ διπλωματικαὶ ἐξετάσεις ἔτρεξεν εἰς τὸ Ἀρσάκειον. Εἶχε τὴν βεβαιότητα ὅτι ἡ κόρη ἦτο μεταξὺ τῶν ὑποψηφίων, διότι ἡ κ. Μοίρα καὶ ἡ Ἀμάλια ἰδιαίτερος τὸν εἶχε κρατήσῃ ἐνήμερον περὶ τῆς ζωῆς τῆς προστατευομένης του.

Μόνον ὁ Στέφανος ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τῆς Κηφισσιᾶς δὲν ἀνέφερε ποτε τίποτε διὰ τὴν κόρη, οὔτε εἰς τὸν ἰατρόν, οὔτε εἰς τὴν μητρίαν καὶ τὴν ἀρραβωνιστικὴν του.

Εἰξευρεν ἐν τούτοις ὅτι ἡ μητριά του εἶχεν ἀναθέσει εἰς τὴν θείαν του νὰ φροντίσῃ, ὡς ἡ Ἀννα μετὴν μητέρα τῆς καὶ μετὴν γρηθὰ θείαν τῆς μετοικήσουν εἰς τὸ Μαρούσι, καὶ ὅτι εἶχε συνεννοηθῆ μετὸς προμηθευτῆς τῶν τροφίμων τοῦ μικροῦ χωριοῦ νὰ παρέχουν εἰς τῆς πτωχῆς γυναῖκες ἄφθονα τὰ μέσα τῆς ὑπάρξεως.

Ἡ κ. Μοίρα ἄλλως τε εὐθὺς τὴν ἰδίαν ἡμέραν ὅπου ἔφυγεν ἡ Ἀννα, ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν ἰατρόν, ἀπὸ τὸν Στέφον καὶ ἀπὸ τὴν Ἀμάλιαν νὰ τὴν βοηθήσουν εἰς τὴν συντήρησιν μιᾶς πτωχῆς οικογενείας. Ὅλοι ἐνόησαν περὶ τίνος ἐπρόκειτο καὶ κανεῖς δὲν ἠρώτησε ποῖα ἦτο ἡ πτωχὴ οικογένειαν. Ἐσπευσαν ὅμως νὰ φανοῦν τὸσον γενναῖοι, ὥστε μετὰ τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον ἐπρόσθεσε καὶ ἡ κ. Μοίρα ἀπὸ τὸ ἰδικόν της ταμεῖον, αἱ τρεῖς γυναῖκες ἐζήσαν ἀνέτως τοὺς δύο αὐτοὺς μῆνας καὶ εἶχαν ἀκόμη νὰ ζήσουν

ἕως τὸν Σεπτέμβριον, ὅπου ἡ Ἀννα θὰ ἐδιωρίζετο. Διότι ἂν ἡ κ. Μοίρα εἶχε φροντίσει διὰ τὴν συντήρησίν τῆς, ὅμως καὶ ἡ Ἀμάλια εἶχε ἀναλάβει νὰ τὴν εὐκολοῦν εἰς τὸ ζήτημα τῆς μελέτης καὶ τῶν ἐξετάσεων καὶ τοῦ διορισμοῦ.

Τὸ περιεργον μόνον εἶναι πῶς ὁ καθένας ἐνεργούσε, χωρὶς ποτὲ νὰ κάμνῃ λόγον διὰ τὰς ἐνεργείας του περὶ τῆς Ἀννας. Ὡς ὅλοι νὰ ἠσθάνοντο ὅτι τὸ κορίτσι αὐτὸ ἦτο κάπως ἀδικημένο ἀπὸ τὴν πρὸς αὐτὸ διαγωγὴν των, καὶ ἐντρέποντο, ἔστω καὶ μεταξύ των, νὰ φανοῦν ὅτι ἐφρόντιζαν νὰ τὴν ἀποζημιώσουν διὰ τὸ κακόν, ὅπου τῆς ἔκαμνεν.

Ἡ κ. Μοίρα εὐθὺς ὅταν ἡ Ἀννα εἶχε φύγει, ἐκάλεσε τὴν Ἀμάλιαν καὶ τῆς ἐζήτησε τοὺς λόγους, διὰ τοὺς ὁποῖους ἡ Ἀννα ὀριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως ἠθέλησε νὰ φύγῃ. Ἡ Ἀμάλια ἀπροσπονήθη ὅτι ἐπίστευσεν εἰς ὅτι τῆς εἶχεν εἰπεῖ ἡ ἀδελφὴ τῆς· διότι εἶχεν ἐνοήσει ὅτι πραγματικῶς ἡ κ. Μοίρα τὸ ἔκαμνε διὰ τὸ καλὸ τῆς καὶ ἀπὸ φόβου, μήπως ἂν ἡ Ἀννα ἔμενεν ἐκεῖ, ὁ Στέφανος τὴν ἐσυμπαθοῦσε περισσότερο. Καὶ ἐνῶ τὸ ἄλλο βράδυ ἀκόμη ἔλεγεν ὅτι ἠθέλε νὰ τὸν δοκιμάσῃ, ὅμως ἐξέλασε τῆς θεωρίας τῆς καὶ ἤρρεν ὅτι ἔτσι ἔπρεπε νὰ γίνῃ διὰ τὸ καλὸν ὅλων.

Ἡ Ἀννα ὅταν εὐρέθη μόνη τῆς, εἰς τὸ σπίτι των τὸ καθαρὸ καὶ ἐξοχικὸ τοῦ Μαρουσιοῦ μετὴν μητέρα καὶ μετὴν γρηθὰ θείαν τῆς ἠσθάνθη μεγάλην ἀνακούφισιν. Τῆς ἐφάνηκεν ὡς νὰ ἦτο κλειδωμένη εἰς ἕνα σιδερένιο κλουβί καὶ ὅτι διὰ μιᾶς ἐλευθερώνετο. Ἡ μητέρα τῆς ἂν καὶ ἀπλή καὶ ἀπολιτιστὴ γυναῖκα, ὅμως τῆς ἐφάνετο περὶ καλὴ ἀπὸ πρὶν, διότι ἦτο ἡ μάνα τῆς ποῦ τὴν ἀγαποῦσε, καὶ δὲν ἦτο ἡ ξένη ποῦ τὴν ἐπεριφρονοῦσε.

Τὰ πτωχικά των ἐπιπλα, τὰ παλῆα καὶ καθαρὰ, τῆς ἐφάνοντο πολὺ ὠραϊότερα ἀπὸ τὰ ἐπιπλα τοῦ ξενοδοχείου ἐκείνου, ποῦ τόσα εἶχε ποτισθῆ φαρμάκια καὶ τόσα εἶχε χύσει δάκρυα. Ὁ Ἅγιος Νικόλαος των ὅλος ἀσημοσκεπασμένος εἶχε καὶ αὐτὸς μετακομισθῆ εἰς τὴν ἐξοχὴν μετὰ πολλὴν εὐλάβειαν καὶ εἶχε λάβει εἰς τὸ ὠραϊότερον δωμάτιον τὴν πρώτην θέσιν. Μήπως ἐπὶ τέλους, ὡς ἔλεγεν ἡ μπαμπὴ Μάρω δὲν ἔκαμνε τὸ θαῦμα του καὶ ἐφώτισε τοὺς καλοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους νὰ τὴν βοηθήσουν; δὲν εἶχεν ἰδεῖ αὐτὴ τὸνειρο; Τί ὄνειρο! Θεὲ καὶ Κύριε! Ἡ γρηθὰ τὸ διηγεῖτο καὶ ἐσταυροκοπεῖτο καὶ ἐφιλοῦσε τὸ εἰκόμισμα καὶ ἀναβε κεράκια γύρω εἰς τὴν πολυτίμητον εἰκόνα.

Μάλιστα τὸν εἶχεν ἰδεῖ τὸν Ἅγιον νὰ κατεβαίῃ ἀπὸ τὸ κάδρον του, νὰ ἀνοίγῃ τὴν πύρτα τῆς παληοκάμαράς των τῆς Πλάκας καὶ νὰ

διατάσῃ καὶ αὐτὴν νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ. Μάλιστα! Καὶ αὐτὴ εἰς τὸν ὕπνον τῆς τὸν ἀκολούθησε καὶ εὐρέθηκα νὰ μετὰ ἐξοχὴ μετὰ πολλὰ δένδρα... καὶ ἐκεῖ ἐξύπνησε.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα, μεγάλη ἡ χάρις του, ἦλθεν ἡ Ἀννα καὶ ἡ κερά τῆς Ἀννέζως καὶ τοὺς εἶπεν ὅτι τοὺς ἔπιασε σπῆτι εἰς τὴν ἐξοχὴ καὶ ἀμέσως ἐμάζεψαν τὰ πράγματα των καὶ ἔφυγαν. Καὶ τώρα περὶ ἐξοῦσαν ὡς ἄρχόντισσες, μετὰ τὸ κρέας των καὶ τ' αὐγά των καὶ τὸ κολὸ των φαί κάθε μέρα... καὶ ἔτρωγαν καὶ ἔχορταιναν. Ἡ καυμένη ἡ γρηθὰ! Ὅταν ἔλεγεν, εἶτε μονολογοῦσα, εἶτε ὀμιλοῦσα μετὰ τὴν Ἀνναν ἢ μετὰ τὴν χωρικὴν σπιτονοικοκυρὰ των, πῶς ἔτρωγαν καὶ ἐχορταιναν, τὰ στυμμένα ματάκια τῆς ἔλαμπαν, τὸ καμπουριασμένο σῶμα τῆς ἐζητοῦσε νὰ φανῆ ἴσιον, καὶ εἰς ὅλο τὸ εἶναι τῆς ἐσκορπίζετο ἕνα κύμα ἠδονῆς, ποῦ τὴν ἔκαμνε νὰ φαίνεται σχεδὸν νέα, σχεδὸν γυναικῆ σωστή, ὅπως ὅλες ἡ ἄλλες γυναῖκες.

Ἡ Ἀννα τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς φυσικῆς αὐτῆς ζωῆς ἐζήσεν ἂν ὄχι ἐντελῶς εὐτυχισμένη, ὅμως μετὰ μίαν ἀνακούφισιν, ποῦ ὁμοιάζε μετὰ εὐτυχίαν. Ἡ ἀπόλαυσις τῆς μητέρας τῆς καὶ τῆς θείας τῆς, διὰ τὴν μεταβολὴν αὐτῆς τῆς ζωῆς των, ἐσκορπίζετο χαρὰν εἰς τὴν ψυχὴν τῆς. Ἐπειτα ὁ μυρωμένος ἀέρας, ἡ εὐμορφία τῆς φύσεως, ποῦ ἐξυπνοῦσε γύρω τῆς εἰς μίαν ἄνθησιν θαυμασίαν, ἡ ἀπαλότης τοῦ Πεντελικοῦ καὶ τῆς Πάρνηθος ποῦ ἐστεφάνωνε μετὰ παράμιλλα φεστόνια καὶ νταντελώματα γραμμῶν τὸ μικρὸ χωριό, ὅλη αὐτὴ ἡ ἁρμονία τῆς τριγύρω τῆς ζωῆς, τὴν ἐξεκούραζε, τὴν ἠσύχαζε καὶ ἀπὸ τὰς τελευταίας κρίσεις τῆς ἀσθενείας τῆς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν πολυθλασμένην ζωὴν τῆς, τῶν δέκα ἐξ χρόνων.

Ἀλλὰ ὅταν ἐπέρασεν ἡ ἐκπλήξις τῶν πρώτων ἡμερῶν, ὅταν ἡ ζωὴ αὐτὴ δὲν εἶχε πλέον τὴν γοητείαν τοῦ νέου, ὅταν ἐσυνήθισε νὰ ἀναπνέῃ τὰ ὠραία καὶ ἀγνὰ ἀρώματα τοῦ καθαροῦ ἀέρος καὶ νὰ βλέπῃ τὴν ὠραϊότητα τῆς πλουσίας βλαστήσεως καὶ τὴν γραφικότητα τοῦ πέριξ πανοράματος, τότε ἡ Ἀννα ἤρχισε νὰ ζῆ ἐσωτερικώτερον, μετὰ τὸν ἑαυτὸν τῆς, μετὰ τὰς ἀναμνήσεις καὶ μετὰ τὰ ὄνειρά τῆς. Σιγὰ, σιγὰ ἡ εἰκὼν ἐνὸς νέου ξανθοῦ, ποῦ τὸν παρωμοιάζεν ἄλλοτε μετὰ τὸν καὶ ἄλλοτε μετὰ ἄγγελον, ἐζωγραφίζετο ἐμπρὸς τῆς καὶ ἔσβυε καὶ ἐσκέπαζε γύρω τῆς κάθε ἄλλην ὠραϊότητα καὶ κάθε ἄλλην χαρὰν.

Εἰς τὴν μελέτην τῆς ποῦ ἦτο ἡ μοναδικὴ τῆς ἐργασίαν εἰς τὴν ἐξοχὴν, εἰς τὴν μελέτην τῆς τώρα δὲν ἠμποροῦσε περὶ νὰ προσέχῃ καὶ νὰ προσηλόνεταί, ὅπως τῆς πρώτης ἡμέρας. Ὁ

νοῦς της ἐπετοῦσε μακροεῖα, πότε εἰς τὰς Ἀθήνας εἰς τὸ μικρὸν της καμαράκι τοῦ ξενοδοχείου, κατὰ προτίμησιν τὴν Μεγάλην Παρασκευὴν τὸ βράδυ, ποῦ ἐκεῖνος εἶχε δεῖξῃ τόσῃ καλοσύνην καὶ τόσῃ φιλανθρωπίαν δι' αὐτήν. Καὶ ἀναζωντάνευσαν ὅλα τὰ ἐπεισόδια τῆς βραδείας ἐκείνης ἐμπρὸς της, ἐπεισόδια ποῦ διὰ πρώτην φοράν τὴν ἔκαμαν νὰ αἰσθανθῇ τὸν κίνδυνον τῆς νεότητος καὶ τῆς ἐμμορφίης διὰ τὰ πτωχὰ καὶ ἐγκαταλελειμμένα κορίτσια. Ἀλλὰ καὶ τὴν πρώτην ἔκστασιν της καὶ χαρὰν δι' ἕνα αἰσθημα ἀγάπης ἀγνωστον, ποῦ ἐπλημμυροῦσε τὴν ἀγνὴν ψυχὴν της καὶ ἄνοιγεν ἐμπρὸς της καινούριους κόσμους εὐτυχίας, ποῦ οὔτε τοὺς εἶχεν ὄνειρευθῆ ἕως τὴν στιγμήν αὐτήν. Ἐπειτα ἀπ' ἐκεῖ ἡ φαντασία της ἐπετοῦσεν εἰς τὸ ὠραῖον μέγαρον τῆς Κηφισσιᾶς, τὸ ὁποῖον ἐξεχώριζεν ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα κτίρια καὶ τὰς ἐπαύλεις, ποῦ εἶχεν ἰδεῖ ὡς τὴν ζῶν τῆς. Τὸ μέγαρον ἐκεῖνο μὲ τὰ περίεργα παντοῦ σύμβολα τῆς Σφιγγός, εἰς τὸ ὁποῖον ἔζησε δύο ἡμέρες ὡς εἰς ἕνα αἰνίγμα, τὸ ὁποῖον οὔτε ἠμποροῦσεν, οὔτε ἤθελε νὰ λύσῃ. Χωρὶς νὰ καταλάβῃ πῶς τῆς δῶν αὐτὲς ἡμέρες εἶχε ζήσει καὶ εἶχεν αἰσθανθῆ καὶ εἶχεν ὑποφέρει καὶ εἶχε χαρῆν τόσον, ποῦ διὰ μιᾶς εἶχε μεταβληθῆ, εἶχεν ἀλλάξει ὅλη, εἶχεν ἐξυπνήσει εἰς μίαν ἀληθινὴν ζῶν γυναικίως.

Τώρα πλέον, ὕστερα ἀπὸ τῆς δῶν αὐτὲς ἡμέρες, δὲν ἦτο τὸ ἀπλὸ καὶ ἀνίδεο κορίτσι, ποῦ ἐκλαμβάνει τὸν πρῶτον νέον, ποῦ τὴν συμπαθεῖ καὶ τὴν συμπονεῖ, ὡς ἕνα ὄν ὑπεράνθρωπον, κάτι ὡς πλάσμα μεταξὺ ἀνθρώπου καὶ Θεοῦ. Ἦτον ἡ κόρη, ἡ γυναῖκα, ποῦ βλέπει ἐμπρὸς της τὸν ἄνδρα, τὸν προωρισμένον ἀπὸ τὴν φύσιν νὰ μοιράσῃ τὴν ζῶν του μὲ τὴν ἰδικὴν της, νὰ γεμίσῃ τὴν ὑπαρξίν της μὲ ἀγάπην καὶ χαρὰν, νὰ τὴν κάμῃ ἰδικὴν του καὶ νὰ γίνῃ ἰδικὸς της καὶ εἰς τὴν ζῶν καὶ εἰς τὸν θάνατον. Ἦσθάνετο καλὰ πλέον ὅτι ὑπῆρχεν ὕστερα καὶ περὶ πέρα ἀπὸ τὴν ἀγάπην τῆς μάνας μὴ ἄλλη ἀγάπη μεγάλη, ὠραία, δυνατὴ, μέσα εἰς τὴν ὁποῖαν ὁ ἄνθρωπος ξαναγεννᾶται καὶ βλέπει τὴν ζῶν καὶ τὸν κόσμον γύρω του ἀλλοιωτικά, διαφορετικά ἀπὸ πρῖν. Εἰς τὸν οὐρανὸν τῆς παιδικῆς ζωῆς της, ποῦ ὡς τὸ βράδυ ἐκεῖνο ἦτο σκοτεινὸς καὶ σκεπασμένος ἀπὸ σύννεφα, ἀνέτελλεν ἔξωθεν ἕνα ἄστρο φωτεινὸ, ποῦ ἐφώτιζεν ὅλα γύρω της καὶ τὴν ἔκκαμνεν εὐτυχισμένην. Ἡ ἀπλὴ καὶ ἀφελὴς ψυχὴ της ἦταν ὡς νὰ εἶχεν ἐξυπνήσει ἔξωθεν εἰς μίαν νέαν καὶ ὠραίαν θρησκείαν μὲ θεὸν της τὸν νέον ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος τῆς εἶχεν εἰπεῖ ὅτι τὴν ἀγαποῦσε, ὅτι θὰ τὴν ἀγαποῦσε πάντοτε. (*Ακολουθεῖ)

ΦΟΡΕΜΑ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ ΠΡΩ'Ι-ΝΟΝ

ΚΟΣΜΙΚΗ ΖΩΗ

ΑΣΥΛΟΝ ΑΝΙΑΤΩΝ. Τὴν ἀρχὴν τῆς ἀποκρηάτικης κινήσεως καὶ τῶν μεγάλων χορῶν δίδουν συνήθως οἱ φιλανθρωπικοὶ χοροὶ, τῶν ὁποίων ὠραιότερος κατὰ τὴν ὁμολογίαν ὅλων εἶναι ὁ χορὸς τοῦ Ἀσύλου τῶν Ἀνιάτων.

Καὶ εἴτε διότι οἱ ἀνιάτοι, οἱ ἰσοθίως δηλαδὴ βρασανιζόμενοι καὶ μαρτυροῦντες ἔχουν ἀμέριστον τὴν συμπάθειαν τοῦ καλοῦ μας κόσμου, εἴτε διότι ἡ πρόεδρος κ. Ἐλένη Νεγρεπόντη εἶναι θαυμασιὰ εἰς δραστηρίαν ἐνεργείας καὶ φανατικὸν ὑπὲρ τοῦ ἔργου προσηλυτισμὸν, εἴτε διότι καὶ ὅλα τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου κάμνουν μεγάλην ὑπὲρ τοῦ ὠραίου καὶ συμπαθοῦς σωματείου προπαγάνδαν, ὁ χορὸς τοῦ Ἀσύλου ἐπιτυγχάνει πάντοτε καὶ ὡς κοσμικὴ συγκέντρωσις, ἢν τιμᾷ μὲ ἀδιάπτωτον εὐθυμίαν, ὀλόκληρος ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια, τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως παρέχοντας εὐμενῶς καὶ τὸ Φοαγιέ τοῦ βασιλικοῦ θεάτρου.

Ἀνάλογοι δὲ πάντοτε μὲ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ χοροῦ εἶναι καὶ αἱ εἰσπράξεις, αἱ ὁποῖαι καὶ φέτος ἀνήλθαν εἰς δρ. ἑννέα περίπου χιλιάδας, εἰς τὰς ὁποίας πρέπε

νὰ προστεθοῦν δρ. 250 ἐκ μέρους τῆς Α. Β. Ὑψηλότητος τοῦ πρίγκηπος Γεωργίου καὶ φρ. χρ. 1000 τοῦ μαρκησίου Δ' Ὀρνάνο, τὰ ὁποῖα ἀπεστάλησαν ἐπὶ τῆς εὐκαιρίας τοῦ χοροῦ.

Τὸ ποσὸν οὕτω ἀνέρχεται εἰς δρ. 10,000 περίπου, αἱ ὁποῖαι ἀνακουφίζουν καὶ πάλιν τῶταμεῖον τοῦ πτωχοῦ Ἀσύλου, εἰς τὸ ὁποῖον δικαιοῦνται καὶ νοσηλεύονται σήμερον ἐβδομήκοντα τρεῖς ἐν ὅλῳ ἄσθενεῖς, εὐλογοῦντες τὰ ὄνόματα ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι συντρέχουν τὸ Ἄσυλον καὶ συντελοῦν εἰς τὸ νὰ ἀνακουφίζεσθαι καὶ γλυκαίνεσθαι ἡ ἄχαρις καὶ ὀδυνηρὰ ὑπαρξίς των.

Πλὴν τῶν ἄνω εἰς τὸ μικρὸν παρεκκλήσιον τοῦ Ἀσύλου προσεφέρθη ὑπὸ τῆς εὐγενοῦς συμβούλου αὐτοῦ κ. Καλλιίδου κωδων, ὁ ὁποῖος θὰ σημάξῃ τὰς ὥρας τῆς προσευχῆς εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι μόνον ἀπὸ τὴν προσευχὴν ἀντλοῦν παρηγορίαν καὶ ἐλπίδα. Καὶ ἀπὸ τὴν ἀδελφὴν τῆς κ. Καλλιίδου κ. Αἰμιλίαν Σημηριώτου ὠραῖος ἐπιτάφιος. Τοιοῦτοτρόπως τὸ μικρὸν παρεκκλήσιον, στολισμένον ὀλόκληρον ἀπὸ δῶρα τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου καὶ ἄλλων κυριῶν γίνεται ὀλονὲν εὐπροσωπότερον καὶ ἢ ἐν αὐτῷ ἱερουργία ἀποτελεῖ ἔξαιρετικὴν ἑορτὴν ψυχικὴν καὶ θεαματικὴν διὰ τοὺς πτωχοὺς τροφίμους του.

Μία τοιαύτη ἑορτὴ ἐτελέσθη τελευταίως ἐπ' εὐκαιρίας τοῦ μνημοσύνου τοῦ Γεωργίου Μουρούζη, εἰς μνήμην τοῦ ὁποῖου ἡ πενθοῦσα μητέρα τοῦ ἀτυχοῦς νέου κ. Ἐλένη Μουρούζη προσέφερεν οἰκόμενον τοῦ υἱοῦ τῆς ὑπὲρ τοῦ Ἀσύλου. Τὸ μνημόσυνον ἐτελέσθη μὲ πολλὴν ἐπιδημικότητα ὑπὸ ἱερέως ἐκλεκτοῦ καὶ μὲ ψάλτην, τὸν γνωστὸν κ. Σακελλαρίδην, τοῦ ὁποῖου ἡ ὠραία φωνὴ ἀπήχησε μεγαλοπρεπῶς εἰς τὸ φιλανθρωπικὸν ἴδρυμα καὶ ἐσκόρπισε εὐλαβὴν κατάνυξιν καὶ συγκίνησιν εἰς ὅλους τοὺς παρευρεθέντας.

Φθισιατρεῖον.— Ἄλλη ὠραία ἑορτὴ ὑπὲρ δυστυχῶν καὶ αὐτῆς τῆς τύχης ἀποκληρῶν εἶναι ἡ δοθεῖσα ὑπὸ τῆς προέδρου καὶ ἰδρυτρίας τοῦ φθισιατρείου κ. Σοφίας Σχλίεμαν εἰς τὸ Δημοτικὸν Θεάτρον καλλιτεχνικῆς ἐσπερίας. Τὸ θέατρον ὑπῆρξε πολὺ ὠραῖον καὶ ὡς συγκέντρωσις κόσμου καὶ ὡς ποικιλία θεαμάτων καὶ ὡς θεατρικὴ ὑπόκρισις. Κωμῳδία ἑλληνικὴ, κωμῳδία γαλλικὴ, ἄσματα, κουαρτέτα, ἕνα σύνολον ὠραῖον, καλλιτεχνικώτατον, πολὺ διασκεδαστικὸν καὶ πολὺ ἐπιτυχές, ἂν ληθῆ ὑπ' ὅψιν ὅτι ὅλοι οἱ συντελοῦντες ἦσαν ἐρασιτέχναι, καὶ οἱ περισσότεροι διὰ πρώτην φοράν ἀνήρχοντο εἰς τὴν σκηνήν.

Τώρα τί κόποι ἐκ μέρους τῆς κ. Σοφίας Σχλίεμαν καὶ πόσαι προσπάθειαι καὶ πόση ἐνεργητικότης ἐκτακτος ἐδέησε νὰ καταβληθῇ, διὰ νὰ ἀποτελεσθῇ ὁ συνδυασμὸς αὐτὸς καὶ νὰ ἐπέλθῃ τοιοῦτον ἀποτέλεσμα εἶναι εὐκόλον νὰ συμπεράνῃ τις.

Ἡ κ. Σοφία Σχλίεμαν παρουσιάζει τὸ ἔκτακτον αὐτὸ φαινόμενον γυναικίως, ἡ ὁποῖα, ἀφοῦ τὰ καλλίτερα τῆς νεότητός της εἴη διαθέσεν ὡς πολῦτιμος συνεργάτης καὶ ἐπὶ τόπου βοηθὸς τοῦ συζύγου της εἰς τὰς ἀρχαιολογικὰς ἀνακαλύψεις του, σήμερον μετὰ τόσους κόπους τῆς ἔμεινεν ἀκόμη τοιαύτη ἐνεργητικότης, ὥστε πρώτη εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ μὲ ἰδίαν κατὰ τὸ πλεῖστον δαπάναν καὶ ἐνεργείαν νὰ ἀναλάβῃ τὸ βαρὺ ἔργον τῆς ἰδρύσεως φθισιατρείου, εἰς τὸ ὁποῖον σώζεται ἡ ζωὴ ἀνθρώπων καταδικασμένων εἰς θάνατον.

Δύο ἄλλοι ἀκόμη φιλανθρωπικοὶ χοροὶ, ὁ εἰς ὑπὲρ τῆς Ἐπικοῦρου τῶν Μακεδόνων ἱ.πιτροπῆς καὶ ὁ ἄλλος ὑπὲρ τῆς Φιλοπτώφου Ἀδελφότητος τῶν Κυριῶν τοῦ Πειραιῶς, ἐπέτμον ἐπίσης τελείως, συγκεντρώσαντες πολλὴν καὶ ἐκλεκτὸν κόσμον. Ὁ τῆς Φιλοπτώ-

φου τοῦ Πειραιῶς ἐδόθη εἰς τὴν μεγαλοπρεπῆ αἴθουσαν τοῦ Ἀκταίου, ὡς μεταμεσημβρινὴ ἡμερὶς καὶ εἶχε τὸ πλεονέκτημα, ὅτι διασκεδάσε τὸν κόσμον Ἀθηναίων, Πειραιῶς καὶ Φαλήρου. Αἱ κυρίαι τῆς Φιλοπτώφου ἔκαμαν ὅ,τι ἦτο δυνατόν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἑορτῆς των, ἡ ὁποῖα πραγματικῶς ὑπῆρξε τελεία, παραταθεῖσα καὶ πολὺ ἄργα κατὰ τὰς ἐσπερινὰς ὥρας.

Αὕτη εἶναι ἡ διασκεδαστικὴ ζωὴ, ποῦ ὀφείλομεν εἰς τὴν γυναικείαν φιλανθρωπίαν, ἡ ὁποῖα κατορθώνει καὶ τὰ φιλανθρωπικὰ ἔργα νὰ προύγῃ καὶ εἰς τὴν πόλιν νὰ σκορπίσῃ πολλὴν εὐθυμίαν κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτάς, τὰς ὁποίας καὶ ἡ θρησκεία ἀκόμη προσορίζει δι' εὐθυμίαν καὶ διασκεδάσιν.

Ἄλλ' αἱ Ἀθηναὶ διασκεδάζουν, χοροῦσιν, εὐθυμοῦν ἐν γένει πολὺ. Ὅλαι αἱ γνωστὰὶ οἰκογένειαι δίδονται εἴτε εἰς ἀπογευματινὰς, εἴτε εἰς ἐσπερίδας καὶ ἂν ἔλειπε τὸ μπριτζ καὶ τὸ πόκερ, τὴ ὁποῖον ἐξαρτάνει τοὺς περισσότερους κυρίους ἀπὸ τὰς αἰθούσας τῶν χορῶν, αἱ Ἀθηναὶ θὰ ἐπερνοῦσαν ἐφέτος ἐξαιρετικῶς περιόδον Ἀποκρηάτικην ἀπὸ τὰς μᾶλλον διασκεδαστικὰς.

Κυρία τοῦ κόσμου.

ΤΕΧΝΑΙ—ΓΡΑΜΜΑΤΑ—ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Ἀρχαιολογικά. Τὸ δεκαπενθήμερον αὐτὸ παρουσιάζει ἐξαιρετικὴν ἀρχαιολογικὴν κίνησιν. Εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἀρχαιολογικὴν Ἐταιρίαν γίνεται ἡ πρώτη διάλεξις τοῦ κ. Ἀρβανιτοπούλου περὶ τῶν πρώτων ἐλληνικῶν ζωγραφειῶν, τὰς ὁποίας ἀνεκάλυψεν εἰς τὰς ἀνασκαφὰς τῶν Παγασῶν. Ὁ κ. Σωτηριάδης ὠμίλησε περὶ προϊστορικῶν ἀγγείων ἐν Χαιρωνείᾳ καὶ Ἐλατεῖᾳ καὶ ὁ κ. Σκιαῶς περὶ Κεραμεικοῦ. Εἰς τὴν Γαλλικὴν Ἀρχαιολογικὴν Σχολὴν ὁ κ. Ὀλλῶ ἐπλέξε τὸ ἐγκώμιον τοῦ ἀποθανόντος ἀρχαιολόγου Δ. Φίλιου καὶ τοῦ Ἀδόλφου Φουρτβαϊγκλερ. Ὁ κ. Σπ. Λάμπρος ὠμίλησε περὶ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ὡς ὄργανου τῶν Ἀράβων, τῶν Τούρκων καὶ τῶν Σουλτάνων εἰς τὰς διενεῖς αὐτῶν σχέσεις. Καὶ εἰς τὴν Γερμανικὴν Σχολὴν ὁ κ. Λάμπρος ὠμίλησε διὰ τὰς εἰκονογραφίας τῶν Βυζαντινῶν Ἀυτοκρατόρων, αἱ ὁποῖαι ἐκδίδονται προσεχῶς ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν του. Μετ' αὐτὸν ὁ κ. Κάρου ὠμίλησε περὶ τῶν θολωτῶν προϊστορικῶν τάφων τῆς Κρήτης.

Ὁ Σύλλογος πρὸς Διάδοσιν Ὁφελίμων Βιβλίων ἐκάλεσεν εἰς γενικὴν συνέλευσιν τὰ μέλη του, ἐνώπιον τῶν ὁποίων ὁ πρόεδρος καὶ ἰδρυτὴς τοῦ Συλλόγου κ. Δ. Βικέλας ἐξέθετε τὰ κατὰ τὴν ὠραίαν ἐτησίαν ἐργασίαν τοῦ λαμπροῦ τούτου σωματείου.

Καλεῖται ἐπίσης εἰς συνεδρίασιν καὶ ἡ Χριστιανικὴ Ἐταιρεία εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ προέδρου αὐτῆς κ. Ἀρ. Παππούδωφ, ὅπως λογοδοτήσῃ περὶ τῶν ἐργασιῶν της τοῦ 1907, περὶ τῶν ὁποίων θὰ γράψωμεν προσεχῶς.

Τὰς κ. κ. ἀναγνώστριάς καὶ ἀναγνώστιας μας παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς γράψουν τὴν γνώμην των ἐπὶ τῆς δημοσιεύσεως τῶν δύο ἔργων τοῦ κ. Α. Καρκαβίτσα. Ποῖον εἶναι γλαφυρότερον καὶ παραστατικώτερον τὸ σημερινὸν τῆς καθαρευούσης ἢ τὸ προχθισινὸν τῆς δημοτικῆς. Ἄν καὶ εἰς τὸ σημερινὸν μόνον τὸ περιγραφικὸν μέρος εἶναι εἰς τὴν καθυρέουσιν.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ιδρύθη εις τὴν Νέαν Ὑόρκην μία λέσχη τῶν καλλιτεχνίδων γυναικῶν καὶ τῶν μοντέλων τῶν. Ἡ συνδρομὴ εἶναι ἓνα δολάριον τὸ ἔτος. Τὰ πλεῖστα μέλη τρώγουν εἰς τὴν λέσχην τῶν, ἢ πέρνουν τὸ σάββατον μέσα εἰς αἰθούσας πολυτελεῖς καὶ καλλιτεχνικὰ ἐπιπλωμένας. Τὰ μοντέλλα τῶν καλλιτεχνίδων εἶναι κορίτσια καὶ γυναικὲς ἔντιμοι, ποῦ κερδίζουν ἀπὸ τὸ ἐπάγγελμα αὐτὸ ἀπὸ 300—500 φρ. τὸν μῆνα.

Τὸ Συμβούλιον *die Aldereneu* τῆς Νέας Ὑόρκης δημοσιεύει διήγημα, δι' οὗ ἀπαγορεύεται εἰς τὰς γυναικὰς νὰ καπνίζουν δημοσίᾳ.

Αγγέλλεται ὁ θάνατος γνωστῆς καὶ δικασίμου μυθιστοριογράφου Ἀγγλίδος, τῆς κ. de la Ranée, ἣ ὅποια ἔγραψε πολλὰ μυθιστορήματα ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον *Quida*. Ἀπέθανεν εἰς μίαν ἑπαυλὶν τῆς εἰς ἐξοχὴν τῆς Φλωρεντίας, πτωχοτάτη, διότι ἔχασεν ὅλην τὴν περιουσίαν τῆς εἰς ἀτυχεῖς ἐπιχειρήσεις.

Ο Ἐθνικὸς Σύνδεσμος τῶν Γυναικῶν τοῦ Βελγίου ἀπένευσε τὸ πρῶτον φιλολογικὸν βραβεῖον του εἰς τὴν δεσποινίδα Μαργαρίταν Κοπέν, ἐκ Brugel, γνωστὴν ῥήτορα καὶ συγγραφεῖα διαφόρων πεζῶν καὶ ποιητικῶν ἔργων, ὡς καὶ ἐπιφανεστάτην δημοσιογράφου.

Η κ. Amelie Audouin ἐκληροδότησεν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν Ὁραίων Τεχνῶν ποσὸν 50.000 φρ. τοῦ ὁποίου τὸ εἰσόδημα θὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὑποτροφία, παρεχομένη διὰ διαγωνισμοῦ εἰς μίαν πτωχὴν κόρην, ἐπιθυμοῦσαν νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὴν ἐκμάθησιν ὁραίας τέχνης.

Η δούκισσα Ἐλένη τῆς Ἀύστρης ἀνέχώρησεν εἰς ἐπίπονον καὶ μακρὸν ταξίδιον ἀνὰ τὸ Σουδάν.

Ο Σύνδεσμος τῶν Γυναικῶν τῆς Γαλλίας ἐνήργησε πάλιν εἰς Ὁράν νέαν μεγάλην ἀποστολὴν γυναικῶν νοσοκόμων.

Η κ. Lecomte de Nouy, ἡ γνωστὴ συγγραφεῖς τῆς *Amitié Amoureuse*, περ' ὀλίγον ἀπέθνησκε τραχικὸν θάνατον ὑπὸ τοῦς τροχοῦς σιδηροδρόμου. Εὐτυχῶς ἐσώθη δι' ἐγκαίρου συνδρομῆς δύο ἡρωικῶν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι ἀντέληφθησαν τὸν κίνδυνον τῆς διαπρεποῦς συγγραφεῖς.

ΟΙΚΟΚΥΡΙΟ ΚΑΙ ΚΟΥΖΙΝΑ

ΘΑ ΠΕΡΑΣΗ βέβαια πολὺς καιρὸς ἀκόμη, ἕως ὅτου ὁ κόσμος συνειθίσῃ τὴν ἐντελῆ χορτοφαγίαν καὶ τὴν ἀποχὴν ἀπὸ τῶν κρεάτων. Ὑπάρχουν πολλοὶ ὀργανισμοὶ τόσο συνειθισμένοι μετὰ τὴν δίαιταν τοῦ κρέατος, ὥστε θὰ εἶναι ἀδύνατον νὰ διατηρηθοῦν χωρὶς κρέας.

Μετρία λοιπὸν καὶ λογικὴ χρῆσις κρέατος ἡμπορεῖ νὰ γίνεται ἀβλαβῶς, ὅταν ἡ οἰκοδόμοινα γνωρίζῃ τὴν ποιότητα, τὰς κατηγορίας καὶ τὰς διαφορὰς τῶν κρεάτων καὶ ἀναλόγως κἀμει χρῆσιν αὐτῶν.

Ἐν γένει ἔχομεν κρέατα μαῦρα, κόκκινα καὶ λευκά.

Μαῦρα κρέατα εἶναι τὰ μεγάλα βοδινὰ καὶ μερικὰ κυνήγια. Εἶναι βεβαίως θρεπτικώτερα τῶν ἄλλων, ἀλλὰ καὶ πολὺ πλέον ἐρεθιστικά καὶ διὰ τοῦτο ἐπιβλαβῆ εἰς τὰ

μικρὰ παιδιὰ, εἰς τοὺς γέροντας καὶ εἰς τοὺς νευρικοὺς ἐν γένει καὶ ἀρθροϊτικούς ὀργανισμούς. Τὸ θέρος καὶ τὴν ἀνοιξὴν εἶναι βλαβερὰ δι' ὅλους. Κόκκινα κρέατα εἶναι τὰ μεγάλα βιδέλα, τὰ πρόβεια, καὶ μερικὰ κυνήγια. Τρώγονται ὅλον τὸ ἔτος καὶ εἶναι ὀλιγώτερον ἐπιβλαβῆ ἀπὸ τὰ μαῦρα καὶ ἀπὸ τὰ ἄσπρα. διὰ τοὺς ἀρθροϊτικούς καὶ νευρικοὺς καὶ ἐν γένει διὰ τοὺς ἔχοντας ἰδιότροπον στομάχι. Τὰ λευκά κρέατα εἶναι ὅλα τὰ πολὺ μικρὰ ζῶα καὶ τὰ πουλιὰ εἶναι ὀλιγώτερον θρεπτικά τῶν ἄλλων, ἀλλὰ εἶναι ἐλαφρὰ καὶ τρώγονται ἀβλαβῶς ἀπὸ τὰ παιδιὰ καὶ τοὺς γέροντας καὶ ἐν γένει τοὺς λεπτοὺς ὀργανισμούς. Τὸ βόειον κρέας κατ'ἤνευσε νὰ μὴ χρησιμεύσῃ σήμερον εἰς τίποτε ἄλλο παρὰ διὰ καλὸ ζουμί. Καὶ καλὸ ζουμί κατασκευάζομεν κατὰ τὴν κάτωθι συνταγὴν.

ΣΥΝΤΑΓΑΙ

Ζουμί κονδομέ. 1½ ὀκ. πλευρὰ βοδινὸν, 1½ ὀκ. ψαχνὸ τῆς οὐρᾶς, 1½ ὄρνιθ. Χορταρικὰ ὅσα ἀναφέρωμεν εἰς τὸ προηγουμένον βραστό. Ξαφρίζετε ἐγκαίρως καὶ ἀφίνετε νὰ σιγοβράσῃ 5 ὥρας. Περνάτε ὅλα ἀπὸ καθαρὸ πανί καὶ ἔχετε ἓνα δυνατότατον κονσομέ.

Ζουμί δι' ἄρρωστων. 1½ πουλὶ ἄπυρον, 100 φρ. ψαχνὸ κρέας ἄπυρον καὶ τὰ χορταρικά. Τὸ περνᾷτε ἀπὸ πανί. Κατὰ κινδὸν τὸ κρέας ποῦ προορίζομεν διὰ καλὸ ζουμί δὲν τρώγεται. Χάνει ὅλα τὰ συστατικά του καὶ γίνεται ἀνούσιον καὶ δύσπεπτον. Τὰ δυνατὰ ζουμιά κουράζουσι τὰ ἀδύνατα στομάχια καὶ βλάπτουσι πολὺ συχνά.

Beefsteak. Τὰ μπιφτέκια γίνονται πρωτίστως ἀπὸ τὸ φιλέτο. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ ἐπάνω μέρος τῆς οὐρᾶς καὶ ἀπὸ τὴν β' πλάτην. Πρέπει νὰ μὴ ἔχουν πάχος καὶ νὰ κοποῦν τὸ πολὺ 1 1/2 δάκτυλο χονδρὰ. Τὰ κτυπᾷτε νὰ λεπτόνουν ἀρκετά. Βάζετε βούτυρον εἰς ἓνα τηγάνι καὶ ὅταν βράσῃ ρίπτετε τὰ μπιφτέκια. Τὰ γυρίζετε συχνὰ εἰς φωτιὰν καλὴν. Ὅταν τὰ πιέσετε καὶ πετοῦν σταλαγματιὰς αἵμα εἶναι ἔτοιμα, ἂν τὰ θέλετε μετὰ αἶμα. Ἄν ὄχι, τὰ ἀφίνετε 2-3 λεπτά ἀκόμη. Τὰ σερβίρετε εἴτε μετὰ ἓνα αὐγὸ τηγανητὸ ἐπάνω, εἴτε μετὰ φιλοκομμένο μαιντανὸ καὶ μετὰ ἓνα κομματάκι φρέσκο βούτυρον καὶ τὰ παρουσιάζετε μετὰ γαρνιτούρα ἀπὸ πατάτες ἢ σπανάκι ποурέ. Τὰ κάνετε καὶ εἰς τὴν σκίραν. Τὸ ἄλλο βάζετε τελευταῖον, ὅταν τὸ μπιφτέκι εἶναι ἔτοιμον.

Πατάτες ποурέ. Βράζετε τῆς πατάτες, τῆς καθαρίζετε καὶ τῆς λιώνετε εἰς τὴν μηχανὴν τοῦ ποурέ. Ἄν δὲν ἔχετε τῆς κοπανίζετε εἰς τὸ γουδί. Ἐπειὰ τῆς βάζετε εἰς τὸ τηγάνι ἕως ὅτου νὰ μυρίσουν. Εἰς μισθὸν ὅκα πατάτες ἀναλογεῖτε 25 φρ. βούτυρον καὶ 100 φρ. γάλα. Τότε ἀνακατόνετε καὶ ρίπτετε τὸ γάλα σας λίγο, λίγο, βραστό Ἀλτιζέτε. Εἰς τὸ ποурέ αὐτὸ ἂν προσθέσετε 2 αὐγά καὶ τριμμένο τυρὶ παρμεζάνας, τὸ ἀνακατόνετε καλὰ, τὸ βάζετε εἰς φόρμαν ἢ καραβίναν, τὸ σκεπάζετε καὶ ἐπάνω με τυρὶ τριμμένο καὶ τὸ στρίβετε εἰς τὸν φούρνον νὰ κοκκινήσῃ, ἔχετε ἓνα ὄρατιο πιάτο.

Γαλετάκια γὰ τσάϊ. Βάζετε μέσα εἰς λεκάνην 300 φρ. φαρίνα εὐρωπαϊκῆ. Τὴν κάτετε σωρὸν καὶ εἰς τὸ μέσον μία τρύπα. Βάζετε μέσα εἰς τὴν τρύπα 2 αὐγά ὀλόκληρα, 100 φρ. ζάχαρι λυωμένη εἰς μισθὸ ποτήρι νερὸ καὶ 20 φρ. φρέσκο βούτυρον βοδινὸν λυωμένο. Ἀνακατόνετε καὶ ζυμώνετε καλὰ, ἕως ὅτου νὰ ἀνοίγῃ μετὰ τὸ χέρι. Τὴν ἀπλώνετε τότε ὡς ἓνα διπλὸ χονδρὸ φύλλο ἢ μισθὸ δακτυλάκι καὶ κόπτετε τὰ γαλετάκια σας μετὰ ποτήρια τοῦ κρασιοῦ ἢ μικρὰς φορμίτσες. Τὰ βρέχετε μετὰ λίγο νερὸ, τὰ πιτίζετε μετὰ ζάχαρι, τὰ βάζετε εἰς τὴν λαμαρίνα καὶ στέλλετε εἰς τὸ φούρνον.

Ἀγούδα Κολομπέ